

Post-trade made easy

Euroclear Finlandin säännöt

Vahvistettu valtiovarainministeriössä 28.11.2017

Voimaantulo 7.12.2017

Aikaisemmin voimassa olleet säännöt:

<u>Voimaantulopäivämäärä</u>	<u>Vahvistuspäivämäärä</u>
6.10.2014	1.10.2014
1.7.2013	19.6.2013
16.1.2013	20.12.2012
1.9.2012	17.8.2012
10.10.2011	20.9.2011
20.1.2011	18.1.2011
1.10.2009	24.9.2009
1.12.2008	21.10.2008
18.2.2008	12.2.2008
1.1.2008	18.12.2007
1.9.2006	10.8.2006
6.6.2006	23.5.2006
16.11.2005	2.11.2005
27.9.2004	21.9.2004
3.11.2003	26.9.2003
18.3.2002	12.3.2002
10.12.2001	18.10.2001
16.10.2000	6.10.2000
1.5.2000	18.4.2000
24.9.1999	23.9.1999
23.12.1998	23.12.1998
2.2.1998	19.12.1997

SISÄLTÖ

MÄÄRITELMÄT	3
1. Yleiset määräykset ja osapuolivaatimukset	11
1.1. Soveltamisala	11
1.2. Toimivallan jako.....	11
1.3. Velvoittavuus	11
1.4. Sääntöjen voimaantulo, muuttaminen ja julkaiseminen	11
1.5. Pääsy järjestelmiin	13
1.6. Yhteiset määräykset osapuolille.....	21
2. Arvo-osuusjärjestelmä	23
2.1. Keskitetty arvo-osuusrekisteri	23
2.2. Arvo-osuusjärjestelmän yhteiset käytännöt	26
3. Arvo-osuuksien liikkeeseen laskeminen, yhtiöjärjestelyt, tuotonmaksut ja lunastukset	37
3.1. Liikkeeseenlasku arvo-osuusjärjestelmässä	37
3.2. Arvopaperitodisteiden liittäminen arvo-osuus-järjestelmään.....	42
3.3. Tuotonmaksut, lunastukset ja yhtiöjärjestelyt OM-järjestelmässä	45
3.4. Arvo-osuuksien liikkeeseenlaskut ja yhtiöjärjestelyt Infinityssä	48
4. Selvitystoiminta.....	50
4.1. Yleiset määräykset.....	50
4.2. Määritys ja toteutus OM-järjestelmässä	51
4.3. Määritys ja toteutus Infinityssä	59
4.4. Arvopaperilainaus OM-järjestelmässä	65
5. Valvonta ja tehosteet	66
5.1. Euroclear Finlandin harjoittama valvonta	66
5.2. Sääntöjen noudattamisen tehosteet ja kurinpito	68
5.3. Osapuoliasemasta eroaminen ja erottaminen	70
6. Linkit ulkomaisiin järjestelmiin.....	73
6.1. Kansainvälinen yhteistyö.....	73
6.2. Euroclear Finlandin linkit ulkomaisiin järjestelmiin	73
6.3. Ulkomaiset arvo-osuudet arvo-osuusjärjestelmässä	74
7. Erinäiset kysymykset.....	79
7.1. Hinnasto	79
7.2. Arvopaperikeskuksen rahasto	79
7.3. Ylivoimainen este	79
7.4. Välimiesmenettely ja kustannusten periminen tuomioistuinteitse	79

MÄÄRITELMÄT

Alayksikkö

Alayksiköllä tarkoitetaan HEXClear-järjestelmässä julkista toimintoryhmän osaa, jonka selvitysosapuoli liittää toimintoryhmään ja jonka perusteella selvitysosapuoli voi jaotella selvitystapahtumat omassa toiminnassaan ja asiakkaidensa mukaan. Alayksikkö voidaan yksilöidä välittäjälle, etävälittäjälle, säilyttäjälle ja muulle osapuolelle.

APK Asetus

Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014 annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta.

Arvo-osuus

Arvo-osuudella tarkoitetaan sellaista arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä mainittua osaketta, osuutta tai muuta oikeutta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua muuta rahoitusvälinettä tai siihen rinnastettavaa oikeutta taikka muuta arvopaperia, joka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään tai laskettu liikkeeseen arvo-osuusjärjestelmässä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) mukaisesti.

Arvo-osuuslaji

Arvo-osuuslajilla tarkoitetaan ominaisuuksiltaan samanlaisten arvo-osuuksien muodostamaa joukkoa.

Arvo-osuusrekisteri

Arvo-osuusrekisterillä tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa mukaisesti Euroclear Finlandissa pidettävää rekisteriä, jossa ylläpidetään tietoa arvo-osuustileistä, arvo-osuustileille kirjatuista arvo-osuuksista sekä arvo-osuuksiin kohdistuvista oikeuksista ja velvollisuuksista sekä oikeudenhaltijoista. Arvo-osuusrekisteri jakautuu OM-järjestelmän osioon ja Infinityn osioon.

Arvo-osuustili

Arvo-osuustilillä tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 2 §:n mukaista tiliä, jota pidetään arvo-osuusrekisterissä. Arvo-osuustilityyppejä ovat omistajatili, yhteisomistustili, hallintarekisteröity omistajatili, omaisuudenhoitotili, kaupintatili ja pitkäaikaissäästämisen arvo-osuustili.

Arvopaperi

Arvopaperilla tarkoitetaan todistusta, joka annetaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettusta oikeudesta tai vastaavasta ulkomaisesta oikeudesta. Arvopaperi lasketaan liikkeeseen arvo-osuutena tai arvopaperitodisteena.

Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelu

Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelulla tarkoitetaan toimintaa, jota Euroclear Finland harjoittaa tilinhoitajan asemassa sekä tätä toimintaa harjoittavia Euroclear Finlandin organisaation osia.

Arvopaperikeskuksen rahasto

Arvopaperikeskuksen rahastolla tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua rahastoa jota Euroclear Finland ylläpitää.

Arvopaperitodiste

Arvopaperitodisteella tarkoitetaan suomalaista tai ulkomaista arvopaperia, josta on annet-

tu asiakirja, kuten osakekirja tai velkakirja, ja jota ei ole liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Ulkomainen arvo-osuus voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 3 §:ssä säädetyin edellytyksin siitä huolimatta, että arvo-osuudesta on annettu arvopaperitodiste.

Asiakas

Asiakkaalla tarkoitetaan Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelujen asiakasta, joka on tehnyt arvo-osuustilin avaamista koskevan sopimuksen Euroclear Finlandin kanssa, sekä Euroclear Finlandin järjestelmässä toimivan osapuolen asiakasta.

Euroclear Finland

Euroclear Finlandilla tarkoitetaan Euroclear Finland Oy:tä. Euroclear Finland on arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdan tarkoittama arvopaperikeskus.

Haltijaluettelo

Haltijaluettelolla tarkoitetaan Euroclear Finlandin OM-järjestelmässä pidettävää luetteloa yhdistelmälahjojen, warranttien, optio-oikeuksien sekä sellaisten takuuosuuksien omistajista, jotka eivät ole keskinäisen vakuutusyhtiön osakkaita, ellei asiayhteydestä erikseen käy ilmi että haltijaluettelolla tarkoitetaan vain tiettyä edellä mainittua luetteloa. Haltijaluetteloihin sovelletaan soveltuvin osin mitä näissä säännöissä on määrätty osakas-, jäsen- ja odotusluettelosta.

HEXClear-järjestelmä

HEXClear-järjestelmällä tarkoitetaan OM-järjestelmään kuuluvaa selvitysjärjestelmää, jossa selvitystapahtumat voidaan määrittää ja toteuttaa jatkuvasti ja reaaliaikaisesti sitä mukaa kun niiden toteutusedellytykset täyttyvät. HEXClear-järjestelmästä on yhteys TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmään ja arvo-osuusrekisterin OM-järjestelmän osioon.

Infinity

Infinityllä tarkoitetaan tietojenkäsittelyjärjestelmää, jota käytetään luovutusten määrittämiseen ja toteutukseen sekä oikeuksien ja rajoitusten kirjaamiseen. Infinityä käytetään velkainstrumenttien kuten joukkovelkakirjalainojen tai rahamarkkinavälineiden ja muiden velkainstrumenttien liikkeeseenlaskemiseen. Infinitystä on tietotekninen yhteys TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmään. Infinity korvaa Euroclear Finlandin vieraan pääoman ehtoisten kirjaus- ja selvitysjärjestelmän osion (RM-järjestelmän). RM-järjestelmän osapuolia, liikkeeseenlaskijoita, tilinhaltijoita ja muita oikeudenhaltijoita koskevat oikeudet ja velvollisuudet jatkuvat keskeytyksittä Infinityn käyttöönoton yhteydessä.

Jakotieto

Jakotiedolla tarkoitetaan HEXClear-järjestelmässä selvitystapahtumaan kuuluvaa määrämötoista tietoa arvo-osuustilistä, joka selvitysosapuolen on merkittävä HEXClear-järjestelmään selvitystapahtuman toteutusedellytysten täyttämiseksi. Arvo-osuusjärjestelmän kannalta jakotietoa on pidettävä kirjausperusteena, jos selvitysosapuolella on arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 1 tai 2 momentin mukaiseen kirjaamisvaltuuteen perustuva oikeus tehdä kirjaus suoraan asianomaiselle arvo-osuustilille (jakotietoilmoitus), ja muussa tapauksessa kirjaushakemuksena, joka toimitetaan asianomaiselle tilinhoitajalle HEXClear-järjestelmän ja arvo-osuusrekisterin välityksellä (jakotietohakemus). Kun jakotieto on hyväksytty, se johtaa kirjauksen merkitsemiseen arvo-osuustilille. Jakotieto, johon sisältyy selvitysvarausta tai linkkivarausta koskeva kirjaushakemus, voidaan poistaa vain siten, että asianomainen tilinhoitaja peruuttaa jakotietoa koskevan hyväksyntänsä tai hylkää jakotietohakemuksen.

Järjestäjä

Järjestäjällä tarkoitetaan liikkeeseenlaskun tai yhtiöjärjestelyn hoitamiseen osallistuvaa liikkeeseenlaskijan edustajaa, jonka liikkeeseenlaskija on valtuuttanut toimimaan puolestaan liikkeeseenlaskuun tai yhtiöjärjestelyyn liittyvissä kysymyksissä. Liikkeeseenlaskija vastaa puolestaan toimivien järjestäjien toimenpiteistä. Euroclear Finlandilla on oikeus

tulkita järjestäjän toimenpiteet ja sitoumukset liikkeeseenlaskijan omiksi toimenpiteiksi ja sitoumuksiksi.

Kaupintatili

Kaupintatilillä tarkoitetaan arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 16 §:ssä mainittua, selvityksen helpottamiseksi käytettävää erityistä arvo-osuustiliä. Kaupintatilin tilinhaltijana voivat lain mukaan toimia arvopaperikeskus, keskuspankki, tilinhoitaja ja selvitysosapuoli. Arvopaperikeskus voi lisäksi hyväksyä kaupintatilin tilinhaltijaksi ulkomaisen laitoksen tai sellaisen muun ulkomaisen yhteisön, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät tehtävän luotettavalle hoidolle asetettavat vaatimukset. Kaupintatili voidaan avata OM-järjestelmässä myös ulkomaiselle laitokselle, jos tämä on tarpeen ulkomaisessa johdannaispörssissä tehtyjen johdannaispöytäkirjojen toteuttamiseksi. Kaupintatilillä olevat arvo-osuudet eivät ole vakuutena Euroclear Finlandille.

Kauppapaikka

Kauppapaikalla tarkoitetaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 5 §:n mukaista säänneltyä markkinaa tai lain 2 luvun 9 §:n mukaista monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää, jonka sääntöjen mukaisesti tehtyjä kauppvoja selvitetään Euroclear Finlandissa näiden sääntöjen mukaisesti.

Kaupapäivä

Kaupapäivällä tarkoitetaan sitä päivää, jona selvitettäväksi annettu kauppa on tehty tai, jos tämä päivä ei muutoin ole Euroclear Finlandin tiedossa, päivää, jona kauppa otetaan näiden sääntöjen mukaisesti selvitettäväksi Euroclear Finlandissa. Lainaussopimuksissa arvopaperilainan kaupapäivällä tarkoitetaan lainaussopimuksen tekopäivää tai selvitysosapuolten sopimaa muuta päivää. Lainan palautustapahtuman kaupapäivä on päivä, jonka HEXClear-järjestelmä merkitsee selvitystapahtuman tietoihin lainan toteutuspäivänä.

Keskusvastapuoli

Keskusvastapuolella tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaista yhteisöä, jolle Euroclear Finland on myöntänyt oikeuden toimia selvitysosapuolena ja joka asettuu omien sääntöjensä mukaisesti vastapuolten väliin ja tulee jokaiseen myyjään nähden ostajaksi ja jokaiseen ostajaan nähden myyjäksi. Keskusvastapuoli voi tässä yhteydessä nettouttaa omien sääntöjensä mukaisesti osapuoltensa velvoitteita yhdeksi toimitus- tai vastaanottovelvoitteeksi. Näitä OM-järjestelmässä selvitettäviä velvoitteita kutsutaan näissä säännöissä keskusvastapuolen määrittämiksi selvitystapahtumiksi.

Liikkeeseenlaskija

Liikkeeseenlaskijalla tarkoitetaan koti- tai ulkomaista oikeushenkilöä, joka on laskenut liikkeeseen arvopaperitodisteen tai arvo-osuuden.

Liikkeeseenlaskijan asiamies

Liikkeeseenlaskijan asiamieheksi kutsutaan OM-järjestelmässä liikkeeseenlaskijan järjestäjää, jolle on määrätty erityisiä tehtäviä näissä säännöissä ja niiden perusteella annetuissa Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päätöksissä. Liikkeeseenlaskijan asiamiehestä käytetään myös englanninkielistä nimitystä *Issuer Agent*.

Liikkeeseenlaskutili

Liikkeeseenlaskutilillä tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:n mukaista liikkeeseenlaskutiliä, joka sisältää tiedot arvo-osuuslajin ominaisuuksista ja liikkeeseen lasketusta määrästä.

Linkkivaraus

Linkkivarauksella tarkoitetaan arvo-osuustileistä annetun lain 9 §:n mukaista luovutusrajoitusta, joka kirjataan arvo-osuuksien luovuttajan arvo-osuustilille sen turvaamiseksi, että Euroclear Finlandin kansainvälisen yhteyden kautta selvitettäväksi kirjattu selvitystapahtuma

tuma voidaan suorittaa loppuun ja että Euroclear Finland voi ilmoittaa tapahtuman selvittäväksi ulkomaiselle laitokselle. Jollei linkkivarausta ole kirjattu ennen kuin Euroclear Finland aloittaa selvitystapahtuman selvityksen ulkomaisen laitoksen kanssa, Euroclear Finland kirjaa linkkivarauksen arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin perusteella. Rajoituksen oikeudenhaltija on aina Euroclear Finland.

Maksujenvälitystili

Maksujenvälitystilillä tarkoitetaan Euroclear Finlandin tiliä, jota pidetään selvitystoimintaa varten TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä.

Maksukyvyttömyysmenettely

Maksukyvyttömyysmenettelyllä tarkoitetaan konkurssia, yrityksen saneerausmenettelyä, yksityishenkilön velkajärjestelyä, selvitystilaa, luottolaitoksen toiminnan väliaikaista keskeyttämistä, toiminnan sulkemista tai toimiluvan peruuttamista, sijoituspalveluyrityksen toimiluvan peruuttamista tai toiminnan rajoittamista, sijoituspalvelun tarjoamisen kieltämistä tai rajoittamista, vakuutusyhtiön tervehdyttämistoimenpidettä, muuta APK Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 26 alakohdan mukaista maksulaiminlyöntiä sekä muuta näihin verrattavaa suomalaista tai ulkomaista toimenpidettä.

Myyntivaraus

Myyntivarauksella tarkoitetaan arvo-osuustileistä annetun lain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista, arvo-osuustilille kirjattavaa valtuutta siirtää määrätty arvo-osuudet arvo-osuustililtä.

OM-järjestelmä

OM-järjestelmällä tarkoitetaan Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisterin osiota, jossa käsitellään siihen liitettyjä ja siinä liikkeeseen laskettuja oman pääoman ehtoisia arvo-osuuksia sekä yhdistelmälajeja ja muita arvo-osuuksia sekä näiden arvo-osuuksien selvitysjärjestelmää. OM-järjestelmän selvityksessä käytetään HEXClear-järjestelmää.

Oman pääoman ehtoinen arvo-osuus

Oman pääoman ehtoisella arvo-osuudella tarkoitetaan sellaista osaketta tai muuta arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua osuutta yhteisön omaan pääomaan sekä siihen liittyvää merkintäoikeutta, joka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Omistajaluettelo

Omistajaluettelolla tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:ssä tarkoitettua luetteloa arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan arvo-osuuslajin omistajista. Myös erikseen näissä säännöissä määritellyt osakasluettelo ja velkojaluuettelo ovat omistajaluetteloita.

Optimointi

Optimoinnilla tarkoitetaan HEXClear-järjestelmässä menettelyä, jossa myyjän puolesta toimivan selvitysosapuolen selvitystapahtumista tulevat rahavarat ohjataan samalla kertaa suoritettavien ostokaupoista tulevien maksuvelvoitteiden maksuun siten, että HEXClear-järjestelmässä suoritettavien selvitystapahtumien tai arvo-osuuksien määrä on mahdollisimman suuri. Optimointi suoritetaan selvitysaikataulussa määrättyinä hetkinä. Optimointi ei sisällä eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa (1084/1999) tarkoitettua nettoutusta eikä Euroclear Finland tule selvitystapahtumien vastapuoleksi.

Optimointiin liittyvä oston luovutusrajoitus

Optimointiin liittyvällä oston luovutusrajoituksella tarkoitetaan HEXClear-järjestelmässä arvo-osuustileistä annetun lain 9 §:n mukaista luovutusrajoitusta, jonka Euroclear Finland kirjaa arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin perusteella mahdollisimman lyhytaikaisesti arvo-osuuksien vastaanottajan arvo-osuustilille sen turvaamiseksi, että HEXClear-järjestelmän optimointi ja toteutus voidaan saattaa loppuun. Rajoituksen oikeudenhaltija on Euroclear Finland.

Optimointivaraus

Optimointivaruksella tarkoitetaan arvo-osuustileistä annetun lain 9 §:n mukaista luovutusrajoitusta, jonka Euroclear Finland kirjaa arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin perusteella mahdollisimman lyhytaikaisesti arvo-osuuksien luovuttajan arvo-osuustilille sen turvaamiseksi, että arvo-osuudet voidaan käyttää HEXClear-järjestelmän optimoinnin ja suorituksen yhteydessä suoritukseen jakotietojen mukaisesti. Rajoituksen oikeudenhaltija on Euroclear Finland.

Osakasluettelo

Osakasluettelolla tarkoitetaan osakeyhtiön osakkeenomistajista pidettävää, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua luetteloä. Suomalaisen osakeyhtiön osakasluettelolla tarkoitetaan osakeyhtiölain (624/2006) 3 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettua luetteloä.

Osapuoli

Osapuolella tarkoitetaan näissä säännöissä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 1 luvun 3 §:n 8 kohdassa tarkoitettua selvitysosapuolta, edellä mainitun säännöksen 10 kohdassa tarkoitettua tilinhoitajaa ja liikkeeseenlaskijan asiamiestä ellei asiayhteydestä käy ilmi, että osapuolella tarkoitetaan ainoastaan määrättyä osapuolityyppiä.

Oston luovutusrajoitus

Oston luovutusrajoituksella tarkoitetaan arvo-osuustileistä annetun lain 9 §:n mukaista luovutusrajoitusta, joka kirjataan sijoituspalvelun tarjoajan, selvitysosapuolen tai muun tahon hakemuksesta tilinhaltijan arvo-osuustilille, joka sisältää oikeudenhaltijan myyntivaltaisen pidätysoikeuden ja joka turvaa oikeudenhaltijan saatavaa tilinhaltijalta. Oston luovutusrajoituksen oikeudenhaltija ilmaistaan jakotiedossa.

Osuusrekisteri

Osuusrekisterillä tarkoitetaan arvo-osuusrekisterin tietoteknistä osaa, jonka perusteella voidaan erotella tilinhoitajan hoidossa olevat arvo-osuustilit.

Pankkipäivä

Pankkipäivällä tarkoitetaan päivää, jona talletuspankit ovat Suomessa yleisesti avoinna yleisölle ja harjoittavat pankkitoimintaa.

Rahakate

Rahakatteella tarkoitetaan HEXClear-järjestelmässä selvitysosapuolen tai tämän asiakkaan rahamäärää, joka on eroteltu arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisesti TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä pidettävän Euroclear Finlandin maksujenvälitystilin alakirjanpidossa. Rahakate voidaan tarpeen mukaan erotella HEXClear-järjestelmässä: 1) selvitysosapuolen alayksiköittäin, 2) toimintoryhmittäin tai 3) viitteen mukaan.

Rahamarkkinaväline

Rahamarkkinavälineellä tarkoitetaan sijoituspalvelulain 1 luvun 10 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista rahamarkkinavälinettä, joka erääntyy tavanomaisesti alle vuoden kuluessa sen liikkeeseenlaskusta. Rahamarkkinavälineitä ovat valtion velkasitoumukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset ja kuntatodistukset.

Rekisteripäivä

Rekisteripäivällä tarkoitetaan päivää, jona arvo-osuusrekisteri tai sen asianomainen osio on näiden sääntöjen mukaan toiminnassa.

Selvitysaika

Selvitysaikalla tarkoitetaan kauppapäivän ja toteutuspäivän välistä aikaa toteutuspäivä mukaan lukien.

Selvitysosapuoli

Selvitysosapuolella tarkoitetaan yhteisöä, jolle Euroclear Finland on myöntänyt APK asetuksen 33 artiklan, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n ja näiden sääntöjen mukaisesti oikeuden toimia selvitysosapuolena ja antaa rahoitusvälineitä koskevia kauppoja tai muita luovutuksia selvitysjärjestelmässä selvittäväksi. HEXClear-järjestelmässä selvitysosapuolen toiminta jaetaan toimintoryhmiin, jotka puolestaan jaetaan alayksiköihin. Selvitysosapuolesta käytetään myös englanninkielistä nimitystä *Settlement Member*.

Selvitystapahtuma

Selvitystapahtumalla tarkoitetaan näissä säännöissä kauppaa, muuta luovutusta tai yhtiötapahtumaa, joka toteutetaan näiden sääntöjen mukaan OM-järjestelmässä tai Infinityssä. Erikseen ilmenevän asiayhteyden perusteella selvitystapahtumalla voidaan tarkoittaa myös ainoastaan kauppapaikalla tehtyä kauppaa, keskusvastapuolen määrittämää selvitystapahtumaa, lainatapahtumaa tai muuta velvoitetta.

Selvitystoiminta

Selvitystoiminnalla tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain ja näiden sääntöjen mukaista, säännöllisesti järjestettävää toimintaa, jossa Euroclear Finland määrittää ja toteuttaa selvitysosapuolten puolesta selvitystapahtumiin liittyviä velvoitteita. Selvitystoimintaan kuuluvat selvitystapahtuman ehtojen ja toteuttamisedellytysten tutkiminen, hyväksyminen selvitykseen, määritys sekä toteutus.

Selvitysvaraus

Selvitysvarauksella tarkoitetaan arvo-osuustileistä annetun lain 9 §:n mukaista luovutusrajoitusta, joka kirjataan luovuttajan arvo-osuustilille selvitysosapuolen hyväksi selvitystapahtuman suorituksen varmistamiseksi HEXClear-järjestelmässä. Selvitysvarauksen oikeudenhaltija on selvitysosapuoli. Selvitysvaraus on voimassa sillä edellytyksellä, että varauksen perusteena oleva vahvistettu selvitystapahtuma on voimassa HEXClear-järjestelmässä. Jos selvitystapahtuma poistetaan HEXClear-järjestelmästä näiden sääntöjen mukaisesti, selvitysvaraus raukeaa.

Sijoituspalvelun tarjoaja

Sijoituspalvelun tarjoajalla tarkoitetaan sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä ja ulkomaista sijoituspalveluyritystä, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua luottolaitosta ja ulkomaista luottolaitosta, joka tarjoaa sijoituspalvelua, sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja ulkomaista rahastoyhtiötä, joka tarjoaa sijoituspalvelua, sekä sellaista vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa, joka tarjoaa sijoituspalvelua.

Sisäinen rahatalletus (Internal Cash Account)

Sisäisellä rahatalletuksella tarkoitetaan Infinityn alakirjanpidossa osapuolittain arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisesti eroteltua rahamäärää. Alakirjanpidossa erotellut varat pidetään TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä Euroclear Finlandin nimiin avatulla maksujenvälitystilillä. Sisäinen talletus voi olla eroteltu 1) selvitystoimintaa, 2) yhtiötapahtumia tai 3) kaikkia maksuja varten.

Tilinhoitaja

Tilinhoitajalla tarkoitetaan yhteisöä, jolle Euroclear Finland on myöntänyt arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 6 §:n ja näiden sääntöjen mukaisesti oikeuden toimia tilinhoitajana ja tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin. Tilinhoitajan oikeudet myönnetään erikseen OM- järjestelmään ja Infinityyn. Tilinhoitajasta käytetään myös englanninkielistä nimitystä *Depository Participant*.

Toimintoryhmä (Functional Group)

Toimintoryhmällä tarkoitetaan HEXClear-järjestelmässä selvitysosapuolen toiminnallista ja käyttäjähallinnassa erotettua osaa. Euroclear Finland perustaa selvitysosapuolen en-

simmäisen toimintoryhmän, ja tämän jälkeen selvitysosapuoli voi perustaa muita toimintoryhmiä HEXClear-järjestelmään. Toimintoryhmä jakautuu alayksiköihin. Selvitysosapuolen toimintoryhmiä ei julkisteta.

Toteutuspäivä

Toteutuspäivällä tarkoitetaan rekisteripäivää, jonka aikana arvo-osuudet toimitetaan luovutuksensaajalle ja toimitukseen liittyvä maksu vastaanottajalle, jos maksusta on sovittu. Arvopaperilainatapahtumassa lainan toteutuspäivä on päivä, jona lainatut arvo-osuudet toimitetaan lainanottajalle. Arvopaperilainan palautustapahtuman toteutuspäivä on päivä, jona arvo-osuudet palautetaan lainaksiantajalle.

Täsmäytyspäivä

Täsmäytyspäivällä tarkoitetaan osakeyhtiölain 3 luvun 14 c §:n 2 momentissa, osuuskuntalain 4 luvun 13 c §:n 2 momentissa, sijoitusrahastolain 10 luvun 65 §:ssä tarkoitettua tai vastaavaa päivää. Arvo-osuuslajin täsmäytyspäivänä omistajaluettelolle ja arvo-osuustileille tehdyt merkinnät osoittavat oikeuden saada jaettavia varoja, osakkeita, osuuksia tai muita vastaavia oikeuksia.

Ulkomainen arvo-osuus

Ulkomaisella arvo-osuudella tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmään liitettyä oikeutta, joka kohdistuu ulkomaiseen arvopaperiin tai siihen kohdistuvaan tai perustuvaan oikeuteen. Ulkomainen arvo-osuus sisältää kulloinkin sovellettavan ulkomaan lain mukaisen oikeuden kuten kappalemääräisen osuusosikeuden ulkomailla yhteisesti säilytettävään arvopaperimäärään tai muun yhteisomistusoikeuden (*co-ownership share in collective holding, securities entitlement, securities interest, Miteigentum am Sammelbestand*). Ulkomainen arvo-osuus voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään suoraan liikkeeseenlaskijan hakemuksesta, arvopaperikeskusten välisten linkkien välityksellä tai muun kansainvälisen yhteistoiminnan perusteella.

Ulkomainen laitos

Ulkomaisella laitoksella tarkoitetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 10 §:n mukaista ulkomaista pörssiä, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjää, arvopaperien määritys-, selvitys- ja talletuslaitosta, arvopaperikeskusta, säilytysyhteisöä tai arvo-osuusjärjestelmään verrattavien järjestelmien ylläpitäjiä. Ulkomainen keskuspankki on myös ulkomainen laitos siltä osin kuin se harjoittaa Euroclear Finlandin toimintaan verrattavaa toimintaa. Euroclear Finland voi harjoittaa yhteistoimintaa vain sellaisen ulkomaisen laitoksen kanssa, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto ovat riittäviä yhteistoiminnan luotettavuuden kannalta tai joka on itse julkisyhteisö.

Velkojaluettelo

Velkojaluettelolla tarkoitetaan vieraan pääoman ehtoisten arvo-osuuksien omistajista pidettävää, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua luetteloa.

Vieraan pääoman ehtoinen arvo-osuus

Vieraan pääoman ehtoisella arvo-osuudella tarkoitetaan sellaista osuutta joukkovelkakirjalainaan tai rahamarkkinavälineeseen, joka on tarkoitettu yleiseen liikkeeseen saatettavaksi useiden samansisältöisten sitoumusten kanssa ja joka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Yhdistelmälaaji

Yhdistelmälaajilla tarkoitetaan optio- ja vaihtovelkakirjalainaa sekä muuta arvopaperimarkinalain 2 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua oikeuksien yhdistelmää, joka on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Yhtiöjärjestely

Yhtiöjärjestelyllä tarkoitetaan suomalaisia tai ulkomaisia arvo-osuuksia koskevaa tapahtumaa, joka toteutetaan arvo-osuusjärjestelmässä lain, osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen tai

arvo-osuuden ehtojen perusteella taikka muutoin liikkeeseenlaskijan päätöksellä. Yhtiöjärjestely voi muuttaa arvo-osuutta tai arvo-osuuksien kokonaismäärää. Yhtiöjärjestelyyn voi liittyä rahasuoritus sekä arvo-osuuden haltijan oikeus osallistua järjestelyyn tai valita eri vaihtoehtojen välillä. Euroclear Finlandin sääntelyssä, sopimuksissa ja muussa dokumentaatiossa on yhtiöjärjestelystä käytetty aikaisemmin termiä pääomajärjestely.

Ylivoimainen este

Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan sellaista ennalta arvaamatonta seikkaa, joka estää Euroclear Finlandia tai muuta näihin sääntöihin sitoutunutta osapuolta täyttämästä sääntöjen tai niiden perusteella annettujen päätösten tai sopimusten mukaisia velvoitteitaan, jota Euroclear Finland tai osapuoli ei voi torjua omin toimin ja kohtuullisin uhrauksin ja joka aiheuttaa velvoitteen täyttämättä jäämisen. Ylivoimaisena esteenä pidetään esimerkiksi:

- osapuolista riippumatonta tietoliikenne- tai tietojärjestelmähäiriötä;
- osapuolista riippumatonta häiriötä sähkön saannissa tai postinkulussa;
- osapuolten toimintaan vaikuttavaa työtaistelutoimenpidettä, kuten lakkoa sulkua, boikottia tai saartoa, vaikkei toimenpide suoraan koskisikaan osapuolta,
- viranomaisen toimenpidettä;
- tulipaloa, vesivahinkoa, luonnonmullistusta, radioaktiivista säteilyvuotoa tai muuta vaikutuksiltaan laajaa onnettomuutta; sekä
- sotaa tai sen uhkaa, kapinaa ja mellakkaa.

1. YLEISET MÄÄRÄYKSET JA OSAPUOLIVAATIMUKSET

1.1. Soveltamisala

- 1.1.1. Näitä sääntöjä sovelletaan Euroclear Finland Oy:n OM-järjestelmässä ja Infinityssä tapahtuvassa arvo-osuuksien kirjaustoiminnassa, luettelojen pidossa, liikkeeseenlaskutoiminnoissa, selvitystoiminnassa sekä muussa näihin liittyvässä toiminnassa. Säännöt jakautuvat lukuihin, jaksoihin ja kohtiin.
- 1.1.2. Nämä säännöt sisältävät arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 14 §:ssä tarkoitetut arvopaperikeskuksen säännöt, eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 13 §:ssä tarkoitetut selvitysjärjestelmän säännöt sekä APK Asetuksessa tarkoitetut arvopaperikeskuksen säännöt.
- 1.1.3. Näihin sääntöihin ja niiden perusteella annettuihin päätöksiin sovelletaan Suomen lakia. Euroclear Finlandin toiminnassa ja suhteissa sen osapuoliin ja liikkeeseenlaskijoihin sovelletaan niin ikään Suomen lakia, jollei 6 luvun mukaisesta kansainvälisestä yhteistoiminnasta muuta johdu.

1.2. Toimivallan jako

- 1.2.1. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää tarkemmin näissä säännöissä erikseen määrätyistä asioista noudattaen niitä rajoituksia, joita Euroclear Finlandia koskevassa lainsäädännössä asetetaan Euroclear Finlandin säännöille.

1.3. Velvoittavuus

- 1.3.1. Näitä sääntöjä ja Euroclear Finlandin toimitusjohtajan niiden perusteella antamia päätöksiä on noudatettava Euroclear Finlandin kanssa toimittaessa. Mitä näiden sääntöjen velvoittavuudesta, rikkomisen seurauksista tai muusta sellaisesta kysymyksestä määrätään jäljempänä, sovelletaan myös sääntöjen perusteella annettuihin päätöksiin, vaikka niitä ei erikseen mainittaisi.
- 1.3.2. Osapuolen ja liikkeeseenlaskijan on sitouduttava kirjallisesti noudattamaan näitä sääntöjä ja niiden perusteella annettuja päätöksiä ennen toiminnan aloittamista Euroclear Finlandin järjestelmissä.
- 1.3.3. Osapuolen on sitouduttava noudattamaan myös Arvopaperikeskuksen rahaston sääntöjä, jos Euroclear Finland on velvollinen ylläpitämään rahastoa arvo-osuusjärjestelmässä tai selvitystoiminnassa.

1.4. Sääntöjen voimaantulo, muuttaminen ja julkaiseminen

Sääntöjen hyväksyminen ja voimaantulo

- 1.4.1. Euroclear Finlandin hallitus hyväksyy nämä säännöt sekä antaa ne valtiovarainministeriön vahvistettavaksi. Säännöt tulevat voimaan hallituksen päättämänä ajankohtana sen jälkeen, kun valtiovarainministeriö on vahvistanut ne.

Muutosten valmistelu

- 1.4.2. Näiden sääntöjen muutokset valmistellaan Euroclear Finlandin päättämässä laajuudessa yhteistyössä osapuolten ja liikkeeseenlaskijoiden kanssa. Valmistelusta vastaa Euroclear Finland.
- 1.4.3. Ennen kuin muutos voidaan käsitellä Euroclear Finlandin hallituksessa, on kaikille niille osapuolille varattava mahdollisuus lausua muutoksesta, joita se koskee. Tämän estämättä lausunto voidaan pyytää liikkeeseenlaskijoita edustavalta taholta sen sijasta, että lausunto pyydetäisiin erikseen jokaiselta liikkeeseenlaskijalta. Lausunnon antamiseen on varattava vähintään kahden kalenteriviikon mittainen aika siitä, kun Euroclear Finland on lähettänyt muutosehdotuksen lausuttavaksi. Lausunto voidaan pyytää sähköisesti.

Muutoksen hyväksyminen

- 1.4.4. Euroclear Finlandin hallitus päättää sääntöjä koskevan muutoksen hyväksymisestä ja vahvistuksen hakemisesta valtiovarainministeriöltä.

Valtiovarainministeriön edellyttämät muutokset

- 1.4.5. Jos valtiovarainministeriö ei vahvista Euroclear Finlandin hallituksen hyväksymää muutosta, Euroclear Finlandin hallitus voi lausuntoja pyytämättä muuttaa sääntöjä niin, että säännöt voidaan vahvistaa, jos muutos ei ole olennainen.
- 1.4.6. Jos valtiovarainministeriö määrää sääntöjen sisältöä muutettavaksi tai täydennettäväksi, Euroclear Finlandin hallitus voi lausuntoja pyytämättä muuttaa sääntöjä valtiovarainministeriön edellyttämällä tavalla.

Muutoksen voimaantulo

- 1.4.7. Sääntöjen muutos tulee voimaan Euroclear Finlandin hallituksen päättämänä ajankohtana, kuitenkin aikaisintaan muutosten julkaisemista seuraavana pankkipäivänä.

Väliaikaisen muutoksen hyväksyminen poikkeustilanteessa

- 1.4.8. Euroclear Finlandin hallitus voi poikkeuksellisessa tilanteessa hyväksyä väliaikaisesti voimassa olevan muutoksen sääntöihin siitä huolimatta, että muutoksesta ei ole pyydetty osapuolten lausuntoa, jos tämä on välttämätöntä selvitys- tai rekisteritoiminnan suojaamiseksi vakavalta häiriöltä tai muutoin rahoitusjärjestelmän toimintaa uhkaavan vakavan vaaran välttämiseksi.
- 1.4.9. Muutos on voimassa hallituksen päätöksessä määrättävän ajan, kuitenkin vain niin kauan, kuin se on tarpeen toiminnan suojaamiseksi tai riskin välttämiseksi. Jos sääntöjen muutoksen voimassaoloaika ylittää kaksi viikkoa, Euroclear Finlandin on ryhdyttävä välittömästi tarpeellisiin toimenpiteisiin lausuntojen hankkimiseksi, jollei muutoksen voimassaoloa ole syytä lakkauttaa.
- 1.4.10. Euroclear Finland ilmoittaa muutoksesta ennen sen voimaantuloa asianomaisille osapuolille, valtiovarainministeriölle, Finanssivalvonnalle ja Suomen Pankille.
- 1.4.11. Väliaikaisen muutoksen voimassaolon lakkaamisen jälkeen noudatetaan jälleen ennen muutosta voimassa olleita sääntöjä.

Päätösten valmistelu

- 1.4.12. Näiden sääntöjen perusteella annettavat Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päätökset ja niiden muutokset valmistellaan Euroclear Finlandin päättämässä ja asianomaisen päätöksen edellyttämässä laajuudessa yhteistyössä osapuolten ja liikkeeseenlaskijoiden kanssa.

Päätösten väliaikainen muuttaminen poikkeustilanteessa

- 1.4.13. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi muuttaa päätöstään poikkeuksellisessa tilanteessa väliaikaisesti osapuolia kuulematta, jos selvitys- tai rekisteritoiminnan suojaaminen vakavalta häiriöltä tai jos rahoitusjärjestelmää muutoin uhkaava vakava vaara edellyttää tätä. Muutos on voimassa päätöksessä määrättävän ajan, kuitenkin vain niin kauan, kuin se on tarpeen toiminnan suojaamiseksi tai riskin välttämiseksi. Euroclear Finland ilmoittaa muutoksesta ennen sen voimaantuloa asianomaisille osapuolille sekä valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Jos muutoksen voimassaoloaika ylittää kaksi viikkoa, on Euroclear Finlandin välittömästi ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin lausuntojen hankkimiseksi, jollei muutoksen voimassaoloa ole syytä lakkauttaa. Väliaikaisen muutoksen voimassaolon lakkaamisen jälkeen noudatetaan ennen muutosta voimassa ollutta päätöstä.

Sääntöjen julkaisu

- 1.4.14. Nämä säännöt ja niiden muutokset julkaistaan sen jälkeen, kun valtiovarainministeriö on ne vahvistanut.
- 1.4.15. Sääntöjen perusteella tehdyt tarkentavat päätökset julkaistaan sekä ilmoitetaan erikseen niille osapuolille, joita päätökset koskevat.
- 1.4.16. Säännöt ja päätökset julkaistaan sähköisesti avoimessa tietoverkossa (Internet). Julkaisemisesta, muutettavista kohdista sekä muutoksen ajankohdista ilmoitetaan osapuolen ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen tai muulla sovitulla tavalla. Euroclear Finland toimittaa pyynnöstä ja Euroclear Finlandin määrittelemää maksua vastaan paperikopioita säännöistä ja päätöksistä.

1.5. Pääsy järjestelmiin

Osapuoliasemat

Selvitysosapuoli

- 1.5.1. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on hakemuksesta myönnettävä APK asetuksen 33 artiklan, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n ja näiden sääntöjen mukaisesti selvitysosapuolen oikeudet yhteisölle, joka on osoittanut täyttävänsä jäljempänä asetetut osapuolivaatimukset, jollei 1.5.39 kohdan mukaisesta riskiarvioinnista muuta johdu.

Tilinhoitaja

- 1.5.2. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on hakemuksesta myönnettävä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 6 §:n ja näiden sääntöjen mukaisesti tilinhoitajan oikeudet yhteisölle, joka on osoittanut täyttävänsä jäljempänä asetetut osapuolivaatimukset, jollei 1.5.39 kohdan mukaisesta riskiarvioinnista muuta johdu.

Liikkeeseenlaskijan asiamies

- 1.5.3. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi myöntää hakemuksesta liikkeeseenlaskijan asiamiehen oikeudet tilinhoitajalle.

Oikeuksien järjestelmäkohtaisuus

- 1.5.4. Oikeudet myönnetään erikseen OM-järjestelmään ja Infinityyn.

Tilinhoitajan oikeudet

- 1.5.5. Tilinhoitajalla on oikeus avata arvo-osuustilejä ja tehdä kirjauksia arvo-osuusrekisteriin sekä toimia arvo-osuusjärjestelmässä lain ja näiden sääntöjen mukaisesti. Euroclear Finland avaa tilinhoitajan pyynnöstä ja tarkemmin sovittavalla tavalla tilinhoitajalle tarpeellisen määrän osuusrekistereitä asianomaiseen järjestelmään.

Yleiset vaatimukset osapuolille

Viranomaisluvan saaneet osapuolet

- 1.5.6. Tilinhoitajanoikeudet voidaan myöntää hakemuksesta arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 6 §:ssä ja jäljempänä asetetut edellytykset täyttävälle:

- 1) Suomen valtiolle;
- 2) Suomen Pankille ja ETA-valtion keskuspankille;
- 3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille;
- 4) keskusvastapuolelle;
- 5) ulkomaiselle arvopaperikeskukselle;
- 6) sijoituspalveluntarjoajalle ja ETA-valtion viranomaiselta toimiluvan saaneelle ulkomaiselle sijoituspalveluntarjoajalle;
- 7) selvitysosapuolelle;
- 8) muulle yhteisölle, joka toimii muiden lukuun ja
- 9) muulle yhteisölle, kuten muun kuin ETA-valtion keskuspankille, ulkomaiselle laitokselle tai muulle valtiolle, valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

- 1.5.7. Selvitysosapuolen oikeudet voidaan myöntää hakemuksesta arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä ja jäljempänä asetetut edellytykset täyttävälle:

- 1) Suomen valtiolle;
- 2) Suomen Pankille;
- 3) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulle pörssille;
- 4) keskusvastapuolelle;
- 5) ulkomaiselle arvopaperikeskukselle;

- 6) sijoituspalvelun tarjoajalle ja ETA-valtion viranomaiselta toimiluvan saaneelle ulkomaiselle sijoituspalveluntarjoajalle ja
- 7) muulle yhteisölle valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

1.5.8. Ennen kuin selvitysosapuolen tai tilinhoitajan asemaa koskeva hakemus voidaan hyväksyä, hakijan on osoitettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) Hakijalla on oltava voimassa oleva toimilupa, joka sallii asianomaisessa Euroclear Finlandin järjestelmässä harjoitettavan toiminnan.
- 2) Hakijalla on toiminnan laajuuden kannalta riittävät tekniset ja taloudelliset edellytykset osallistua hakemuksen tarkoittamaan toimintaan ja vastata siitä johtuvista velvoitteista.
- 3) Vähintään kahdella hakijan johtoon kuuluvalla henkilöllä on riittävä toiminnan ja arvopaperimarkkinoiden asiantuntemus. Vähintään kolmella kirjaus- tai selvitystoimintaa hoitavalla henkilöllä on riittävä toiminnan sekä asianomaisen Euroclear Finlandin järjestelmän asiantuntemus.
- 4) Hakijalla on oltava hakemuksessa tarkoitettua toimintaa varten riittävä ja asianomaisen Euroclear Finlandin järjestelmän toimintaan perehtynyt henkilökunta. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää vaatimuksista, jotka Euroclear Finlandin kutakin järjestelmää käyttävien henkilöiden on täytettävä.
- 5) Hakijalla on oltava hakemuksessa tarkoitettua toimintaa varten riittävä oikeudellinen asiantuntemus.
- 6) Hakijan on täytettävä tehtävässä tarvittavaa eettistä tasoa koskevat vaatimukset.
- 7) Hakijan on pystyttävä toimimaan tietoteknisessä yhteydessä asianomaiseen Euroclear Finlandin järjestelmään. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää asianomaista järjestelmää koskevista liittymismahdollisuuksista, liittymäpintoja koskevista vaatimuksista, tietoturvallisuusvaatimuksista sekä hakijan tietojärjestelmiä ja tietoliikennettä koskevista selvityksistä.
- 8) Hakijan riskienhallinta on järjestetty toiminnan edellyttämällä tavalla.
- 9) Hakijan osallistuminen kirjaus- tai selvitystoimintaan ei saa olla omiaan vaarantamaan arvo-osuusjärjestelmän tai selvitysjärjestelmän toiminnan luotettavuutta tai tarkoituksenmukaisuutta taikka Euroclear Finlandin muuta toimintaa.
- 10) Selvitysosapuolen ja tilinhoitajan oikeuksia hakevan yhteisön on sitouduttava noudattamaan näitä sääntöjä ja niiden perusteella tehtyjä päätöksiä.

Toiminnan ulkoistaminen

1.5.9. Osapuoli voi ulkoistaa tehtäviään seuraavien edellytysten täytyessä, mutta vastuu ulkoistetusta toiminnasta säilyy kuitenkin aina osapuolella:

- 1) Ulkoistus ei saa vaarantaa arvo-osuusjärjestelmän, arvo-osuusrekisterin tai selvitysjärjestelmän luotettavuutta tai tarkoituksenmukaista toimintaa.
- 2) Ulkoistus ei saa vaarantaa osapuolen riskienhallintaa, sisäistä valvontaa, toiminnan jatkuvuutta, häiriötilanteisiin varautumista tai muiden sille kuuluvien velvoitteiden noudattamista.

- 3) Jos osapuoli ulkoistaa osapuoliasemansa mukaiset tehtävänsä kokonaan tai olennaisilta osin on ulkoistuspalvelun tarjoajan täytettävä kyseistä osapuoliasemaa koskevat laeissa ja näissä säännöissä olevat vaatimukset olennaisilta osin. Ulkoistettaessa osapuoliaseman mukaisia tehtäviä osittain on ulkoistuspalvelun tarjoajan täytettävä laeissa ja näissä säännöissä määrätyt kyseistä osapuoliasemaa koskevat vaatimukset soveltuvin osin.

Erityiset vaatimukset selvitysosapuolille

Erityiset vaatimukset OM-järjestelmän selvitysosapuolelle

1.5.10. Sen lisäksi, mitä edellä 1.5.8 kohdassa määrätään, selvitysosapuolen oikeuksia hakevan yhteisön on osoitettava OM-järjestelmässä, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) Hakijan osakepääoman, osuuspääoman tai muun vastaavan pääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.
- 2) Hakijan on sitouduttava maksamaan selvitysrahaston sääntöjen mukaiset kartutusmaksut, jos Euroclear Finland on velvollinen pitämään selvitysrahastoa.
- 3) Selvitysosapuolen on toimittava OM-järjestelmän tilinhoitajana. Selvitysosapuolen oikeuksien hakijan on haettava yhtäaikaisesti myös OM-järjestelmän tilinhoitajan oikeuksia.

OM-järjestelmän selvitysosapuolen maksuvalmiustakuu

- 1.5.11. OM-järjestelmän selvitysosapuolen, joka ei voi saada keskuspankkirahoitusta, on toimitettava Euroclear Finlandille ja pidettävä voimassa selvitysosapuolen vähimmäismaksuvalmiuden turvaava takuu.
- 1.5.12. Takuu on hankittava sellaiselta luottolaitokselta, jolla on luottolaitoksen maksuvalmiuden turvaava sopimus Suomen Pankin tai Euroopan talousalueella toimivan keskuspankin kanssa. Maksuvalmiustakuuta ei kuitenkaan voida hankkia selvitysosapuolen kanssa samaan konserniin kuulualta yhteisöltä.
- 1.5.13. Selvitysosapuolen puolesta omavelkaisesti annetun takuun on turvattava se, että Euroclear Finlandilla on oikeus vaatia takuun mukainen määrä välittömästi selvitystoiminnassa käytettäväksi selvitysosapuolen maksuvelvoitteiden täyttämiseen. Maksuvalmiustakuuta ei tule voida irtisanoa ennen irtisanomista seuraavan toteutuspäivän päättymistä. Jos takuu irtisanoaan, selvitysosapuolen on toimitettava Euroclear Finlandille välittömästi uusi vaatimuksen täyttävä takuu.
- 1.5.14. Euroclear Finland määrittelee kolmannesvuosittain kultakin selvitysosapuolelta vaadittavan vähimmäistakuun määrän edellisen vuosikolmanneksen selvitystietojen perusteella. Euroclear Finland arvioi ja asettaa uuden selvitysosapuolen vähimmäistakuun määrän. Jos selvitysosapuolen toimitama takuu ei kata Euroclear Finlandin määrittelemää vähimmäismäärää, on vaatimuksen täyttävä takuu toimitettava Euroclear Finlandille neljän viikon kuluessa Euroclear Finlandin vaatimuksesta.
- 1.5.15. Maksuvalmiustakuu on annettava Euroclear Finlandin määrittelemässä muodossa ja Euroclear Finlandin määrittelemien ehdoin. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tarkemmin maksuvalmiustakuun vähimmäismäärän määrittelyssä noudatettavista laskentasäännöistä, hyväksyttävän takuun ehdoista ja muista takuuvaatimukseen liittyvistä kysymyksistä.

Infinityn osapuoli

- 1.5.16. Hakijan, joka aikoo hakea Infinityn osapuoleksi, on täytettävä sekä selvitysosapuolta että tilinhoitajaa koskevat vaatimukset.
- 1.5.17. Hakijan osakepääoman, osuuspääoman tai muun vastaavan pääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.

Osapuolen maksutili TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä

- 1.5.18. OM-järjestelmässä tai Infinityssä toimiva osapuoli on velvollinen ilmoittamaan Euroclear Finlandille Euroopan keskuspankkijärjestelmän TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmään kuuluvan, rahamääräisen tilin, jolle osapuolelle tulevat maksut suoritetaan. Maksujenvälitystilin alakirjanpidossa pidettävästä rahakatteesta voidaan siirtää varoja vain tämän selvitysosapuolen ilmoittamalle TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä pidettävälle tilille. Jos osapuolella ei ole omaa TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmään kuuluvaa tiliä, osapuolen on sovittava maksuliikenteen hoitamisesta pankin kanssa, jonka tilin osapuoli ilmoittaa Euroclear Finlandille.

Erityiset vaatimukset kirjausjärjestelmän osapuolille

Erityiset vaatimukset tilinhoitajalle

- 1.5.19. Sen lisäksi, mitä edellä 1.5.8 kohdassa määrätään, tilinhoitajan oikeuksia hakevan yhteisön on osoitettava, että seuraavat edellytykset täyttyvät:
- 1) Hakijan osakepääoman, osuuspääoman tai muun vastaavan pääoman on oltava vähintään 730 000 euroa.
  - 2) Hakijan on sitouduttava asettamaan Arvopaperikeskuksen rahaston sääntöjen mukainen vakuusmaksu.
  - 3) Hakijan on esitettävä tilinhoitajan toiminnassa noudatettava, näiden sääntöjen mukainen virheiden ja epäselvyyksien selvityssuunnitelma.

Erityiset vaatimukset liikkeeseenlaskijan asiamiehille

- 1.5.20. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi myöntää hakemuksesta oikeuden toimia liikkeeseenlaskijan asiamiehenä tilinhoitajalle, joka on hakemuksessaan osoittanut omaavansa riittävät valmiudet toimia liikkeeseenlaskijan asiamiehenä. Oikeus toimia liikkeeseenlaskijan asiamiehenä voidaan myöntää rajoitetusti.
- 1.5.21. Liikkeeseenlaskijan asiamiehen oikeuksia hakevan yhteisön on osoitettava, että se täyttää arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 6 §:n vaatimukset, Euroclear Finlandin sääntöjen kohtien 1.5.8 ja 1.5.19 vaatimukset sekä muut OM-järjestelmän tilinhoitajia koskevat vaatimukset soveltuvilta osin.
- 1.5.22. Liikkeeseenlaskijan asiamiehen on oltava lisäksi OM-järjestelmän selvitysosapuoli, jos sen hoidossa olevien arvo-osuuslajien yhtiötapautumien tai tuotonmaksujen hoitaminen sitä edellyttää.
- 1.5.23. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää liikkeeseenlaskijan asiamiehelle asetettavista muis-

ta vaatimuksista.

Erityiset vaatimukset ulkomaisille hakijoille

- 1.5.24. Tilinhoitajaksi tai selvitysosapuoleksi hakeutuvalta ulkomaiselta sijoituspalvelun tarjoajalta, joka on saanut sijoituspalvelun tarjoajalta Suomessa edellytettävää toimilupaa vastaavan toimiluvan Euroopan talousalueella, ei vaadita kiinteää toimipaikkaa Suomessa. Oikeus voidaan myöntää vain, jos Euroclear Finlandille annettavien selvitysten perusteella voidaan varmistua siitä, että hakija voi sitoutua ja noudattaa näitä sääntöjä ja niiden perusteella tehtäviä päätöksiä sekä tarvittaessa Arvopaperikeskuksen rahaston sääntöjä eikä hakijaan sovellettava ulkomainen lainsäädäntö tai viiranomaismääräykset estä niihin sitoutumista ja niiden noudattamista.
- 1.5.25. Hakija on velvollinen Euroclear Finlandin pyynnöstä toimittamaan oikeudellisen asiantuntijalausunnon, jossa vahvistetaan, että hakija voi hakijaan sovellettavan lainsäädännön mukaan sitoutua laisassa, näissä säännöissä ja niiden perusteella annetuissa päätöksissä sekä tarvittaessa Arvopaperikeskuksen rahaston säännöissä asetettuihin velvollisuuksiin ja vastuisiin.

Oikeuksien myöntäminen Suomen valtiolle ja Suomen Pankille

- 1.5.26. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on myönnettävä hakemuksesta Suomen valtiolle ja Suomen Pankille oikeus toimia osapuolena.

Muun kuin toimiluvan saanut yhteisö

- 1.5.27. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää oikeuden toimia selvitysosapuolena myös muulle kuin edellä mainitulle suomalaiselle tai ulkomaiselle yhteisölle, joka täyttää toimilupa-vaatimusta lukuun ottamatta näissä säännöissä ja niiden perusteella annetuissa päätöksissä asetetut, selvitysosapuolta koskevat edellytykset. Oikeudet myönnetään vain valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

Markkinasääntöjen noudattaminen

- 1.5.28. Osapuolen on noudatettava arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 11 §:n ja Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti seuraavia säännöksiä:
- 1) asiakasvarojen erilläänpitovelvollisuus (sijoituspalvelulain 9 luvun 1 §);
  - 2) velvollisuus toteuttaa toimeksiannot ilman aiheetonta viivytystä ja tasapuolisesti (sijoituspalvelulain 10 luvun 7 §);
  - 3) eturistiriitatilanteiden hallinta (sijoituspalvelulain 7 luvun 10 §);
  - 4) henkilökohtaiset liiketoimet (sijoituspalvelulain 7 luvun 11 §);
  - 5) markkinoiden väärinkäyttöön liittyvä ilmoitusvelvollisuus (Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (2014/596/EU) 16 artiklan 2 kohta) sekä
  - 6) vastuun rajoitus tietojen antamisesta Finanssivalvonnalle (Finanssivalvonnasta annetun lain 71 b §).

Tilinhoitajan oikeuden myöntäminen muille yhteisöille

- 1.5.29. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi myöntää hakemuksesta oikeuden toimia tilinhoitajana muulle valtiolle, muun kuin ETA-valtion keskuspankille, ulkomaiselle laitokselle sekä muulle sellaiselle ulkomaiselle yhteisölle, joka täyttää 1.5.8 kohdan 2–10 kohdassa sekä 1.5.19 kohdassa asetetut vaatimukset.
- 1.5.30. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi myöntää tilinhoitajan oikeuden myös muulle kuin edellä mainitulle, 1.5.8 kohdan 2–10 kohdassa asetetut vaatimukset täyttävälle yhteisölle, joka sitoutuu maksamaan Arvopaperikeskuksen rahaston sääntöjen mukaiset vakuusmaksut ja toimittaa näiden sääntöjen mukaisen virheiden ja epäselvyyksien selvityssuunnitelman. Oikeus voidaan hakea vain hakijan omaan lukuun pidettäviä tilejä varten.
- 1.5.31. Edellä 1.5.29–1.5.30 kohdassa tarkoitettu oikeus voidaan myöntää vain valtiovarainministeriön määräämin ehdoin.

Keskusvastapuolet

- 1.5.32. Osapuoleksi hakeutuvan keskusvastapuolen on osoitettava, ettei sen toiminta vaaranna arvo-osuusrekisterin, arvo-osuusjärjestelmän tai selvitysjärjestelmän toiminnan luotettavuutta tai tarkoituksenmukaista toimintaa, kaupankäynnin luotettavuutta tai rahoitusmarkkinoiden vakautta.

Hakemusmenettely

Hakemuksiin liitettävät selvitykset

- 1.5.33. Osapuolen oikeuksia on haettava kirjallisesti. Hakemukseen on liitettävä ainakin seuraavat selvitykset:
- 1) selvitys hakijan historiasta
  - 2) kaupparekisteriote tai vastaava selvitys rekisteröinnistä
  - 3) vahvistettu yhtiöjärjestys tai vahvistetut säännöt
  - 4) toimilupa ja mahdollinen Euroopan talousalueelta olevan sijoituspalvelun tarjoajan kotivaltion valvontaviranomaisen ilmoitus siitä, että hakija tarjoaa sijoituspalveluja Suomessa, sekä vastaus, jonka Finanssivalvonta on antanut tähän ilmoitukseen
  - 5) selvitys hakijaa koskevista omistus- ja konsernisuhteista
  - 6) selvitys hakijan taloudellisesta tilanteesta sekä vakuutuksista ja takuista
  - 7) selvitys harjoitettavasta toiminnasta ja hakijan keskeisistä asiakkaista
  - 8) selvitys hakijan tietojärjestelmistä, joita on tarkoitus käyttää yhteydessä asianomaiseen Euroclear Finlandin järjestelmään
  - 9) selvitys hakijan riskienhallinnan järjestämisestä
  - 10) selvitys hakijan jatkuvuussuunnitelmista ja palautumissuunnitelmasta hakemuksen mukaisen toiminnan osalta
  - 11) osapuolen toiminnassa noudatettava virheiden ja epäselvyyksien selvityssuunnitelma
  - 12) kuvaus hakijan organisaatiosta ja henkilöstön asiantuntemuksesta
  - 13) selvitys mahdollisesta ulkoistuspalveluiden käytöstä hakemuksen mukaisessa toiminnassa
  - 14) selvitys näiden sääntöjen mukaisten, asianomaista toimintaa koskevien sekä muiden laissa tai näissä säännöissä asetettujen edellytysten täyttymisestä

- 1.5.34. Euroclear Finland voi pyytää hakijalta tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä hakemuksen arviointia varten.

Arvopaperikeskukset ja muut markkinainfrastruktuurit

Pääsy vakioidun linkin välityksellä

- 1.5.35. Arvopaperikeskus voidaan hyväksyä osapuoleksi noudattamalla 1.5 jaksossa tarkoitettuja edellytyksiä ja menettelysääntöjä.

Pääsy räätälöidyn linkin välityksellä

- 1.5.36. Arvopaperikeskuksella on oikeus pyytää räätälöidyn linkin perustamista APK Asetuksen 51 artiklan mukaisesti. Osapuoleksi hyväksymisessä noudatetaan 1.5 jaksossa tarkoitettuja edellytyksiä ja menettelysääntöjä. Räätälöidyssä linkissä toiselle arvopaperikeskuksella voidaan tarjota täydentäviä erityispalveluita, joista sovitaan erikseen.

Markkinainfrastruktuurit

- 1.5.37. Keskusvastapuolella sekä säännellyllä markkinalla, monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä ja organisoidulla kaupankäyntijärjestelmällä on oikeus pyytää pääsyä Euroclear Finlandin järjestelmiin APK Asetuksen 53 artiklan mukaisesti. Osapuoleksi hyväksymisessä noudatetaan 1.5 jaksossa tarkoitettuja edellytyksiä ja menettelysääntöjä.

Päätöksenteko ja valitusoikeus

Käsittelyaika

- 1.5.38. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on vastattava osapuolen oikeuksia koskevaan hakemukseen yhden (1) kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Riskiarviointi

- 1.5.39. Euroclear Finland voi kieltää sellaisten hakijan pääsyn, joka täyttää osapuolivaatimukset, ainoastaan silloin, jos se perustuu APK Asetuksen 33 artiklan 3 kohdan mukaiseen kattavaan riskinarviointiin. Riskiarvioinnissa otetaan huomioon oikeudelliset, taloudelliset ja operatiiviset riskit.

Päätösmenettely

- 1.5.40. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja ratkaisee osapuolen asemaa koskevan hakemuksen ilmoittamalla päätöksestä hakijalle. Euroclear Finland lähettää päätöksen kirjeitse hakijan ilmoittamaan osoitteeseen. Hakijan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisen jälkeen. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi liittää myönnettävään oikeuteen toiminnan laajuutta koskevia tai muita rajoituksia ja ehtoja.

Valitusoikeus

- 1.5.41. Hakijalla on mahdollisuus saattaa hakemusta koskeva Euroclear Finlandin päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa siitä, kun hakija on saanut päätöksen tiedoksi. Jos hakemuksen tarkoittamaa oikeutta ei myönnetä, tai jos se myönnetään rajoitettuna, päätökseen liitetään tieto siitä, että hakijalla on oikeus saattaa päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi.

1.6. Yhteiset määräykset osapuolille

Sopimus

- 1.6.1. Osapuolen on tehtävä Euroclear Finlandin kanssa sopimus sääntöjen noudattamisesta ja asianomaisen Euroclear Finlandin järjestelmän käyttämisestä.

Osapuolten sääntörikkomukset

- 1.6.2. Osapuoli vastaa Euroclear Finlandille, toiselle osapuolelle tai kolmannelle osapuolelle aiheuttamastaan vahingosta, joka johtuu lain, näiden sääntöjen tai niiden perusteella annettujen päätösten rikkomisesta.
- 1.6.3. Euroclear Finland ei vastaa osapuolen tai kolmannen osapuolen toiselle osapuolelle tai kolmannelle osapuolelle aiheuttamista välittömistä tai välillisistä vahingoista.

Euroclear Finlandin vastuu

- 1.6.4. Euroclear Finland vastaa henkilökuntansa tahallisuudesta tai tuottamuksellisesta sääntöjen tai niiden perusteella tehtyjen päätösten rikkomisesta johtuvasta osapuolelle aiheutuneesta välittömästä vahingosta.
- 1.6.5. Euroclear Finland vastaa 1.6.1 kohdassa tarkoitetun sopimuksen kohteena olevassa toiminnassa vain osapuolen välittömistä vahingoista, jotka johtuvat Euroclear Finlandin tai sen palveluksessa olevan henkilön tahallisuudesta tai tuottamuksellisesta menettelystä sekä sopimuksen kohteena olevaan toimintaan kuuluvia palveluja Euroclear Finlandin kanssa tehdyn sopimuksen perusteella tuotettavan kolmannen osapuolen tai tämän palveluksessa olevan henkilön tahallisuudesta tai huolimattomasta menettelystä.
- 1.6.6. Euroclear Finland ei vastaa osapuolen korkotappioista, saamatta jääneestä voitosta, muissa sopimussuhteissa syntyneestä vahingosta tai muusta välillisestä vahingosta. Euroclear Finland ei vastaa Suomen Pankin tai muiden pankkien ylläpitämien maksujärjestelmien toiminnasta johtuvista vahingoista.
- 1.6.7. Näillä säännöillä ei kuitenkaan rajoiteta Euroclear Finlandin lakisääteistä vastuuta, joka johtuu arvo-osuustileistä annetun lain 30–32 §:stä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 6 §:stä.

Järjestelmien kehittäminen

- 1.6.8. Osapuolen on otettava käyttöön Euroclear Finlandin asianomaisessa järjestelmässä toteutettavat muutokset Euroclear Finlandin asettamassa aikataulussa. Euroclear Finlandin on ennen aikataulun asettamista kuultava niitä osapuolia, joita muutos koskee.

Tietotekninen varustus, tietoturvallisuus ja tietoliikennevastuut

- 1.6.9. Euroclear Finlandin järjestelmien toiminnot hoidetaan Euroclear Finlandin kulloinkin päättämässä laitteistossa tai varalaitteistossa. Osapuolella on vastaavasti oltava asianomaisen Euroclear Finlandin -järjestelmän kanssa yhteensopiva työasemalaitteisto tai vastaava järjestelmäliittymä.
- 1.6.10. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää Euroclear Finlandin järjestelmien käyttämiseen liittyvistä turvallisuuskysymyksistä, tietoliikenteen järjestämistavasta ja luotettavuudesta, häiriötilanteissa noudatettavista menettelytavoista sekä järjestelmissä noudatettavista varautumismääräyksistä.
- 1.6.11. Osapuolen kanssa 1.6.1 kohdan mukaisesti tehtävän sopimuksen liitteessä määrätään työasemalaitteistoista, työasemaohjelmistojen toimitusehdoista ja tietoliikenteen toteuttamisesta.

Vastuu kirjauksista, merkinnöistä ja tiedoista

- 1.6.12. Osapuolivastaa kaikista tiedoista, joita se toimittaa Euroclear Finlandille sekä sen puolesta toimivien henkilöiden käyttäjätunnuksilla tehdyistä tallennuksista ja kirjauksista Euroclear Finlandin asianomaiseen järjestelmään ja muista mainitun osapuolen järjestelmistä Euroclear Finlandin järjestelmään tulevista tallennuksista, kirjauksista ja tiedoista.

2. ARVO-OSUUSJÄRJESTELMÄ

2.1. Keskitetty arvo-osuusrekisteri

Arvo-osuusjärjestelmä

Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteri

- 2.1.1. Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteri jakautuu OM-järjestelmässä pidettävään rekisterin osioon ja Infinityssä pidettävään rekisterin osioon.

Arvo-osuustilit ja niille tehtävät kirjaukset

- 2.1.2. OM-järjestelmässä ja Infinityssä voidaan tehdä näissä säännöissä ja niiden perusteella annetuissa päätöksissä määrättävällä tavalla kaikki ne kirjaukset ja pitää kaikkia niitä arvo-osuustilejä, joista säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa sekä muussa lainsäädännössä.

Euroclear Finlandin järjestelmien tietojen asema

- 2.1.3. Arvo-osuustilille kirjattujen tietojen ja arvo-osuusjärjestelmässä pidettävien luettelojen tietojen oikeusvaikutuksista säädetään laissa. Euroclear Finlandin ja osapuolen tai liikkeeseenlaskijan välillä noudatetaan Euroclear Finlandin järjestelmässä olevia kirjauksia, merkintöjä ja muita tietoja, jos Euroclear Finlandin järjestelmän arvo-osuuksia tai rahakatteita ja sisäisiä rahatalletuksia tai oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat kirjaukset tai muut merkinnät tai muu tilistö poikkeavat osapuolen tai liikkeeseenlaskijan omassa tietojärjestelmässä tai sen muissa tiedostoissa olevista kirjauksista.

Tilinhoitajan toiminta

- 2.1.4. Tilinhoitajalla on oikeus tehdä kirjauksia Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteriin ja toimia arvo-osuusrekisterissä lain, näiden sääntöjen ja niiden perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti. Tilinhoitaja vastaa omille asiakkailleen toiminnastaan arvo-osuusrekisterissä. Euroclear Finlandin ja tilinhoitajan asiakkaan välillä ei ole sopimussuhdetta vain sillä perusteella, että asiakkaan arvo-osuustili pidetään Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisterissä. Tilinhoitajan on huolehdittava siitä, ettei asiakassopimuksissa ja yhteydenpidossa asiakkaaseen anneta asiakkaan ymmärtää, että asiakas olisi suorassa sopimussuhteessa Euroclear Finlandiin.

Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelu

- 2.1.5. Euroclear Finland toimii tilinhoitajana OM-järjestelmässä. Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelusta on voimassa soveltuvin osin, mitä näissä säännöissä määrätään tilinhoitajasta.
- 2.1.6. Arvopaperikeskuksen asiakastilipalvelu voi pitää kaikkia niitä arvo-osuustilejä ja tehdä kaikki ne kirjaukset, joista säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa ja muussa lainsäädännössä.

Keskitetysti pidettävät luettelot ja tilit

Omistaja- ja velkojaluettelot

- 2.1.7. Euroclear Finland ylläpitää arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetut osakasluettelot ja muut vastaavat omistajaluettelot liikkeeseenlaskijan lukuun.
- 2.1.8. Euroclear Finland ylläpitää arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitetut velkojaluettelot ja muut vastaavat omistajaluettelot.
- 2.1.9. Luetteloihin merkitään kuhunkin arvo-osuuteen sovellettavan lain mukaiset tiedot.
- 2.1.10. Luetteloiden tiedot kerätään arvo-osuustileille tehtyjen kirjausten ja merkintöjen perusteella.

Tilapäiset omistajaluettelot

- 2.1.11. Hallintarekisteröidyn osakkeen tai osuuden omistaja voidaan merkitä tilapäiseen omistajaluetteloon, kuten osakeyhtiölain 5 luvun 6 a §:ssä tarkoitettuun tilapäiseen osakasluetteloon, osuuskuntalain 5 luvun 7 a §:ssä tarkoitettuun tilapäiseen jäsenluetteloon tai sijoitusrahastolain 63 §:n 3 momentissa tarkoitettuun rahasto-osuudenomistajaluetteloon, hallintarekisteröinnin hoitajan tai sen valtuutuksen mukaisesti ulkomaisen yhteistyöpankin tai muun tahon ilmoituksen perusteella.
- 2.1.12. Hallintarekisteröinnin hoitajan tai sen valtuuttaman tahon on annettava ilmoituksensa Euroclear Finlandin määrittelemässä muodossa siten, että Euroclear Finland voi siirtää tiedot konekielellisesti tilapäiseen osakas- tai jäsenluetteloon Euroclear Finlandin antamien määräysten mukaisesti, jollei Euroclear Finland anna erikseen lupaa poiketa näistä määräyksistä ja ilmoituksen muodosta.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus tilapäisestä omistajaluettelosta

- 2.1.13. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää tilapäiseen omistajaluetteloon merkitsemiseen liittyvän ilmoituksen aikataulusta.

Liikkeeseenlaskutilit

- 2.1.14. OM-järjestelmissä ja Infinityssä pidetään liikkeeseenlaskijoiden lukuun arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja liikkeeseenlaskutiliä. Liikkeeseenlaskutili avataan siinä järjestelmässä, johon arvo-osuudet liitetään tai lasketaan liikkeeseen. Liikkeeseenlaskutilille merkitään liikkeeseenlaskijan ilmoituksen perusteella arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää, että liikkeeseenlaskutilin tietoihin on merkittävä myös muita tietoja.
- 2.1.15. Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välistä yhteyttä koskevan sopimuksen perusteella arvo-osuusjärjestelmään liitetyistä ulkomaisista arvo-osuuksista merkitään liikkeeseenlaskutilille arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetut tiedot. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää, että liikkeeseenlaskutilin tietoihin on merkittävä myös muita tietoja.

Oikeudenhaltijaluettelo

- 2.1.16. Arvo-osuusrekisterissä pidettävään oikeudenhaltijaluetteloon merkitään arvo-osuustileistä annetun lain 3 §:n mukaisesti oikeudenhaltijan nimi, yhteys- maksu- ja verotustiedot, henkilötunnus tai muu Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päätöksen mukainen tunnus. Tämän lisäksi Euroclear Finlandin

din toimitusjohtaja voi päättää oikeudenhaltijaluetteloon merkittävien tietojen tarkemmasta sisällöstä ja tietojen toimitukselle asetettavista vaatimuksista.

Arvo-osuuslajiluettelo

- 2.1.17. Arvo-osuuslajiluettelo on pidettävä niistä arvo-osuuksista, jotka Euroclear Finlandin toimitusjohtaja on hyväksynyt liitettäväksi arvo-osuusjärjestelmään.
- 2.1.18. Arvo-osuuslajiluettelo on merkittävä asianomaisen arvo-osuuslajin liikkeeseenlaskutilin tiedot lukuun ottamatta liikkeeseen laskettua määrää.

Arvo-osuusrekisterin yleiset palvelut

Järjestelmien tietoihin perustuvat palvelut

- 2.1.19. Euroclear Finland voi tarjota OM-järjestelmän ja Infinityn luetteloiden ja muiden tietojen hyväksikäyttöön ja käsittelyyn liittyviä palveluja ja julkaista arvopaperimarkkinoita koskevia tietoja. Palvelujen yhteydessä järjestelmistä tuotetaan tarvittavat raportit, ilmoitukset ja luettelot.

Viranomaisille tuotettavat palvelut

- 2.1.20. Euroclear Finland tuottaa viranomaisille Euroclear Finlandin järjestelmiin liittyviä palveluja sen mukaan kuin lainsäädännössä edellytetään. Jos laissa ei edellytetä, että palvelu on annettava korvauksetta, Euroclear Finland kattaa siitä aiheutuvat kustannukset asianomaiselta viranomaiselta perittävällä korvauksella.

Tilinhoitajille tarjottavat palvelut

Osuusrekisteri, vakiomuotoinen yhteys ja konekielinen tiedonvaihto

- 2.1.21. Kullekin tilinhoitajalle perustetaan tarpeellinen määrä osuusrekistereitä, joita tilinhoitaja hoitaa. Tilinhoitaja voi tehdä kirjauksia ja saada tietoja vain omaan osuusrekisteriinsä kuuluvista arvo-osuustileistä lukuun ottamatta niitä lain ja näiden sääntöjen mukaisia tilanteita, joissa tilinhoitaja voi tehdä kirjauksia ja saada tietoja myös muun tilinhoitajan osuusrekisteristä.
- 2.1.22. Euroclear Finland tarjoaa tilinhoitajille vakiomuotoisen yhteyden arvo-osuusrekisteriin. Tilinhoitaja toimittaa kaikki lain mukaiset oikeudenhaltijatiedot ja tekee kirjaukset arvo-osuusrekisteriin tämän yhteyden kautta. Tilinhoitajan on käytettävä kirjauksissa ja muussa yhteydenpidossa arvo-osuusrekisterin kanssa Euroclear Finlandin kulloistenkin määritysten mukaisia sanomatyyppisiä ja ohjelmistoja. Arvo-osuusrekisterissä voidaan avata kaikkia lain mukaisia arvo-osuustilejä ja tehdä kaikkia lain mukaisia kirjauksia asianomaista arvo-osuusrekisteriä koskevien Euroclear Finlandin määritysten mukaisesti.

Viranomaiskirjaukset

- 2.1.23. Euroclear Finland ottaa vastaan viranomaisten ilmoituksia ja tiedoksiantoja viranomaisten päätöksistä. Euroclear Finland tekee tarvittavat ilmoitusten ja päätösten mukaiset kirjaukset arvo-

osuusrekisteriin. Euroclear Finland voi sopia tilinhoitajan kanssa, että Euroclear Finland tekee nämä kirjaukset myös tilinhoitajan puolesta, jos tilinhoitaja vastaanottaa viranomaiselta ilmoituksen tai tiedon päätöksestä.

Perustietojen päivitys

2.1.24. Arvo-osuusrekisteri ottaa vastaan tilinhoitajalta oikeudenhaltijan perustietoja ja näiden muutoksia.

Vertailut

2.1.25. Tilinhoitajan pyynnöstä Euroclear Finland voi tehdä arvo-osuusrekisterissä tapahtuma- tai saldovertailun tilinhoitajan omien tietojen tarkistamista varten. Vertailun toteuttamisesta peritään jaksossa 7.1 tarkoitetun hinnaston mukainen maksu.

Muut palvelut

2.1.26. Euroclear Finland määrittelee osapuolille kulloinkin tarjottavat arvo-osuusrekisterin muut palvelut.

2.2. Arvo-osuusjärjestelmän yhteiset käytännöt

Rekisteripäivät ja aukioloajat

Määräys rekisteripäivistä

2.2.1. Rekisteripäiviä ovat kaikki ne päivät, joina Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteri on toiminnassa. OM-järjestelmässä oleva arvo-osuusrekisterin osio pidetään avoinna kaikkina pankkipäivinä. Euroclear Finland pitää Infinityn arvo-osuusrekisterin osion toiminnassa kaikkina niinä päivinä, joina TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmä pidetään toiminnassa. Euroclear Finland voi toimitusjohtajan päätöksellä siirtyä noudattamaan tätä toiminta-aikaa myös OM-järjestelmässä antamalla päätöksestä tiedon osapuolille 3 kuukautta ennen siirtymistä. Tilinhoitajan on ilmoitettava Euroclear Finlandille etukäteen siitä, että tilinhoitaja ryhtyy pitämään osuusrekisteriään toiminnassa pankkipäivien lisäksi kaikkina niinä muina rekisteripäivinä, joina Euroclear Finlandin arvo-osuusrekisteri on toiminnassa.

Poikkeaminen tavanomaisista rekisteripäivistä

2.2.2. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi erityisestä syystä päättää, että kohdassa 2.2.1 tarkoitettu päivä ei ole rekisteripäivä tai että arvo-osuusrekisteri on pidettävä toiminnassa myös muuna päivänä. Päätös voidaan rajata koskemaan vain osaa arvo-osuusjärjestelmästä ja sen toiminnoista sekä Euroclear Finlandin toiminnoista. Infinityssä TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmän aukiolopäivien on oltava rekisteripäiviä. Sama koskee OM-järjestelmää, jos OM-järjestelmässä on siirrytty noudattamaan Infinityn toiminta-aikaa 2.2.1 kohdan perusteella. Toimitusjohtajan päätös on tiedotettava tilinhoitajille viivytyksettä ja hyvissä ajoin ennen asianomaista päivää.

Arvo-osuusrekisterin päivittäiset toiminta-ajat ja tavoitettavuus

2.2.3. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää aikataulun, jonka mukaan arvo-osuusrekisteri pidetään

avoinna ja jonka mukaan osapuolen on järjestettävä kirjaustoimintansa. Tämä aikataulu voidaan yhdistää 4.1.7 kohdan mukaiseen selvitysaikatauluun. Osapuolen on noudatettava aikataulussa asetettavia määräaikoja. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tavoitettavuusajasta, jonka aikana osapuolen edustajan on oltava tavoitettavissa.

Arvo-osuustilin ja oikeudenhaltijan tiedot

Tilinhoitajaa koskevat tiedot

2.2.4. Arvo-osuustililtä on käytävä ilmi, minkä tilinhoitajan hoidossa tili on. Tilinhoitaja voidaan ilmaista tilinumerossa. Tilinhoitaja saa Euroclear Finlandilta tunnusteen, jota tilinhoitajan on käytettävä asiakkaansa kanssa.

Oikeudenhaltijatunnukset

2.2.5. Tilinhoitajien on käytettävä tilinhaltijoista ja oikeudenhaltijoista seuraavia yksilöintitunnuksia:

- 1) Suomalaisista luonnollisista henkilöistä ja kuolinpesistä on käytettävä henkilötunnusta. Henkilötunnusta on käytettävä myös elinkeinotoimintaa toiminimellä harjoittavista suomalaisista luonnollisista henkilöistä.
- 2) Suomalaisista oikeushenkilöistä ja ulkomaisista oikeus-henkilöistä, joilla on oikeudenhaltijan yksilöivä Y-tunnus, on käytettävä tätä tunnusta. Sama koskee kuolinpesiä, joilla ei ole henkilötunnusta.

Keinotekoinen tunnus

2.2.6. Tilinhaltijan tai oikeudenhaltijan yksilöivää keinotekoista tunnusta on käytettävä seuraavista:

- 1) ulkomaiset luonnolliset henkilöt, joilla ei ole suomalaista henkilötunnusta
- 2) ulkomaiset oikeushenkilöt, joilla ei ole suomalaista Y-tunnusta
- 3) sellaiset suomalaiset luonnolliset ja oikeushenkilöt, joilla ei ole jotakin edellä mainituista yksilöintitunnuksista
- 4) epäitsenäiset säätöt

Keinotekoisen tunnuksen hakeminen

2.2.7. Keinotekoista tunnusta pyytää tilinhoitaja. Pyynnössä on esitettävä luonnollisen henkilön sukunimi ja etunimi, asuinpaikka ja kansalaisuus tai verotusmaa. Tilinhaltijasta tai oikeudenhaltijasta on lisäksi esitettävä jokin seuraavista oikeudenhaltijaa yksilöivistä tiedoista:

- 1) syntymäaika;
- 2) ulkomainen henkilötunnus tai vastaava tunnus;
- 3) passin tai henkilötodistuksen tunnus sekä tällaisen asiakirjan antamispäivämäärä; tai
- 4) säilytyksen numero tai muu vastaava oikeudenhaltijan puolesta toimivan säilyttäjän antama tunnus, jonka perusteella oikeudenhaltija ja hänen säilytystään ylläpitävä ulkomainen luottolaitos tai sijoituspalveluyritys voidaan yksilöidä.

Muusta kuin luonnollisesta henkilöstä on esitettävä yhteisön, säätion tai epäitsenäisen säätion nimi, tarkka osoite ja rekisteröimisvaltio tai verotusmaa. Tämän lisäksi voidaan esittää edellä alakohdassa 4 tarkoitettu säilytyksen numero tai vastaava tunnus.

Keinotekoisien tunnuksen myöntäminen ja tunnusten rekisteri

2.2.8. Keinotekoisien tunnuksen myöntää Euroclear Finland, joka pitää rekisteriä keinotekoisista tunnuksista. Henkilötietolain mukainen seloste rekisteristä pidetään nähtävillä Euroclear Finlandissa.

Keinotekoisien tunnuksen korvaaminen

2.2.9. Kun tilinhoitaja saa tietoonsa, että keinotekoisien tunnuksen saaneelle on annettu henkilötunnus tai Y-tunnus, tilinhoitajan on ilmoitettava siitä ilman aiheetonta viivytystä Euroclear Finlandille, joka merkitsee tästä tiedon keinotekoisien tunnusten rekisteriin.

Tarkemmat määräykset

2.2.10. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää keinotekoisien tunnuksen hakemisessa, antamisessa ja käytössä noudatettavista periaatteista.

Perustietojen siirtäminen virallisesta rekisteristä

Viralliset rekisterit

2.2.11. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää arvo-osuustileistä annetun lain 15 §:n perusteella, että Euroclear Finland ryhtyy siirtämään tietoja lainkohdassa tarkoitetuista virallisista rekistereistä arvo-osuusrekisteriin.

Kirjaamismenettely

Kirjaushakemukset

2.2.12. Arvo-osuustiliä koskevan kirjauksen on perustuttava tilinhaltijan tai muun oikeudenhaltijan tekemään kirjaushakemukseen, selvitystoimintaa koskeviin sääntöihin, arvo-osuutta koskevaan yhtiöjärjestykseen tai muuhun vastaavaan oikeusperusteeseen.

2.2.13. Kirjallisen hakemuksen lisäksi kirjaushakemus voidaan toimittaa tilinhoitajalle sähköisesti tiedonvälitysjärjestelmän avulla sen mukaan kuin kukin tilinhoitaja on varautunut ottamaan vastaan kirjaushakemuksia.

Hyvittävät kirjaukset

2.2.14. Tilinhoitaja voi siirtää arvo-osuuksia toisen tilinhoitajan tai tilinhoitajan asiamiehen hoidossa olevalle vastaanottajan arvo-osuustilille siten, että siirto selvitetään ja suoritetaan arvo-osuusrekisterissä vastaanottajan arvo-osuustilille. Tilinhoitaja voi tehdä hyvittävän kirjauksen vastaanottajan tilinumeron perusteella.

Kirjaamisvaltuuksien kirjaaminen arvo-osuustilille (Power of Attorney)

2.2.15. Arvo-osuustiliä hoitavan tilinhoitajan on kirjattava tilille tilinhaltijan hakemuksesta arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 2 momentissa tarkoitettu kirjaamisvaltuus, jos kirjauksen edellytykset täytty-

vät. Kirjaamisvaltuuden perusteella tiliä koskevia kirjauksia voi tehdä muu valtuudessa mainittu tilinhoitaja kuin se, jonka hoidossa tili on. Kirjaamisvaltuutta ei kuitenkaan voida kirjata arvo-osuustilille eikä pitää voimassa arvo-osuustilillä, jolle on kirjattu tilinhaltijan toimintavapautta rajoittava tai oikeusasemaa koskeva olennainen rajoitus, kuten konkurssi, ulosmittaus, selvitys- tai suoritus- tai muu maksukyvyttömyysmenettely, turvaamistoimenpide tai pantti, edunvalvonta tai rekisteristä poistettu yhteisö.

2.2.16. OM-järjestelmässä kirjaamisvaltuus voi koskea HEXClear -järjestelmän selvitystoimintaan liittyviä kirjauksia, jotka tehdään jakotietojen perusteella, sekä liikkeeseenlaskuun tai yhtiöjärjestelyyn liittyviä kirjauksia, joita liikkeeseenlaskijan asiamies tekee liikkeeseenlaskutilille.

Kirjaushakemusten ennakkohyväksyntä

2.2.17. Tilinhoitaja voivat merkitä arvo-osuusrekisterin OM-järjestelmän osioon tiedon, jonka mukaan tilinhoitaja hyväksyy ilman eri käsittelyä sen hoidossa olevia arvo-osuustilejä koskevat

- 1) tilinhoitajien lähettämät merkintähakemukset tai
- 2) tiedossa erikseen määrättyä HEXClear-järjestelmän selvitysosapuolelta tulevat jakotietohakemukset.

Katseluoikeuden kirjaaminen arvo-osuustilille

2.2.18. Arvo-osuustilille voidaan kirjata tilinhaltijan hakemuksesta oikeus saada arvo-osuustilin tiedot nähtäväksi suoraan OM-järjestelmästä. Katseluoikeus voidaan kirjata aikaisintaan Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päättämästä ajankohdasta. Katseluoikeus voidaan liittää edellä 2.2.15–2.2.16 kohdassa tarkoitettuun kirjaamisvaltuuteen.

Saapumismerkinnän tekeminen ja merkinnän sisältö

2.2.19. Arvo-osuustileistä annetun lain 17 ja 18 §:ssä tarkoitettuun asiakirjakirjaselvitykseen, joka toimitettu postitse tilinhoitajan kirjaustoimintaa harjoittavaan yksikköön, on tehtävä saapumismerkintä, kun selvitys on saapunut. Merkinnästä on käytävä ilmi päiväys ja selvityksen vastaanottaja. Hakijan tai tämän asiamiehen henkilökohtaisesti jättämä asiakirjaselvitys on merkittävä samalla tavalla, jollei asiaa koskevaa kirjausta tai väliaikaista kirjausta tehdä välittömästi tai hakemusta hylätä.

Kirjaamisohje

2.2.20. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja vahvistaa arvo-osuusrekisterissä toimiville tilinhoitajille kirjaamisohjeen. Kirjaamisohjeessa esitetään Euroclear Finlandin näkemys hyvän tavan mukaisessa kirjaustoiminnassa noudatettavista periaatteista. Kirjaamisohje valmistellaan yhteistyössä tilinhoitajien kanssa ja annetaan tilinhoitajien käyttöön. Kirjaamisohje ei velvoita tilinhoitajia.

Arvo-osuustilityypit

Sovellettava lainsäädäntö

2.2.21. Arvo-osuustileistä ja niille tehtyjen merkintöjen oikeusvaikutuksista säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa.

Omistajatili

2.2.22. Omistajatili avataan arvo-osuuksien tosiasiallisen omistajan nimiin arvo-osuustileistä annetun lain 2 §:n mukaisesti. Tosiasiallisella omistajalla on suora omistusoikeus arvo-osuustilille merkittyihin arvo-osuuksiin.

Yhteisomistustili

2.2.23. Yhteisomistustili avataan kaikkien yhteisomistajina toimivien arvo-osuuksien tosiasiallisten omistajien nimiin arvo-osuustileistä annetun lain 8 §:n mukaisesti. Tosiasiallisilla omistajilla on suora omistusoikeus arvo-osuustilille merkittyihin arvo-osuuksiin.

Hallintarekisteröity omistajatili

2.2.24. Hallintarekisteröity omistajatili avataan arvo-osuuksien tosiasiallisen omistajan nimiin arvo-osuustileistä annetun lain 2 §:n mukaisesti. Tosiasiallisella omistajalla on suora omistusoikeus arvo-osuustilille merkittyihin arvo-osuuksiin. Hallintarekisteröinnin hoitaja merkitään arvo-osuuksien omistajista pidettäville luetteloille arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:n 1 momentin mukaisesti.

2.2.25. Arvo-osuudet voidaan kirjata hallintarekisteröidylle omistajatilille, jos arvo-osuudet omistaa ulkomaalainen tai ulkomainen yhteisö tai säätiö.

OmaisuuDENHOITOTILI

Yleistä

2.2.26. Arvo-osuudet saadaan kirjata arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitetulle omaisuudenhoitotilille, jota tilinhaltija toimeksiannon nojalla hallitsee toisen lukuun, jos kyse on ulkomaalaisen taikka ulkomaisen yhteisön tai säätiön lukuun hallittavista arvo-osuuksista.

2.2.27. Omaisuudenhoitotili avataan omaisuudenhoitotilin tilinhaltijan nimiin ja hallintarekisteröinnin hoitaja merkitään arvo-osuuksien omistajista pidettäville luetteloille.

OmaisuuDEN EROTTELU

2.2.28. Omaisuudenhoitotilille saadaan kirjata yhden tai useamman asiakkaan lukuun hallittavia arvo-osuuksia.

2.2.29. Tilinhaltijan itsensä omistamia arvo-osuuksia ei saa kirjata omaisuudenhoitotilille.

Tilinhaltijan asiakkaiden oikeudet ja niihin sovellettava laki

2.2.30. Omaisuudenhoitotilin tilinhaltijan asiakkailla ei ole suoraa omistusoikeutta arvo-osuustilille merkittyihin arvo-osuuksiin.

- 2.2.31. Omaisuudenhoitotilin tilinhaltijan asiakkaidensa arvo-osuuksista Suomessa pitämiin arvopaperitileihin sovelletaan arvopaperitileistä annettua lakia (750/2012). Tilinhaltijan asiakkailta on arvopaperitileistä annetun lain 4 §:n mukainen tilioikeus. Tilinhaltijan konkurssista ja muusta maksukyvyttömyydestä säädetään arvopaperitileistä annetun lain 11 §:ssä ja tilinhaltijan asiakkailta on tilinhaltijan konkurssissa oikeus lukuunsa hallittuihin arvopapereihin siten kuin konkurssilaisissa (120/2004) säädetään. Tilioikeuden haltijan oikeusasema omaisuudenhoitotilin tilinhaltijan maksukyvyttömyys-tilanteessa ei ole yhtä vahva kuin omistusoikeuden haltijan.
- 2.2.32. Jos omaisuudenhoitotilin tilinhaltija tai tilinhaltijan toimeksiantaja pitää muussa valtiossa rekisteriä tai tiliä arvo-osuuksiin kohdistuvista oikeuksista, oikeudenhaltijan oikeuksiin sovelletaan kyseisen valtion lakia, jollei arvo-osuustiliä koskevista kirjauksista tai laista muuta johdu.

Hallintarekisteröinnin hoitaja ja omaisuudenhoitotilin tilinhaltija

- 2.2.33. Omaisuudenhoitotilin tilinhaltijana voi toimia arvopaperikeskus, keskuspankki tai tilinhoitaja.
- 2.2.34. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta hyväksyä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:ssä tarkoitetuksi hallintarekisteröinnin hoitajaksi tai arvo-osuustileistä annetun lain 5 a §:ssä tarkoitetun omaisuudenhoitotilin tilinhaltijaksi luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen, jolla on oikeus tarjota rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoituspalveluna, taikka ulkomaisen laitoksen tai muun ulkomaisen yhteisön, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto täyttävät tehtävän luotettavalle hoidolle asetettavat vaatimukset.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

- 2.2.35. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää hakemuksen yhteydessä vaadittavista selvityksistä.
- 2.2.36. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää, että kaikki erikseen määriteltävään ryhmään kuuluvat ulkomaiset yhteisöt voivat toimia hallintarekisteröinnin hoitajina tai omaisuudenhoitotilin tilinhaltijoina ilman eri hakemusta.

Kaupintatili

Yleistä

- 2.2.37. Arvo-osuustileistä annetun lain 16 §:ssä tarkoitettu kaupintatili voidaan avata selvitystoimintaa varten lainkohdassa tarkoitetuille yhteisöille. Hallintarekisteröinnin hoitaja merkitään arvo-osuuksien omistajista pidettäville luetteloille.
- 2.2.38. Kaupintatilille kirjatut arvo-osuudet eivät ole arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 5 §:ssä tarkoitettuna vakuutena Euroclear Finlandille.

Omaisuuden erottelu

- 2.2.39. Kaupintatilille saadaan kirjata yhden tai useamman asiakkaan lukuun hallittavia arvo-osuuksia.
- 2.2.40. Samalle kaupintatilille ei saa kirjata tilinhaltijan ja sen asiakkaiden arvo-osuuksia.

Kaupintatilin käyttäminen

- 2.2.41. Arvo-osuudet voidaan siirtää luovuttajan puolesta toimivan yhteisön kaupintatilille toimitusta varten.
- 2.2.42. Luovuttavan puolesta toimiva yhteisö saa säilyttää arvo-osuuksia kaupintatilillä enintään asiakkaan arvo-osuuksia koskevan toimeksiannon ja sen tarkoittaman tapahtuman selvityksen välisen ajan. Vastaanottavan puolesta toimiva yhteisö saa säilyttää asiakkaan arvo-osuuksia kaupintatilillä vain niin kauan kun asiakas on suorittanut maksuvelvollisuutensa tai kun vastaanottavan puolesta toimiva yhteisö muuttaa arvo-osuudet rahaksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 5 §:n 4 momentin mukaisesti. Kaupintatilin tilinhaltijan on voitava selvittää, miten määrättyjä säilytysaikaa koskevia rajoituksia on noudatettu. Kaupintatilin käytössä on noudatettava Finanssivalvonnan määräyksiä asiakasvarojen käsittelystä.

Euroclear Finlandin kansainväliseen yhteyteen liittyvä kaupintatili

- 2.2.43. Selvitysosapuolen, joka tekee johdannaissopimuksia ulkomaisessa johdannaissörssissä ja osallistuu näiden sopimusten toteutukseen Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välisen yhteyden kautta, on osaltaan huolehdittava siitä, että ulkomaisen laitoksen kaupintatilille kirjattuja, suomalaisen henkilöiden ja yhteisöjen omistamia arvo-osuuksia ei säilytetä ulkomaisessa laitoksessa kauempaa kuin on tarpeen johdannaissopimusten toteuttamiseksi. Selvitysosapuolen, joka osallistuu ulkomaisten johdannaissopimusten toteutukseen ulkomaisessa johdannaissörssissä toimivan sijoituspalvelun tarjoajan puolesta siirtämällä ja vastaanottamalla arvo-osuuksia Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välisen yhteyden kautta, on otettava sijoituspalvelun tarjoajan kanssa tehtävässä sopimuksessa huomioon se, että suomalaisten henkilöiden ja yhteisöjen arvo-osuuksia ei voida säilyttää ulkomaisessa laitoksessa pitempään kuin on tarpeen johdannaissopimusten toteuttamiseksi.

Tilinhaltijan asiakkaiden oikeudet ja niihin sovellettava laki

- 2.2.44. Kaupintatilin tilinhaltijan asiakkaille ei ole suoraa omistusoikeutta arvo-osuustilille merkittyihin arvo-osuuksiin.
- 2.2.45. Kaupintatilin tilinhaltijan velvollisuuteen pitää rekisteriä asiakkailleen kuuluvista arvo-osuuksista ja asiakkaan oikeuksiin sovelletaan vastaavasti, mitä arvopaperitileistä annetussa laissa säädetään arvopaperitilien pitämisestä ja arvopaperitilin tilinhaltijan oikeuksista.
- 2.2.46. Tilinhaltijan asiakkaille on arvopaperitileistä annetun lain 4 §:n mukainen tilioikeus. Tilinhaltijan konkurssista ja muusta maksukyvyttömyydestä säädetään arvopaperitileistä annetun lain 11 §:ssä ja tilinhaltijan asiakkaille on tilinhaltijan konkurssissa oikeus lukuunsa hallittuihin arvopapereihin siten kuin konkurssilaissa säädetään. Tilioikeuden haltijan oikeusasema kaupintatilin tilinhaltijan maksukyvyttömyystilanteessa ei ole yhtä vahva kuin omistusoikeuden haltijan.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

- 2.2.47. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää tarkemmin kaupintatilin käytöstä.

Pitkäaikaissäätämisen arvo-osuustili

- 2.2.48. Sidotusta pitkäaikaissäätämisestä annetun lain (1183/2009) piiriin kuuluvat arvo-osuudet on kirjat-

tava tätä tarkoitusta varten avattavalle erityiselle pitkäaikaissäästämisen arvo-osuustilille. Pitkäaikaissäästämisen arvo-osuustilille ei saa kirjata muita kuin säästämissopimuksen piiriin kuuluvia arvo-osuuksia.

- 2.2.49. Pitkäaikaissäästämisen arvo-osuustili avataan arvo-osuuksien tosiasiallisen omistajan nimiin arvo-osuustileistä annetun lain 2 §:n mukaisesti. Tosiasiallisella omistajalla on suora omistusoikeus arvo-osuustilille merkittyihin arvo-osuuksiin.
- 2.2.50. Arvo-osuuksien omistajista pidettäville luetteloille merkitään joko arvo-osuuksien tosiasiallinen omistaja tai hallintarekisteröinnin hoitaja. Arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:n 1 momentin mukaisesti hallintarekisteröinnin hoitaja voidaan merkitä arvo-osuuksien omistajista pidettäville luetteloille silloin, kun arvo-osuuden omistaa ulkomaalainen tai ulkomainen yhteisö tai säätiö.
- 2.2.51. Pitkäaikaissäästämisen arvo-osuustilille on merkittävä tilinhaltijan lisäksi tieto palveluntarjoajasta.
- 2.2.52. Pitkäaikaissäästämisen arvo-osuustiliin ja sille tehtäviin kirjauksiin sovelletaan, mitä on säädetty arvo-osuustileistä annetussa laissa ja sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetussa laissa.

Arvo-osuustilin siirtäminen

- 2.2.53. Arvo-osuustili voidaan siirtää tilinhaltijan pyynnöstä ilman luovuttavan tilinhoitajan suostumusta arvo-osuustileistä annetun lain 16 b §:n mukaisesti. Siirtoa pyytää Euroclear Finlandilta tilinhoitaja, joka vastaanottaa tilin ja joka on sopinut tilin hoidosta tilinhaltijan kanssa. Vastaanottava tilinhoitaja tarkastaa ja vastaa tilin siirtovaltuuden olemassa olosta. Euroclear Finland ilmoittaa etukäteen siirrosta luovuttavalle tilinhoitajalle.

Arvo-osuustilin siirtämisen edellytykset

- 2.2.54. Vastaanottavan tilinhoitajan on ilmoitettava sekä siirrettävän arvo-osuustilin numero että tälle tilille annettava uusi tilinumero. Pantattua arvo-osuustiliä ei voida siirtää, jos tilille on kirjattu pantinhaltijan hakemuksesta siirtokielto. Arvo-osuustili voidaan siirtää massaluonteisia, tilinhoitajan toiminnan lopettamiseen tai luovuttamiseen liittyviä siirtoja lukuun ottamatta vasta, kun tilille ei enää ole kirjattu avoimia tapahtumia.
- 2.2.55. Infinityssä arvo-osuustilin siirtoa pyytää vastaanottava tilinhoitaja. Siirto voidaan toteuttaa seuraavin ehdoin:
- 1) Arvo-osuustiliin ei liity sellaisia keskeneräisiä tai voimassaolevia rajoituksia tai muita kirjauksia, jotka voivat estää tilin siirtämisen.
  - 2) Arvo-osuustiliin ei liity avoinna olevia selvitystapahtumia, joiden toteutuspäivä on sama kuin tilin siirron arvopäivä.
  - 3) Arvo-osuustiliä koskien ei ole yhtiötapahtuman maksuja, joiden arvopäivä on sama kuin tilin siirron arvopäivä.
- 2.2.56. Vastaanottava tilinhoitaja ilmoittaa Euroclear Finlandille siirron kohteena olevan arvo-osuustilin sekä valitsemansa tilille annettavan uuden arvo-osuustilin numeron.
- 2.2.57. Infinity toteuttaa teknisen ja toiminnallisen tarkistuksen tilin siirtoedellytysten toteutumisesta. Edellyttäen, että siirron kriteerit täyttyvät, arvo-osuustilin siirto toteutetaan sovittuna arvopäivänä. Arvo-osuustiliä koskevat oikeudet ja rajoitukset säilyvät muuttumattomina siirrosta riippumatta.

Muille kuin tilinhoitajalle pantattujen arvo-osuustilien käsittely

Huolellisuusvelvoite

2.2.58. Muille kuin tilinhoitajalle pantattujen arvo-osuustilien käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta.

Erityistä huolellisuutta edellyttävät kirjaustilanteet

2.2.59. Huolellisuusvelvoite on otettava huomioon arvo-osuustilejä koskevien kirjausoikeuksien myöntämisessä. Kirjausten tekijöillä on oltava riittävä asiantuntemus, kun tilille merkitään panttaus muulle henkilölle kuin tilinhoitajalle tai kun tällainen panttauskirjaus poistetaan. Erityistä huolellisuutta on noudatettava myös, kun tehdään ottokirjauksia muille kuin tilinhoitajalle pantatuilta tileiltä.

Kolmannelle pantattujen tilien käsittelyn järjestäminen

2.2.60. Kolmannelle pantattujen arvo-osuustilien käsittely on järjestettävä keskittämällä tilien hoitaminen joko siten, ettei näitä tilejä koskevia kirjauksia voida tehdä ilman oikeudellisesta asiantuntemuksesta vastaavan henkilön tai muun erikseen nimetyn, panttauksiin perehtyneen toimihenkilön lupaa tai siten, että nämä henkilöt tarkastavat kunakin rekisteripäivänä edellisenä rekisteripäivänä tehdyt kirjaukset, jotka koskevat muille pantattuja arvo-osuustilejä.

Tili-ilmoitukset

2.2.61. Tilinhoitajan on toimitettava säännöllisin väliajoin vähintään neljä kertaa vuodessa tilinhaltijalle ilmoitus, josta ilmenevät tilille tehdyt edellisen ilmoituksen jälkeiset kirjaukset. Tilinhoitajan on lisäksi toimitettava tilinhaltijalle välittömästi ilmoitus 21 §:ssä tarkoitetusta merkinnän korjaamisesta.

2.2.62. Muille tilille kirjattujen oikeuksien haltijoille on välittömästi toimitettava ilmoitus kirjauksesta ja 21 §:ssä tarkoitetusta merkinnän korjaamisesta, jos päätös koskee heidän oikeuttaan.

2.2.63. Ilmoituksissa on mainittava päätösten perusteet.

2.2.64. Tilinhoitajan on joka vuosi hyvissä ajoin ennen tammikuun loppua toimitettava tilinhaltijalle tiliote edellisen vuoden lopussa voimassa olleista kirjauksista, jollei tilinhaltijan kanssa ole sovittu muusta tiliotteen antamisajankohdasta. Tilinhaltijan pyynnöstä tiliotteeseen on merkittävä kalenterivuoden tai muun tilikauden aikana arvo-osuustilillä tapahtuneet muutokset.

2.2.65. Tilinhoitajan toiminta on järjestettävä niin, että rekisteri tuottaa tili-ilmoituksen automaattisesti arvo-osuustilille kirjatulle muulle pantinsaajalle kuin tilinhoitajalle itselleen.

Varautuminen arvo-osuusjärjestelmässä

Varautumisvelvoite ja valmiuslain mukainen poikkeustilanne

2.2.66. Euroclear Finlandilla on oikeus ja velvollisuus ryhtyä näiden sääntöjen estämättä kaikkiin niihin toimenpiteisiin, joita valmiuslaissa (1552/2011) ja arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tai niiden perusteella annetuissa viranomais määräyksissä edellytetään (varautumisvelvoite). Valmiuslain mukaisessa poikkeustilanteessa tai sen uhatessa Euroclear Finland voi toteuttaa poikkeusolojen valmiussuunnitelman ja varautumisvelvoitteen mukaisia toimenpiteitä. Eu-

roclear Finland ei vastaa varautumisvelvoitteen täyttämiseksi tehtyjen tai poikkeusolojen valmiussuunnitelman mukaisten toimenpiteiden aiheuttamista vahingoista.

Kirjausten tekeminen häiriö- ja pakkotilanteissa

2.2.67. Euroclear Finland voi tehdä tilanteen edellyttämiä välttämättömiä kirjauksia arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 4 momentin perusteella arvo-osuusrekisterissä pidettäville arvo-osuustileille häiriötilanteissa ja muissa vastaavissa, kiireellistä toimintaa vaativissa tilanteissa, kuten poikkeustilanteissa tai sen uhatessa, tietojärjestelmien tai tietoliikenneyhteyksien virheellisen tai puutteellisen toiminnan vahinkojen vähentämiseksi, sekä arvo-osuusjärjestelmän tietojen täsmäytyksessä. Euroclear Finlandin on ilmoitettava asianomaisille tilinhoitajille kirjauksista ja annettava pyynnöstä kohdullisen ajan kuluessa selvitys kirjauksen syistä.

Virheiden ja epäselvyyksien selvittelymenettely

Suunnitelman laatiminen

2.2.68. Euroclear Finlandin ja jokaisen tilinhoitajan on laadittava suunnitelma, joka sisältää toimintaohjeet siitä, miten tilinhoitaja menettelee virheiden löytämiseksi ja seurausten korjaamiseksi. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tarvittaessa tarkemmin suunnitelman sisältöä koskevista vaatimuksista ja virheiden ilmoittamismenettelystä.

Toimintaan olennaisesti vaikuttavista virheistä ilmoittaminen

2.2.69. Tilinhoitajan on ilmoitettava Euroclear Finlandille vakavista, toimintaan olennaisesti vaikuttavista virheistä ja epäselvyyksistä tilinhoitajan toiminnassa tai sen tietoliikenteessä. Euroclear Finland saattaa tässä kohdassa tarkoitetun virheen tai epäselvyyden Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin tietoon.

Asiakirjojen säilyttäminen

Ainutlaatuiset asiakirjat ja säilyttämisaika

2.2.70. Tilinhoitajan tekemiin kirjaamispäätöksiin, kirjauksen hylkäämispäätöksiin ja tutkimatta jättämispäätöksiin liittyvät ainutlaatuiset, yleensä luonteeltaan yksityiset asiakirjat, jotka koskevat arvo-osuustiliin ja sille kirjattuihin arvo-osuuksiin kohdistuvia oikeuksia ja rajoituksia, kuten myös luettelo tutkimatta jätetyistä ja hylätyistä kirjaamishakemuksista asiakirjoineen on säilytettävä 10 vuotta kirjaamispäätöksestä. Muualta selvitettävät, väliaikaiseen kirjaukseen liittyvät asiakirjat on säilytettävä niin kauan kuin hakemus on vireillä.

2.2.71. Arvo-osuusjärjestelmään liittymisen yhteydessä tilinhoitajille toimitetut osake- ja osuuskirjat sekä muut arvopaperitodisteet voidaan tuhota liikkeeseenlaskijan päätöksellä 10 vuoden kuluttua ilmoittautumisajan päättymisestä edellyttäen, että liikkeeseenlaskijan yhteistilillä ei ole jäljellä yhtään kyseistä lajia. Sama koskee muita arvo-osuuksia, joille on määrätty vastaava ilmoittautumisaika.

2.2.72. Arvo-osuusjärjestelmään liitetty mitätöity osakekirja voidaan palauttaa, jos palautus ei vaaranna arvo-osuusjärjestelmän luotettavuutta tai oikeudenhaltijoiden oikeutta. Euroclear Finlandin toimitus-

johtaja määrää palautuksessa noudatettavasta menettelystä.

Muualta selvitettävät asiakirjat

2.2.73. Tilinhoitajan ei tarvitse säilyttää muualla säilytettäviä viranomaisten päätöksiä ja niistä annettuja jäljennöksiä eikä viranomaisten antamia todistuksia, virkatodistuksia ja kaupparekisteriotteita, jotka voidaan jälkikäteen rekonstruoida, jollei muu lainsäädäntö edellytä asiakirjojen säilyttämistä. Nämä asiakirjat voidaan joko palauttaa asiakkaalle tai hävittää. Kirjauspäätöksen perustana olevista asiakirjoista on kuitenkin laadittava asiakirjaluettelo päivämäärineen. Tämä luettelo on säilytettävä samalla tavalla kuin ainutlaatuiset asiakirjat.

Tiedonsaantioikeuden kirjaamista koskevat asiakirjat

2.2.74. Asiakirjat, jotka koskevat arvo-osuustileistä annetun lain 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua oikeutta saada tietoja tilin sisällöstä, on säilytettävä oikeuden lakkaamisesta seuraavan kahden kalenterivuoden ajan.

Asiakirjojen säilyttäminen jäljennöksinä

2.2.75. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi antaa tilinhoitajalle luvan säilyttää edellä tarkoitetut ainutlaatuiset asiakirjat jäljennöksinä edellyttäen, että tilinhoitajan KHT-tilintarkastaja on hyväksynyt ehdotetun menettelyn. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää mitätöityjä osakekirjoja koskevasta säilyttämisestä ja menettelyn hyväksynnästä kohdan 2.2.72 mukaisesti.

3. ARVO-OSUUKSIEN LIIKKEESEEN LASKEMINEN, YHTIÖ-JÄRJESTELYT, TUOTONMAKSUT JA LUNASTUKSET

3.1. Liikkeeseenlasku arvo-osuusjärjestelmässä

Liikkeeseenlaskijan hyväksyminen

Hakemusmenettely

- 3.1.1. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja hyväksyy hakemuksesta liikkeeseenlaskijan APK Asetuksen 49 artiklan, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun ja näiden sääntöjen mukaisesti, jos hakija sitoutuu noudattamaan näitä sääntöjä ja niiden perusteella annettuja päätöksiä sekä täyttää laissa asetetut vaatimukset. Vain tämän kohdan mukaisesti hyväksytyt liikkeeseenlaskijat voi laskea arvo-osuuksia liikkeeseen Euroclear Finlandin järjestelmissä.
- 3.1.2. Ulkomaisia arvo-osuuksia voidaan laskea liikkeeseen Euroclear Finlandin kansainväliseen yhteistyöhön liittyvän sopimuksen perusteella lain ja näiden sääntöjen liikkeeseenlaskijaa koskevien määräysten estämättä.
- 3.1.3. Hakija on velvollinen Euroclear Finlandin pyynnöstä toimittamaan oikeudellisen asiantuntijalausannon, jossa vahvistetaan, että hakija voi hakijaan sovellettavan lainsäädännön mukaan sitoutua laissa, näissä säännöissä ja niiden perusteella annetuissa päätöksissä asetettuihin velvollisuuksiin ja vastuisiin.

Liikkeeseenlaskijasopimus

- 3.1.4. Liikkeeseenlaskijan on tehtävä Euroclear Finlandin kanssa kirjallinen sopimus arvo-osuuksien liikkeeseen laskemisesta, käsittelystä, liikkeeseenlaskussa tarvittavien tilien avaamisesta sekä näiden sääntöjen noudattamisesta.

Riskiarviointi

- 3.1.5. Euroclear Finland voi APK Asetuksen 49 artiklan 3 kohdan mukaiseen kattavaan riskiarviointiin perustuen kieltäytyä tarjoamasta palvelujaan liikkeeseenlaskijalle. Riskiarvioinnissa otetaan huomioon oikeudelliset, taloudelliset ja operatiiviset riskit.

Rajoitukset ja ehdot

- 3.1.6. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi liittää liikkeeseenlaskijan hyväksyntään rajoituksia ja ehtoja.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

- 3.1.7. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tarkemmin hakemusprosessissa noudatettavasta menettelystä.

Liikkeeseenlaskun hyväksyminen

Arvo-osuusjärjestelmässä käsiteltävät arvopaperityypit

- 3.1.8. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää ne arvopaperien tyypit, jotka voidaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain mukaan kulloinkin liittää ja laskea liikkeeseen OM-järjestelmässä ja Infinityssä.

Hakemusmenettely

- 3.1.9. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja hyväksyy hakemuksesta arvo-osuuslajin liikkeeseenlaskun OM-järjestelmässä tai Infinityssä APK asetuksen 49 artiklan, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun ja näiden sääntöjen mukaisesti, kun arvo-osuuslaji lasketaan ensi kerran liikkeeseen arvo-osuusjärjestelmässä.
- 3.1.10. Euroclear Finland voi myöntää liikkeeseenlaskijalle luvan laskea liikkeeseen jatkuvasti rahamarkkinavälineitä, warrantteja ja joukkovelkakirjalainoja (ns. jatkuva liikkeeseenlaskulupa). Jatkuvan liikkeeseenlaskuluvan perusteella liikkeeseen laskettaville arvo-osuuslajeille ei ole haettava erikseen lupaa.
- 3.1.11. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan hyväksymispäätöksessä määrätään, lasketaanko arvo-osuuslaji liikkeeseen OM-järjestelmässä tai Infinityssä.

Hyväksymisen edellytykset

- 3.1.12. Hakemus ja arvo-osuuslaji voidaan hyväksyä, jos
- 1) Euroclear Finland tarjoaa palveluja liikkeeseenlaskijaan sovellettavan yhtiöoikeuden tai vastaavan lainsäädännön nojalla luotujen arvopapereiden osalta,
  - 2) arvo-osuuslajin ehdot ovat sellaiset, että se voidaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain mukaisesti liittää arvo-osuusjärjestelmään ja että lajia voidaan käsitellä turvallisesti ja luotettavasti arvo-osuusjärjestelmässä ja
  - 3) arvo-osuuslajin liittäminen ja käsittely eivät aiheuta muita oikeudellisia, taloudellisia tai operatiivisia riskejä.

Rajoitukset ja ehdot

- 3.1.13. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi liittää arvo-osuuslajia ja jatkuvaa liikkeeseenlaskulupaa koskevaan hyväksymispäätökseen rajoituksia ja muita ehtoja.

Ilmoitus Suomen Pankille

- 3.1.14. Euroclear Finland ilmoittaa arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti Suomen Pankille sen lakisäätteisten tehtävien hoitamisen kannalta merkittävästä hakemuksesta, joka koskee muiden kuin kaupankäynnin kohteena olevien arvo-osuuksien liikkeeseenlaskua.

Hyväksytyin arvo-osuuslajin liikkeeseenlaskun toteuttaminen OM-järjestelmässä

- 3.1.15. Liikkeeseenlaskija voi laskea liikkeeseen OM-järjestelmässä hyväksytyin arvo-osuuslajiin kuuluvia arvo-osuuksia ja niihin oikeuttavia arvo-osuuksia sopimalla liikkeeseenlaskusta Euroclear Finlandin kanssa riittävän ajoissa ennen liikkeeseenlaskun toteuttamista. Jos hyväksymispäätökseen on liitetty määräys liikkeeseenlaskun enimmäismäärästä, ei tätä määrää saa ylittää. Liikkeeseenlaskun toteuttamisesta peritään jaksossa 7.1 tarkoitetun hinnaston mukainen maksu.

Liikkeeseenlaskijan lukuun pidettävät arvo-osuustilit

3.1.16. Liikkeeseenlaskutoimintojen yhteydessä käytettävät ja liikkeeseenlaskijan lukuun pidettävät arvo-osuustilit, kuten liikkeeseenlaskutilit ja yhteistilit, pidetään arvo-osuusrekisterissä.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

3.1.17. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää hakemuksessa vaadittavista tiedoista ja selvityksistä, liikkeeseenlaskijan asiamiehen käyttämisestä liikkeeseenlaskuissa ja yhtiöjärjestelyissä sekä muista menettelytavoista, joita on noudatettava, kun arvo-osuuksien liikkeeseenlaskuja ja yhtiöjärjestelyjä toteutetaan arvo-osuusjärjestelmässä.

Muut liikkeeseenlaskijan velvollisuudet

Tietojen antaminen

3.1.18. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava uudesta liikkeeseen laskettavasta arvo-osuuslajista arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitetut tiedot, jotka olisi lain mukaan merkittävä asianomaisesta oikeudesta annettavaan arvopaperiin sekä liikkeeseen laskettu lukumäärä. Yhdistelmärajista ja vieraan pääoman ehtoista arvo-osuuksista liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava lisäksi eräpäivät, lainan mahdollinen vakuus, lainasta maksettava korko tai mahdollinen muu hyvitys, lainan takaisinmaksu- ja muut olennaiset ehdot.

3.1.19. Liikkeeseenlaskija on velvollinen pyynnöstä ilmoittamaan Euroclear Finlandille myös muut arvo-osuuteen liittyvät tiedot.

3.1.20. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava Euroclear Finlandille näiden tietojen muutokset viivytyksettä. Ilmoitukset on annettava Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päättämässä muodossa.

3.1.21. Liikkeeseenlaskija vastaa tiedoista, joita liikkeeseenlaskija toimittaa Euroclear Finlandille sekä vahingoista, joita virheelliset tai puutteelliset tiedot aiheuttavat Euroclear Finlandille.

Järjestäjät

3.1.22. Liikkeeseenlaskija vastaa siitä, että sen puolesta toimivat, liikkeeseenlaskua toteuttavat liikkeeseenlaskun järjestäjät ja muut liikkeeseenlaskuun osallistuvat valtuutetut saavat tiedon näistä säännöistä ja noudattavat niitä.

Liikkeeseenlaskijan asiamies

3.1.23. Liikkeeseenlaskijan on nimettävä kohdan 1.5.3 mukainen liikkeeseenlaskijan asiamies Euroclear Finlandin toimitusjohtajan kohdan 3.1.17 mukaisesti päättämien liikkeeseenlaskujen ja yhtiöjärjestelyiden toteuttamiseksi.

Salassapitovelvollisuus

3.1.24. Liikkeeseenlaskijan on noudatettava arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 1 §:n ja henkilötietolain (523/1999) mukaista salassapitovelvollisuutta.

Päätöksenteko ja valitusoikeus

Käsittelyaika

3.1.25. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on vastattava hakemukseen kolmen (3) kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Päätösmenettely

3.1.26. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja ratkaisee hakemuksen ilmoittamalla päätöksestä liikkeeseenlaskijalle. Euroclear Finland lähettää päätöksen kirjeitse liikkeeseenlaskijan ilmoittamaan osoitteeseen. Liikkeeseenlaskijan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisen jälkeen.

Valitusoikeus

3.1.27. Liikkeeseenlaskijalla on mahdollisuus saattaa hakemusta koskeva Euroclear Finlandin päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi kuukauden kuluessa siitä, kun liikkeeseenlaskija on saanut päätöksen tiedoksi. Jos hakemusta ei hyväksytä tai hyväksymispäätökseen liitetään rajoituksia, päätökseen liitetään tieto siitä, että hakijalla on oikeus saattaa päätös Finanssivalvonnan käsiteltäväksi.

ISIN-tunnus

ISIN-tunnus ja kansallinen numerointikeskus

3.1.28. Arvopaperi yksilöidään ISO-standardiin perustuvalla ISIN-tunnuksella, jonka jakaa Suomen kansallinen numerointikeskuksena (National Numbering Agency) toimiva Euroclear Finland.

Tunnuksen hakeminen

3.1.29. ISIN-tunnuksen hakee ensisijaisesti liikkeeseenlaskija tai tämän edustaja ja toissijaisesti se, joka tunnusta tarvitsee.

Tunnuksen antaminen

3.1.30. Euroclear Finland jakaa ISIN-tunnuksen ilman tarveharkintaa kaikille niille arvopapereille ja arvo-osuuslajeille, jotka täyttävät ISIN-tunnuksen saamisen edellytykset.

Tunnuksen käyttäminen

3.1.31. ISIN-tunnusta käytetään arvopapereiden tunnisteena ja arvo-osuuksien yksilöinnissä arvo-osuusjärjestelmässä Suomessa kansainvälisten suositusten mukaisessa laajuudessa ja se jaetaan Euroclear Finlandin toimintatapojen mukaisesti. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää ISIN-tunnuksen käyttöä koskevista velvoitteista.

3.1.32. Annettua ISIN-tunnusta on käytettävä lajin tunnisteena kaikissa kansainvälisissä yhteyksissä. Muissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä ISIN-tunnuksen käyttö on suositeltavaa.

Maksut

- 3.1.33. ISIN-tunnuksen jakamisesta peritään 7.1 jaksossa tarkoitetun hinnaston mukainen maksu. Maksu peritään tunnusta hakeneelta.

Kansainvälisestä kehityksestä tiedottaminen

- 3.1.34. Euroclear Finland seuraa kansainvälisten ISIN-käyttösuositusten kehitystä ja välittää niistä tiedon Suomessa.

Arvo-osuuden poistaminen järjestelmästä**Arvo-osuuden muuntuminen tai yhdistyminen**

- 3.1.35. Euroclear Finland poistaa arvo-osuuslajin arvo-osuusjärjestelmästä, kun arvo-osuuden kohteena oleva oikeus muuntuu samanlaiseksi muun arvo-osuuden kohteena olevan oikeuden kanssa, kun oikeus yhdistyy muun arvo-osuuslajin kohteena olevaan oikeuteen tai kun arvo-osuuslajin kohteena oleva oikeus on lakannut.

Arvo-osuuden poistaminen liikkeeseenlaskijan hakemuksesta

- 3.1.36. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta päättää poistaa arvo-osuudet arvo-osuusjärjestelmästä, jos liikkeeseenlaskija on menetellyt arvo-osuuden poistamista koskevien arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 5 §:n säännösten mukaisesti.
- 3.1.37. Toimitusjohtaja voi päättää poistamisesta vain, jos liikkeeseenlaskija on selvittänyt, millä tavoin asianomaisen arvopaperin käsittely ja siihen liittyvä sijoittajansuoja toteutuu asianmukaisesti sen jälkeen kun arvo-osuuslaji on poistettu arvo-osuusjärjestelmästä. Kaupankäynnin kohteeksi otetun arvo-osuuden liikkeeseenlaskijan on lisäksi selvitettävä ennen poistamista koskevan päätöksen tekemistä, millä tavoin asianomainen arvo-osuuslaji siirretään toiseen arvopaperikeskukseen tai millä tavoin se poistetaan kaupankäynnin piiristä.

Arvo-osuuden poistaminen Euroclear Finlandin toimesta

- 3.1.38. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää poistaa arvo-osuusjärjestelmästä siihen liitetyt arvo-osuudet omasta aloitteestaan, jos liikkeeseenlaskija on maksukyvytön, on olennaisesti rikkonut arvo-osuusjärjestelmään liittyviä velvoitteitaan taikka muusta niihin rinnastettavasta erityisen painavasta syystä. Poistaminen edellyttää, että arvo-osuuksien oikeudenhaltijoiden oikeudet eivät vaarannu.
- 3.1.39. Euroclear Finland tekee Finanssivalvonnalle ennen arvo-osuuksien poistamista selvityksen oikeudenhaltijoiden oikeuksien turvaamisesta arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 5 §:n säännösten mukaisesti.

Arvo-osuuden poistamista koskevat menettelytavat

- 3.1.40. Jaksossa 3.2 tarkoitettua ilmoitus- ja tiedottamismenettelyä on noudatettava soveltuvin osin, kun arvo-osuus poistetaan arvo-osuusjärjestelmästä liikkeeseenlaskijan hakemuksesta. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta myöntää poikkeuksen omistajalle tehtävästä arvo-osuuden poistamisesta koskevan ilmoituksen määräajasta, jos kaikki omistajat ovat tiedossa ja hyväksyvät sen, ettei laissa edellytettyä siirtymäaikaa ole noudatettava.
- 3.1.41. Tilinhoitajan on kirjattava arvo-osuuden arvo-osuusjärjestelmästä poistamisen yhteydessä arvo-osuudet Euroclear Finlandin tätä tarkoitusta varten osoittamalle arvo-osuustilille. Tilinhoitajan on tehtävä tällainen kirjaus Euroclear Finlandin ilmoittamana ajankohtana ja siitä huolimatta, että siirrettäviin arvo-osuuksiin kohdistuu luovutusrajoituksia.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

- 3.1.42. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää tarkemmin arvo-osuuden arvo-osuusjärjestelmästä poistamisen yhteydessä noudatettavasta menettelystä.

3.2. Arvopaperitodisteiden liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

Liittämismenettely

Liittämisedellytykset

- 3.2.1. Osakekirja, osuuskunnan osuuskirja, velkakirja tai muu arvopaperitodiste voidaan liittää arvo-osuusjärjestelmään vain, jos liittäminen voi tapahtua arvo-osuusjärjestelmän toiminnan ja arvo-osuusjärjestelmän osapuolten vastuun kannalta luotettavalla ja turvallisella tavalla. Asiakirjojen säilyttämisestä määrätään sääntöjen kohdissa 2.2.70 – 2.2.75.

Tarkemmat määräykset

- 3.2.2. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää kunkin järjestelmään liitettävän arvopaperitodisteiden lajin kannalta:
- 1) liittämisesä noudatettavista vaihtomenettelyistä,
  - 2) osakekirjojen, velkakirjojen ja muiden liitettävien arvopaperitodisteiden mitätöimistä vasta, mitätöityjen arvopaperitodisteiden keräämisestä, säilyttämisestä ja arkistoinnista
  - 3) varautumisesta virhetilanteisiin arvopaperitodisteiden vaihdossa, tässä yhteydessä mahdollisesti vaadittavan arvo-osuusmäärän varaamisesta sekä muista vaihdon luotettavuuden turvaamiseksi asetettavista vaatimuksista.

Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen arvopaperitodistetta koskevan lain mukaisesta omistajille liittymisestä tehtävää ilmoitusta koskevasta määräajasta, jos kaikki omistajat ovat tiedossa ja hyväksyvät sen, ettei laissa edellytettyä siirtymäaikaa ole noudatettava.

- 3.2.3. Jos hakemus liikkeeseenlaskuluvan saamiseksi koskee arvopaperitodisteina liikkeeseen laskettua joukkovelkakirjalainaa tai siihen rinnastuvaa arvopaperia, Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi antaa luvan myöntämistä koskevassa päätöksessä tarkempia määräyksiä arvo-osuusjärjestelmään

kirjattavista tiedoista ja kirjaamismenettelystä. Nämä määräykset koskevat vain asianomaista arvo-osuuslajia.

Ilmoitukset arvopaperitodisteiden haltijoille

Ilmoitukset osakkeenomistajille ja tiedottaminen

- 3.2.4. Osakkeen liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava ja tiedotettava arvopaperitodisteiden liittämistä osakeyhtiölain 3 luvun 14 b §:n mukaisesti seuraavien periaatteiden mukaan:
- 3.2.5. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tiedossaan oleville osakkeenomistajille kirjallisesti toimintaohjeet osakkeiden liittämässä, tarvittavat saantoselvitykset sekä ilmoittautumisaika.
- 3.2.6. Liikkeeseenlaskijan on ennen ilmoittautumisajan alkamista julkistettava virallisessa lehdessä tieto siirtymispäätöksestä ja ilmoittautumisajasta.
- 3.2.7. Liikkeeseenlaskijan tai liikkeeseenlaskijan asiamiehen on toimitettava ilmoitukset ja tiedotukset Euroclear Finlandille ja OM-järjestelmässä toimiville tilinhoitajille ennen ilmoitusten lähettämistä ja tiedotusten julkistamista.
- 3.2.8. Liittämismenettelyä koskevassa päätöksessä, jonka Euroclear Finlandin toimitusjohtaja tekee 3.2.2 kohdan mukaan, voidaan määrätä osakkeenomistajille annettavan ilmoituksen ja tiedotuksen mukaisista toimintaohjeista, tarvittavista saantoselvityksistä ja muista kysymyksistä.
- 3.2.9. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen 3.2.5–3.2.8 kohdissa tarkoitetusta tiedottamis- ja ilmoitusvelvollisuudesta, jos yhtiön kaikki osakkeenomistajat ovat tiedossa ja kaikki osakkeenomistajat hyväksyvät sen, ettei siirtymisestä ilmoiteta ja tiedoteta mainitulla tavalla.
- 3.2.10. Edellä kohdissa 3.2.4–3.2.9 tarkoitettua ilmoitus- ja tiedotusmenettelyä on noudatettava soveltuvin osin, kun arvo-osuusjärjestelmään liitetään osakeyhtiölaissa tarkoitettu optiotodistus tai optio- tai vaihtovelkakirjalaina.

Ilmoitukset osuuskuntien osuuksien omistajille ja tiedottaminen

- 3.2.11. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava ja tiedotettava osuuksien liittämistä osuuskuntalain 4 luvun 13 b § mukaisesti seuraavien periaatteiden mukaan:
- 3.2.12. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tiedossaan oleville osuudenomistajille kirjallisesti päätöksestä ja toimintaohjeet osuuksien liittämässä, tarvittavat saantoselvitykset sekä ilmoittautumisaika. Vastaavat ohjeet on annettava myös siitä, miten osuuteen kohdistuvat muut oikeudet voidaan kirjata.
- 3.2.13. Liikkeeseenlaskijan on tiedotettava päätöksestä siten kuin kutsu osuuskunnan kokoukseen on toimitettava. Selvitys tarvittavista saantoasiakirjoista voidaan kuitenkin korvata viittauksella siihen, mistä näitä koskevat tarkemmat tiedot ovat saatavissa.
- 3.2.14. Liikkeeseenlaskijan on ennen ilmoittautumisajan alkamista julkistettava virallisessa lehdessä tieto siirtymispäätöksestä, ilmoittautumisajan alkamisesta ja ilmoittautumispäivästä.
- 3.2.15. Liikkeeseenlaskijan tai sen liikkeeseenlaskun hoitajan on toimitettava ilmoitukset ja tiedotukset Euroclear Finlandille ja OM-järjestelmässä toimiville tilinhoitajille ennen ilmoitusten lähettämistä ja tiedotusten julkistamista.

- 3.2.16. Liittämismenettelyä koskevassa päätöksessä, jonka Euroclear Finlandin toimitusjohtaja tekee 3.2.2 kohdan mukaan, voidaan määrätä osuudenomistajille annettavan ilmoituksen ja tiedotuksen mukaisista toimintaohjeista, tarvittavista saantoselvityksistä ja muista kysymyksistä.
- 3.2.17. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen 3.2.12–3.2.16 kohdissa tarkoitettua tiedottamis- ja ilmoitusvelvollisuudesta, jos osuuskunnan kaikki osuudenomistajat ovat tiedossa ja kaikki osuudenomistajat hyväksyvät sen, ettei siirtymisestä ilmoiteta ja tiedoteta mainitulla tavalla.
- 3.2.18. Edellä kohdissa 3.2.11–3.2.17 tarkoitettua ilmoitus- ja tiedotusmenettelyä on noudatettava soveltuvin osin, kun arvo-osuusjärjestelmään liitetään osuuskuntalaisia tarkoitettu optiotodistus, optio- tai vaihtovelkakirjalaina, lisäosuus tai sijoitusosuus.

Tiedottaminen joukkovelkakirjan liittämismahdollisuudesta

- 3.2.19. Jos joukkovelkakirjalaina on saatettu yleiseen liikkeeseen arvopaperitodisteina arvopaperimarkkinain 1 luvun 1 §:n mukaisesti, on arvopaperin liikkeeseenlaskijan julkistettava vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä ilmoitus mahdollisuudesta liittää arvopaperitodisteet arvo-osuusjärjestelmään.
- 3.2.20. Ilmoituksessa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:
- 1) Vaihtoaika. Ilmoituksessa on mainittava siitä, milloin arvopaperitodisteita otetaan vastaan (vaihtopäivät).
  - 2) Toimintaohjeet. Ilmoituksessa on mainittava, liitetäänkö arvopaperitodisteet OM-järjestelmään vai Infinityyn. Ilmoituksessa on lueteltava kaikki tilinhoitajat, jotka ottavat vastaan arvopaperitodisteita sekä muut mahdolliset menettelyohjeet.
  - 3) Siirron vapaaehtoisuus: Ilmoituksessa on mainittava, että arvopaperitodisteen haltija on oikeutettu pääoman takaisinmaksuun ja mahdollisiin tuottoihin, vaikka velkakirjaa ei liitettäisi arvo-osuusjärjestelmään. Jos liikkeeseenlaskija on lainan ehdoissa rajoittanut tätä arvopaperitodisteen haltijan oikeutta, on rajoitus mainittava ilmoituksessa.
- 3.2.21. Ilmoitus julkaistaan kahdesti, ensimmäisen kerran aikaisintaan kuutta viikkoa ennen ensimmäistä vaihtopäivää ja toisen kerran aikaisintaan viikkoa ennen ensimmäistä vaihtopäivää. Ilmoitus on annettava tiedoksi myös Euroclear Finlandille viimeistään silloin, kun se julkaistaan ensimmäisen kerran.
- 3.2.22. Liittämismenettelyä koskevassa päätöksessä, jonka Euroclear Finlandin toimitusjohtaja tekee 3.2.2 kohdan mukaan, voidaan määrätä sijoittajille annettavan ilmoituksen ja tiedotuksen mukaisista toimintaohjeista, tarvittavista saantoselvityksistä ja muista liittämiseen liittyvistä seikoista.
- 3.2.23. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen 3.2.19–3.2.22 kohdissa tarkoitettua tiedottamis- ja ilmoitusvelvollisuudesta, jos arvopaperitodisteiden kaikki haltijat ovat tiedossa ja nämä ovat hyväksyneet sen, ettei siirtymisestä ilmoiteta ja tiedoteta mainitulla tavalla.

Ilmoitukset takuuosuuden omistajille ja tiedottaminen

- 3.2.24. Takuuosuuden liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava ja tiedotettava arvopaperitodisteiden liittämistä vakuutusyhtiölain 4 luvun 1 §:n ja osakeyhtiölain 3 luvun 14 b §:n mukaisesti seuraavien periaatteiden mukaan:
- 3.2.25. Liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava tiedossaan oleville takuuosuuden omistajille kirjallisesti toimin-

taohjeet takuusuuksien liittämisesä, tarvittavat saantoselvitykset sekä ilmoittautumisaika.

- 3.2.26. Liikkeeseenlaskijan on ennen ilmoittautumisajan alkamista julkistettava virallisessa lehdessä tieto siirtymispäätöksestä ja ilmoittautumisajasta.
- 3.2.27. Liikkeeseenlaskijan tai liikkeeseenlaskijan asiamiehen on toimitettava ilmoitukset ja tiedotukset Euroclear Finlandille ja OM-järjestelmässä toimiville tilinhoitajille ennen ilmoitusten lähettämistä ja tiedotusten julkistamista.
- 3.2.28. Liittämismenettelyä koskevassa päätöksessä, jonka Euroclear Finlandin toimitusjohtaja tekee 3.2.2 kohdan mukaan, voidaan määrätä takuusuuden omistajille annettavan ilmoituksen ja tiedotuksen mukaisista toimintaohjeista, tarvittavista saantoselvityksistä ja muista kysymyksistä.
- 3.2.29. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen 3.2.25–3.2.28 kohdissa tarkoitettusta tiedottamis- ja ilmoitusvelvollisuudesta, jos yhtiön kaikki takuusuuden omistajat ovat tiedossa ja kaikki takuusuuden omistajat hyväksyvät sen, ettei siirtymisestä ilmoiteta ja tiedoteta mainitulla tavalla.

Ilmoitukset muiden arvopaperitodisteiden haltijoille

- 3.2.30. Jos arvo-osuusjärjestelmään liitettävä muu arvopaperitodiste kuin osakekirja, optio- tai vaihtovelkakirjaa taikka optio-oikeutta osoittava todiste tai joukkovelkakirja on saatettu yleiseen liikkeeseen arvopaperimarkkinalain 1 luvun 1 §:n mukaisesti, on liikkeeseenlaskijan julkistettava vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä ilmoitus mahdollisuudesta liittää arvopaperitodisteet arvo-osuusjärjestelmään.
- 3.2.31. Ilmoituksessa on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:
- 1) Vaihtoaika. Ilmoituksessa on mainittava siitä, milloin arvopaperitodisteita otetaan vastaan (vaihtopäivät).
  - 2) Toimintaohjeet. Ilmoituksessa on mainittava, liitetäänkö arvopaperitodiste OM-järjestelmään vai Infinityyn. Ilmoituksessa on lueteltava kaikki tilinhoitajat, jotka ottavat vastaan arvopaperitodisteita sekä muut mahdolliset menettelyohjeet.
- 3.2.32. Ilmoitus julkaistaan kahdesti, ensimmäisen kerran aikaisintaan kuutta viikkoa ennen ensimmäistä vaihtopäivää ja toisen kerran aikaisintaan viikkoa ennen ensimmäistä vaihtopäivää. Ilmoitus on annettava tiedoksi myös Euroclear Finlandille viimeistään silloin, kun se julkaistaan ensimmäisen kerran.
- 3.2.33. Liittämismenettelyä koskevassa päätöksessä, jonka Euroclear Finlandin toimitusjohtaja tekee 3.2.2 kohdan mukaan, voidaan määrätä sijoittajille annettavan ilmoituksen ja tiedotuksen mukaisista toimintaohjeista, tarvittavista saantoselvityksistä ja muista kysymyksistä.
- 3.2.34. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen 3.2.30–3.2.33 kohdissa tarkoitettusta tiedottamis- ja ilmoitusvelvollisuudesta, jos arvopaperitodisteiden kaikki haltijat ovat tiedossa ja nämä ovat hyväksyneet sen, ettei siirtymisestä ilmoiteta ja tiedoteta mainitulla tavalla.

3.3. Tuotonmaksut, lunastukset ja yhtiöjärjestelyt OM-järjestelmässä

Täsmäytyspäivän ja tuotonmaksupäivän määrittäminen

Täsmäytyspäivä ja tuotonmaksupäivä

- 3.3.1. Liikkeeseenlaskijan on määrättävä täsmäytyspäivä OM-järjestelmässä selvityksen kohteena olevalle oman pääoman ehtooselle arvo-osuudelle ja muulle arvo-osuudelle, jolle määrätään täsmäytyspäivä siten, että se on OM-järjestelmässä noudatettavan selvitysjakson kuluttua tuotonmaksusta, osakeannista tai muusta vastaavasta tapahtumasta päättäneen liikkeeseenlaskijan toimielimen kokouksen tai päätöksen jälkeen.
- 3.3.2. Muun kuin OM-järjestelmässä selvityksen kohteena olevan arvo-osuuden täsmäytyspäiväksi liikkeeseenlaskija voi määrätä aikaisintaan tuotonmaksusta, osakeannista tai muusta vastaavasta tapahtumasta päättäneen liikkeeseenlaskijan toimielimen kokouksen tai päätöksen jälkeisen pankkipäivän.
- 3.3.3. Liikkeeseenlaskijan on määrättävä vieraan pääoman ehtoisten arvo-osuuksien täsmäytyspäiväksi maksupäivää edeltävä pankkipäivä.
- 3.3.4. Liikkeeseenlaskijan on määrättävä tuotonmaksun maksupäiväksi aikaisintaan viides (5) täsmäytyspäivän jälkeinen pankkipäivä. Liikkeeseenlaskijan on määrättävä merkintäaika tai muu toimenpideaika alkamaan aikaisintaan kolmantena (3) rekisteripäivänä täsmäytyspäivän jälkeen. Vieraan pääoman ehtoisten arvo-osuuksien maksupäivä on lainaohjelman tai arvo-osuuksien ehtojen mukainen maksupäivä.
- 3.3.5. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi yhtiön hakemuksesta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 3.3.1–3.3.4 kohdissa määrätyistä määräajoista.

Pääoman palautuksen ja koron maksaminen yhdistelmärajille

- 3.3.6. Yhdistelmärajien ehdoissa on määrättävä, että pääoman palautus ja korko maksetaan sille, jolla on ehtojen mukaisen eräpäivän alkaessa haltijaluettelon tietojen mukaan oikeus suorituksen saamiseen. Ehdoissa on lisäksi määrättävä, että jos yhdistelmärajien arvo-osuuteen kohdistuu väliaikainen kirjaus tai kaupintatili siirto, maksetaan suoritus arvo-osuustilin tietojen perusteella. Jos tämä ei mahdollista, on suoritus ehtojen mukaan maksettava sille, joka osoittaa, että arvo-osuus on eräpäivän aamuna kuulunut hänelle.
- 3.3.7. Kun yhdistelmärajat ei enää oikeuta osakkeeseen ja kun yhdistelmärajista ei enää pidetä haltijaluetteloa, jäljelle jäävän arvo-osuuden pääoman palautus ja korko maksetaan arvo-osuustilille kirjattujen tietojen perusteella 3.3.15 – 3.3.18 kohtien mukaisesti.

Tuotonmaksut ja yhtiöjärjestelyt ulkomaiselle rajille

- 3.3.8. Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välistä yhteyttä koskevan sopimuksen perusteella arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen ulkomaisten arvo-osuuksien maksuissa ja yhtiöjärjestelyissä sovelletaan tämän jakson määräyksien lisäksi jaksoa 6.3.

Maksumenettely

Maksuvaihtoehdot

- 3.3.9. Rahasuoritus OM-järjestelmässä liikkeeseen laskettuun arvo-osuuteen voidaan maksaa keskus-

pankkirahassa HEXClear-järjestelmän avulla tai liikepankkirahassa OM-järjestelmän tilinhoitajien kautta.

- 3.3.10. Arvo-osuuksilla tehtävä suoritus voidaan toteuttaa vain tilinhoitajien kautta OM-järjestelmässä. Liikkeeseenlaskijan on sovittava arvo-osuuksilla tehtävästä maksusuorituksesta Euroclear Finlandin kanssa heti, kun liikkeeseenlaskijan tiedossa on osingonjakoehdotus tai muu päätös, jonka mukaan suoritus maksettaisiin arvo-osuuksilla.
- 3.3.11. Muu kuin raha- tai arvo-osuussuoritus on toteutettava OM-järjestelmän ulkopuolella.

Suorituksen toteuttaminen HEXClear-järjestelmässä

- 3.3.12. Liikkeeseenlaskijan on toimitettava maksu Euroclear Finlandin TARGET2- Suomen Pankki - järjestelmässä pidettävälle tilille siten, että maksu voidaan toteuttaa HEXClear-järjestelmässä maksupäivänä.
- 3.3.13. Maksut toimitetaan HEXClear-järjestelmässä maksupäivänä siirtämällä suoritus vastaanottajan alakirjanpidon talletukseen.
- 3.3.14. HEXClear-järjestelmän selvitysosapuolet ottavat vastaan suoritukset ja toimittavat ne edelleen maksuihin oikeutetuille asiakkaille.

Suorituksen toteuttaminen tilinhoitajien avulla

- 3.3.15. Euroclear Finland välittää suoritusta koskevat perustiedot OM-järjestelmässä toimiville tilinhoitajille sen jälkeen, kun liikkeeseenlaskijan toimitus on päättynyt suorituksesta.
- 3.3.16. Euroclear Finland ilmoittaa liikkeeseenlaskijalle tarvittavat tiedot suorituksen maksamiseksi ja osoittamiseksi OM-järjestelmässä toimiville tilinhoitajille.
- 3.3.17. OM-järjestelmässä toimivat tilinhoitajat ottavat vastaan asiakkaidensa puolesta arvo-osuuksiin liittyvät suoritukset. Tilinhoitaja huolehtii hoidossaan olevien arvo-osuustilien perusteella maksettavien suoritusten yhteismäärän ja suoritusten toteuttamiseksi tarvittavien pankkiyhteys- tai arvo-osuustilitietojen toimittamisesta Euroclear Finlandille. Lisäksi tilinhoitajat maksavat liikkeeseenlaskijoilta saamansa suoritukset asiakkailleen.
- 3.3.18. Liikkeeseenlaskija maksaa suoritukset Euroclear Finlandin toimittamien pankkiyhteys- tai arvo-osuustilitietojen perusteella tilinhoitajille.

Liikkeeseenlaskijan maksusuojan määräytyminen

- 3.3.19. Liikkeeseenlaskijan maksusuoja määräytyy arvo-osuustileistä annetun lain 29 §:n 3 momentin mukaan, jos liikkeeseenlaskija maksaa suoritusten 3.3.12 - 3.3.18 kohtien mukaisesti.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

- 3.3.20. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää osinkojen ja muiden suoritusten maksamiseen osallistuvien tilinhoitajien Euroclear Finlandin ja liikkeeseenlaskijoiden tehtävistä, vastuista ja menettelyistä. Toimitusjohtaja päättää myös osingon ja muun tuotonmaksun korjaamisesta selvitystoiminnassa sille, jolle se kuuluu. Maksujen suorittamisesta perittävistä, Euroclear Finlandille ja tilinhaltijayhteisöille maksettavista korvauksista määrätään 7.1 jaksossa tarkoitettussa hinnastossa.

Yhtiöjärjestelyihin liittyvät kirjaukset ja toimenpiteet

3.3.21. Euroclear Finland voi tehdä yhtiöjärjestelyn toteuttamiseksi kirjauksia kaikille niille arvo-osuustileille, joille on kirjattu asianomaiseen lajiin kuuluvia arvo-osuuksia. Euroclear Finlandin kirjausten on perustuttava liikkeeseenlaskijan suoritukseen, arvo-osuuden ominaisuuksiin tai selvitysyhteisön toimenpiteisiin, jotka liittyvät yhtiöjärjestelyn toteuttamiseen arvo-osuusjärjestelmässä ja selvitystoiminnassa. Euroclear Finland voi muuttaa yhtiöjärjestelyn perusteella myös selvitystapahtumien tietoja ja jakotietoja sekä estää kirjaukset ja muut toimenpiteet arvo-osuus- ja selvitysjärjestelmässä sen mukaan kuin se on tarpeen yhtiöjärjestelyn toteuttamiseksi luotettavalla tavalla.

3.4. Arvo-osuuksien liikkeeseenlaskut ja yhtiöjärjestelyt Infinityssä

Liikkeeseenlaskujen toteuttaminen

- 3.4.1. Liikkeeseenlaskuihin liittyvät selvitystapahtumat toteutetaan Infinityyn kirjattujen selvitysohjeiden perusteella selvitysprosessissa kappaleen 4 mukaisesti.
- 3.4.2. Osapuolen on toimitettava liikkeeseenlaskuun liittyvät ohjeet Infinityyn liikkeeseenlaskun ehtojen, näiden sääntöjen ja soveltuvien toimitusjohtajan päätösten mukaisesti.

Yhtiötapahtumien toteuttaminen

- 3.4.3. Yhtiötapahtumiin liittyvät selvitystapahtumat toteutetaan Infinityyn kirjattujen selvitysohjeiden perusteella selvitysprosessissa kappaleen 4 mukaisesti.
- 3.4.4. Liikkeeseenlaskijan on toimitettava Euroclear Finlandille riittävät tiedot tulevasta yhtiötapahtumasta, jotta se voidaan käsitellä Infinityssä näiden sääntöjen ja toimitusjohtajan päätösten mukaisesti.
- 3.4.5. Euroclear Finland luo yhtiötapahtumiin liittyvät selvitystapahtumat Infinityyn arvo-osuustileistä annetun lain (827/1991) 16c §:n mukaisesti.

Kaupintatilin käyttö liikkeeseenlaskuissa ja yhtiöjärjestelyissä

- 3.4.6. Liikkeeseenlaskijan asiamiehen on avattava ja pidettävä voimassa vähintään yksi kaupintatili liikkeeseenlaskujen ja yhtiötapahtumien toteuttamista varten.

Liikkeeseenlaskijan maksusuojan määräytyminen

- 3.4.7. Liikkeeseenlaskijan maksusuoja määrättyy arvo-osuustileistä annetun lain 29 §:n 3 momentin mukaisesti, kun arvo-osuuteen liittyvä maksu suoritetaan Infinityssä tämän jakson mukaisesti. Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välistä yhteyttä koskevan sopimuksen perusteella arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen ulkomaisten arvo-osuuksien maksuista ja yhtiöjärjestelyistä määrätään 6.3 jaksossa.

Liikkeeseenlaskijan maksuvelvollisuus

- 3.4.8. Liikkeeseenlaskija huolehtii lyhennyksen-, erääntymisen tai koronmaksua varten tarvittavien varo-

jen toimittamisesta liikkeeseenlaskijan asiamiehelle, joka huolehtii varojen toimittamisesta maksujenvälitystilille ja niiden erottelusta sisäiseen rahatalletukseen siten, että maksu voidaan toteuttaa Infinityssä maksun eräpäivänä. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää maksujen toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä.

- 3.4.9. Euroclear Finland ottaa vastaan ja suorittaa vain euromääräisiä maksuja, jollei Euroclear Finlandin toimitusjohtaja ole erikseen hyväksynyt, että arvo-osuuslajista voidaan maksaa suorituksia muussa valuutassa.

Muussa valuutassa kuin eurossa suoritettavat maksut

- 3.4.10. Muussa valuutassa maksu voidaan suorittaa Euroclear Finlandin avulla vain, jos Euroclear Finland voi ottaa maksun vastaan valuuttatilille Suomen Pankissa tai muussa pankissa ja maksaa suorituksen edelleen samassa muussa valuutassa niiden tilinhoitajien tileille, joiden osuusrekistereissä on maksuun oikeuttavia arvo-osuuksia.
- 3.4.11. Niiden tilinhoitajien, joiden osuusrekisteriin voidaan kirjata tällaisia arvo-osuuksia, on ilmoitettava Euroclear Finlandille maksuosoitteensa siinä valtiossa, jonka valuutasta on kyse. Maksuosoite on ilmoitettava siten, että Euroclear Finlandin on mahdollista suorittaa siihen arvo-osuuksiin liittyvät valuuttamääräiset maksut.
- 3.4.12. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää maksun toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä.

Lunastuksen maksu

- 3.4.13. Lunastettavat arvo-osuudet kirjataan eräpäivänä tietojärjestelmässä automaattisesti arvo-osuustileiltä. Samalla Euroclear Finland maksaa liikkeeseenlaskijan suorittaman, kirjattavia arvo-osuuksia vastaavan maksun tilinhoitajalle.

Koron ja lyhennyksen maksu

- 3.4.14. Eräpäivänä koron- tai lyhennyksenmaksu toteutetaan Infinityssä niille tilinhoitajille, joiden osuusrekistereissä on maksuun oikeuttavia arvo-osuuksia.

Tilinhoitajan vastuu maksuista

- 3.4.15. Tilinhoitaja vastaa lunastus-, lyhennys- tai koronmaksun toimittamisesta sille, jolla arvo-osuustilin tietojen mukaan on oikeus ottaa maksu vastaan.

4. SELVITYSTOIMINTA

4.1. Yleiset määräykset

Selvitystoiminnan pääperiaate

- 4.1.1. Euroclear Finland suorittaa selvitystapahtumat selvitysosapuolten puolesta toimitus maksua vastaan -periaatetta noudattaen OM-järjestelmässä tai Infinityssä sen mukaan, kummassa järjestelmässä selvityksen kohteena olevat arvo-osuudet on laskettu liikkeeseen.

Selvityksen kohteena olevat arvo-osuudet

- 4.1.2. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää ne arvopapereiden tyypit, jotka ovat kulloinkin selvityksen kohteena HEXClear-järjestelmässä tai Infinityssä.

Selvitystoiminnassa käytettävä rahayksikkö

- 4.1.3. Euroclear Finland ottaa vastaan ja suorittaa sekä käsittelee vain euromääräisiä maksuja selvitystoiminnan yhteydessä.

Selvitettävät tapahtumat

- 4.1.4. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää, minkälaisia velvoitteita OM-järjestelmässä ja Infinityssä voidaan selvittää selvitystapahtumien lisäksi.

Järjestelmien toiminta-ajat

- 4.1.5. OM-järjestelmää ja Infinityä voidaan käyttää ainoastaan rekisteripäivinä ja erityisestä syystä Euroclear Finlandin toimitusjohtajan erikseen päättämänä muuna ajankohtana. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää järjestelmien päivittäiset säännölliset toiminta-ajat. Aukioloajoista päätettäessä on otettava huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmässä asetettavat vaatimukset.

Tavoitettavuus

- 4.1.6. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tavoitettavuusajasta, jonka aikana selvitysosapuolen edustajan on oltava tavoitettavissa.

Selvitysaikataulut

- 4.1.7. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää HEXClear-järjestelmän ja Infinityn päivittäisen selvitysaikataulun. Selvitysosapuolten on noudatettava aikataulussa asetettavia määräaikoja. Määräaikojen noudattamista tehostetaan 5 luvun määräysten mukaisesti.

Asiakassopimukset

- 4.1.8. Selvitysosapuolten on asiakassuhteissaan varmistettava, että asiakkaat saavat tarvittavat tiedot näiden sääntöjen sisällöstä ja hyväksyvät sen, että asiakkaiden arvo-osuuksilla tehtyihin kaappoihin liittyvät selvitystapahtumat selvitetään Euroclear Finlandin järjestelmissä näiden sääntöjen mu-

kaan.

4.2. Määrittäminen ja toteutus OM-järjestelmässä

Määrittäminen ja toteutus HEXClear-järjestelmässä

Selvitystapahtuman kirjaaminen ja täsmäytyminen HEXClear-järjestelmässä

4.2.1. Selvitystapahtuma voidaan kirjata selvitettäväksi HEXClear-järjestelmässä seuraavasti:

- 1) Luovuttajan ja vastaanottajan puolesta toimiva selvitysosapuoli kirjaa selvitystapahtuman tiedot HEXClear-järjestelmään. Selvitystapahtuma voidaan kirjata HEXClear-järjestelmään sen aukioloaikana selvitysaikataulussa määrättävään ajankohtaan saakka; tai
- 2) Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää menettelystä, jolla selvitystapahtuma voidaan kirjata HEXClear-järjestelmässä selvitettäväksi.

4.2.2. Myyjän ja ostajan puolesta toimivan selvitysosapuolen on kirjattava HEXClear-järjestelmään vähintään:

- 1) Kauppapäivä tai arvopaperilainan kauppapäivä;
- 2) Toteutuspäivä tai arvopaperilainan toteutuspäivä;
- 3) Selvitystapahtuman kohteen ISIN-tunnus tai kaupankäyntitunnus;
- 4) Tapahtuman tyyppi järjestelmän antamista tyypeistä;
- 5) Hintaa tai kurssi, jos selvitystapahtuma suoritetaan maksua vastaan;
- 6) Selvitystapahtuman kohteena olevien arvo-osuuksien määrä;
- 7) Selvitystapahtuman vastapuolena olevan selvitysosapuolen sekä tämän asianomaisen alayksikön osoittava tieto; ja
- 8) Jos kyse on lainatapahtumasta, lainan palautustapahtuman toteutuspäivä.

4.2.3. Euroclear Finland tarkastaa selvitysosapuolten antamien tietojen yhtäpitävyyden. Jos selvitystapahtuman tiedot ovat HEXClear-järjestelmän määrittämien tietojen mukaiset, selvitystapahtuma täsmäytyy. Myyjää edustavan selvitysosapuolen on lisäksi vahvistettava täsmäytynyt selvitystapahtuma HEXClear-järjestelmässä. Selvitystapahtuma voidaan vahvistaa myös automaattisesti, jos myyjää edustava selvitysosapuoli on hyväksynyt tämän selvitystapahtuman tiedoissa.

4.2.4. HEXClear-järjestelmään kirjattu selvitystapahtuma saa viitteen, jolla selvitystapahtuma yksilöidään selvityksen ja suorituksen aikana (HEXClear-viite).

Selvitystapahtuman ilmoittaminen selvitysjärjestelmään

4.2.5. Selvitystapahtuma on ilmoitettu eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain mukaisesti selvitysjärjestelmään kun selvitysosapuoli on kirjannut selvitystapahtuman HEXClear-järjestelmään. Ennen selvitysosapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamista selvitysjärjestelmään ilmoitetut selvitystapahtumat saadaan toteuttaa maksukyvyttömyysmenettelyn estämättä.

Selvitystapahtuman täsmäytyminen ja peruuttamattomuus (irrevocability)

- 4.2.6. Täsmäytynyt selvitystapahtuma on otettu selvitettäväksi HEXClear-järjestelmässä. Täsmäytynyt selvitystapahtuma on peruuttamaton ja sitoo selvitysosapuolta selvitystapahtuman ehtojen mukaisesti. Selvitysosapuolten välillä ja suhteessa Euroclear Finlandiin noudatetaan HEXClear-järjestelmään kirjattuja ja järjestelmästä ilmeneviä selvitystapahtuman ehtoja. Selvitysosapuolen on noudatettava täsmäytyneen selvitystapahtuman ehtoja sillä uhalla, että Euroclear Finlandin ja selvitysosapuolen välisessä suhteessa selvitysosapuoleen voidaan kohdistaa sääntöjen 5 luvun mukainen tehoste ehtojen laiminlyönnin perusteella. Selvitysosapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen peruuttamattomaksi tulleen selvitystapahtuman saa selvittää eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain mukaisten edellytysten täytyessä vain maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivänä.
- 4.2.7. Selvitysosapuoli ei saa yksipuolisesti peruuttaa täsmäytynyttä selvitystapahtumaa HEXClear-järjestelmästä.

Selvitysaika

- 4.2.8. Selvitystapahtuman selvitysaika on kaksi (2) rekisteripäivää, jollei sitä ole näiden sääntöjen mukaisesti lyhennetty tai pidennetty taikka jolleivät selvitysosapuolet ole sopineet selvitystapahtumalle muuta selvitysaikaa.
- 4.2.9. Osapuolet voivat sopia selvitystapahtumalle pidemmän selvitysaikan tai pidentää selvitysaikaa näiden sääntöjen mukaisesti ainoastaan, jos arvo-osuuksilla ei käydä kauppaa kauppapaikoissa, kauppa on sovittu yksityisesti mutta toteutetaan kauppapaikoilla, kauppa toteutetaan kahdenvälisesti mutta ilmoitetaan kauppapaikaan tai arvopaperit kirjataan arvo-osuusmuotoon kyseisellä tapahtumalla.

Selvitysaikan lyhentäminen ja pidentäminen

- 4.2.10. Selvitysosapuolet voivat lyhentää tai pidentää selvitysaikaa kirjaamalla HEXClear-järjestelmään yhteisesti uuden, alkuperäisestä päivästä poikkeavan toteutuspäivän. Selvitysaikan lyhennys tai pidennys tulee voimaan, kun molemmat osapuolet ovat hyväksyneet sen omalla kirjauksellaan. Kun selvitysaikan lyhennys tai pidennys on tullut voimaan, Euroclear Finland poistaa selvitystapahtumaan liittyvät jakotiedot ja mahdolliset selvitysvaraukset sekä lisää sisällöltään vastaavat, uuden toteutuspäivän mukaiset ja korvaavat jakotiedot HEXClear-järjestelmään ja tekee siirtoon liittyvät tili-kirjaukset arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin perusteella. Jos selvitysaikan muutoksen hyväksyneellä selvitysosapuolella on oikeus tehdä asianomaiselle arvo-osuustilille kirjauksia, Euroclear Finland korvaa poistetun selvitysvarauksen uudella, muutettua toteutuspäivää vastaavalla selvitysvarauksella, jos kirjaus voidaan tehdä. Muussa tapauksessa poistettavan selvitysvarauksen perusteella lähetetään asianomaiselle tilinhoitajalle automaattisesti jakotieto, joka sisältää jakotietohakemuksen.

Selvitysosapuolen varmistamisvelvollisuus ja määräajat

- 4.2.11. Selvitysosapuolen on täytettävä täsmäytyneen selvitystapahtuman selvitykseen ja toteutusedellytysten varmistamiseen liittyvät velvoitteensa selvitysaikataulun mukaisissa määräajoissa siten, että selvitystapahtuma voidaan suorittaa toteutuspäivänä.

Jakotiedon kirjaaminen

- 4.2.12. Selvitysosaapuolen on kirjattava selvitystapahtumaan liittyvä jakotieto mahdollisimman pian HEXClear -järjestelmään. Selvitysosaapuolen on kirjattava jakotiedot siten, että selvitystapahtuma voidaan suorittaa toteutuspäivänä näiden sääntöjen ja selvitysaikataulun mukaisesti.

Euroclear Finlandin maksujenvälitystili

- 4.2.13. Euroclear Finlandilla on TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä rahamääräinen maksujenvälitystili, jolle talletetaan ja jolta suoritetaan HEXClear-järjestelmässä suoritettavien selvitystapahtumien maksusuoritukset. Maksujenvälitystilistä pidetään HEXClear-järjestelmässä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua alakirjanpitoa, jossa erotellaan sitovasti selvitysosaapuolen tai tämän asiakkaan rahakate. Rahakate erotellaan tarpeen mukaan selvitysosaapuolen toimintoryhmittäin, selvitysosaapuolen toimintoryhmän sisällä alayksiköittäin tai viitteen mukaan. Selvitysosaapuolella on oltava vähintään yksi rahakate.

Siirrot rahakatteisiin ja rahakatteista

- 4.2.14. Selvitysosaapuolen on huolehdittava siitä, että sillä on HEXClear-järjestelmässä riittävä rahakate selvitystapahtumien suorittamiseen toteutuspäivänä näiden sääntöjen mukaisesti. Selvitysosaapuolen on huolehdittava myös siitä, että toteutusta varten tarvittavat rahavarat on eroteltu selvitystapahtumien tietojen mukaisesti riittävästi rahakatteessa. Selvitysosaapuolen on siirrettävä toteutuspäivän aluksi rahakatteeseen vähintään toteutuspäivän ensimmäisen optimoinnin ennakkotietojen mukainen rahamäärä, kuitenkin aina vähintään määrä, jonka laskentaperusteen Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tarkemmin päivittäisen selvityksen sujuvuuden varmistamiseksi siitä riippumatta, onko selvitysosaapuolen siirrettävä toteutuspäivän ensimmäisen optimoinnin ennakkotietojen mukaan varoja rahakatteeseen vai ei. Jos rahakatteesta ei ole varattu HEXClear-järjestelmässä toteutusta varten, selvitysosaapuoli voi siirtää rahakatteessa olevia varoja maksutililleen.

Maksujen käsittelyä koskevat tarkemmat määräykset

- 4.2.15. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tarkemmin selvitysosaapuolen maksuvelvoitteiden toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä, rahakatteiden käsittelystä ja muista maksuihin liittyvistä kysymyksistä HEXClear-järjestelmässä.

Selvitystapahtumien toteutus

- 4.2.16. Selvitystapahtuma suoritetaan toteutuspäivänä heti, kun myyjällä on arvo-osuustilillään selvitystapahtuman kohteena olevat arvo-osuudet, kun selvitystapahtumaan liittyvät jakotiedot on annettu ja hyväksytty sen mukaan kuin hyväksyminen on tarpeen ja kun Euroclear Finlandin maksujenvälitystilille selvitystapahtuman tietojen mukaiseen talletukseen on asetettu ostajan puolesta suorituksessa tarvittava maksu suorituksessa käytettäväksi.
- 4.2.17. Euroclear Finland varaa selvitystapahtuman maksuun tarvittavat rahavarat ostajan puolesta toimivan selvitysosaapuolen määrittelyn mukaisesti tämän rahakatteesta.
- 4.2.18. Selvitystapahtuman maksu suoritetaan HEXClear-järjestelmään kirjattujen selvitystapahtuman tietojen mukaisesti myyjän puolesta toimivan selvitysosaapuolen rahakatteeseen samalla, kun selvi-

tystapahtumaan kuuluvat arvo-osuudet siirretään ostajan arvo-osuustilille tai ostajan puolesta toimivan selvitysosaapuolen kaupintatilille.

- 4.2.19. Selvitysosaapuolen on suoritettava selvitystapahtuma omalta osaltaan selvitysaikataulun mukaisissa määräajoissa sekä huolehdittava omalta osaltaan kaikista selvitykseen ja suoritukseen liittyvien veloitteiden täyttämisestä. Jos HEXClear-järjestelmässä selvittävää selvitystapahtumaa ei voida suorittaa toteutuspäivänä edellytysten puuttumisen takia, se siirretään automaattisesti suoritettavaksi seuraavana toteutuspäivänä. Tällöin velvollisuutensa laiminlyöneeseen selvitysosaapuoleen voidaan soveltaa 5 luvun tehosteita. Kun selvitystapahtuma siirretään automaattisesti, Euroclear Finland poistaa selvitystapahtumaan liittyvät jakotiedot ja mahdolliset selvitysvaraukset sekä lisää sisällöltään vastaavat korvaavat jakotiedot HEXClear-järjestelmään ja siirtoon liittyvät tilikirjaukset, kuten selvitysvarauksen arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin perusteella, jos kirjaukset voidaan tehdä.

Maksuvalmiustakuun käyttäminen

- 4.2.20. Jollei selvitysosaapuoli ole siirtänyt Euroclear Finlandin kehotuksesta huolimatta rahakatteeseen varoja selvitystapahtumien toteutusta varten, Euroclear Finlandilla on oikeus vaatia varoja selvitysosaapuolen maksuvalmiustakuun perusteella.

Selvitystapahtuman käsittely optimoinnissa

- 4.2.21. HEXClear-järjestelmässä täsmäytynyt ja vahvistettu selvitystapahtuma, jonka toteutusedellytykset ovat täyttyneet, voidaan selvittää ja suorittaa optimoinnissa samalla kertaa muiden samana toteutuspäivänä suoritettavien selvitystapahtumien kanssa. Optimoinnissa myyjän puolesta toimivan selvitysosaapuolen selvitystapahtumista tulevat rahavarat ohjataan samalla kertaa suoritettavien ostotapahtumista tulevien maksuveloitteiden maksuun siten, että HEXClear-järjestelmässä suoritettavien selvitystapahtumien tai arvo-osuuksien määrä on mahdollisimman suuri. Optimointi suoritetaan selvitysaikataulussa määrättyinä hetkinä. Optimointi ei sisällä eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettua nettoutusta.

Optimoinnin ennakkotiedot

- 4.2.22. Euroclear Finland antaa toteutuspäivää edeltävänä päivänä ja toteutuspäivänä ensimmäiseen optimointiin saakka Euroclear Finlandin määrittelemänä hetkinä selvitysosaapuolille ennakkotietoja niistä selvitystapahtumista, joiden jakotiedot on annettu ja hyväksytty sen mukaan kuin se on tarpeen, toteutuspäivän ensimmäisen optimoinnin kannalta. Ennakkotiedot annetaan kunkin tilanteen mukaisina, eikä ennakkotieto takaa selvitystapahtuman toteutusta optimoinnissa. Ennakkotiedoissa annetaan tieto optimoinnissa suoritettaviin selvitystapahtumiin tarvittavista rahavaroista, mutta Euroclear Finland ei tarkista tai varaa ennakkotietojen yhteydessä suoritukseen tarvittavia rahavaroja.
- 4.2.23. Euroclear Finland varaa tarvittavat arvo-osuudet optimointivarauksella ja optimointiin liittyvällä oston luovutusrajoituksella sekä rahakatteet suoritusta varten ennen optimoinnin aloittamista. Varaukset raukeavat, kun optimointi on päättynyt.

Selvitystapahtuman käsittely kansainvälisessä yhteydessä

- 4.2.24. Jos selvitystapahtuma kirjataan suoritettavaksi Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välisen yhteyden kautta, Euroclear Finland varaa toteutuspäivänä suorituksen kohteena olevat arvo-

osuudet luovuttajan arvo-osuustilillä arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin mukaisesti linkkivarauksella ennen kuin selvitystapahtuma ilmoitetaan suoritettavaksi ulkomaiselle laitokselle. Euroclear Finland poistaa tämän kohdan mukaisesti kirjatun varauksen, jos selvitystapahtumaa ei suoriteta toteutuspäivän aikana. Tällaisen selvitystapahtuman selvitysosapuoli on HEXClear-järjestelmän oletuksen mukainen selvitysosapuoli.

- 4.2.25. Selvitysosapuoli voi varata kansainvälisen yhteyden kautta selvitettävän selvitystapahtuman kohteena olevat arvo-osuudet linkkivarauksella ennen kuin Euroclear Finland kirjaa linkkivarauksen. Jos selvitystapahtumaa ei suoriteta toteutuspäivän aikana, Euroclear Finland pyrkii palauttamaan tämän kohdan perusteella kirjatun linkkivarauksen kohteena olevat arvo-osuudet varatuiksi toteutuspäivän lopuksi.
- 4.2.26. Euroclear Finland voi toimittaa ilman selvitysosapuolen suostumusta selvitysosapuolen kaupintatilitille arvo-osuudet, joita koskevaa, ilman maksua suoritettavaa selvitystapahtumaa ei ole suoritettu ulkomaisessa laitoksessa. Tällöin Euroclear Finland suorittaa selvitystapahtuman selvityksen edellyttämät tilikirjaukset arvo-osuustileistä annetun lain 16 c §:n 3 momentin perusteella ulkomaisen laitoksen arvo-osuustilin ja selvitysosapuolen tätä varten ilmoittaman kaupintatilin välillä.

Manuaalinen toteutus HEXClearissa

- 4.2.27. Euroclear Finland voi siirtää selvitettäväksi otetun selvitystapahtuman suoritettavaksi manuaalisesti HEXClear-järjestelmässä omasta aloitteestaan ja ilman osapuolten suostumusta, jos selvitystapahtuman kohteena olevassa arvo-osuuslajissa toteutetaan yhtiöjärjestely ja Euroclear Finland pitää manuaalista toteutusta arvo-osuusjärjestelmän ja selvitystoiminnan luotettavuuden kannalta tarpeellisenä.
- 4.2.28. Kun selvitystapahtuma siirretään manuaaliseen suoritukseen, Euroclear Finland hylkää selvitystapahtumaan liittyvät jakotiedot ja poistaa selvitystapahtumaa koskevat selvitysvaraukset.
- 4.2.29. Selvitystapahtuman selvitysosapuolten on kirjattava ja vahvistettava selvitystapahtuma HEXClear-järjestelmään Euroclear Finlandin ohjeiden mukaisesti ja huolehdittava sen suorittamisesta näiden sääntöjen ja Euroclear Finlandin antamien ohjeiden mukaisesti. Euroclear Finland valvoo manuaalisen suorituksen ja sen lopputuloksen. Tätä varten Euroclear Finland voi pyytää selvitysosapuolilta tarpeelliseksi katsomansa selvitykset.

Selvitystapahtuman poistaminen HEXClear-järjestelmästä

- 4.2.30. Jos HEXClear-järjestelmään kirjattu kauppa peruutetaan kauppapaikan sääntöjen perusteella, Euroclear Finland poistaa kauppapaikan yksilöimän selvitystapahtuman selvityksestä.
- 4.2.31. Selvitystapahtuma voidaan poistaa HEXClear-järjestelmästä siten, että kumpikin selvitysosapuoli hyväksyy poiston omalla merkinnällään.
- 4.2.32. Euroclear Finland voi erityisestä syystä omasta aloitteestaan ja selvitysosapuolten suostumuksella tai selvitysosapuolten Euroclear Finlandille tekemästä yhteisestä hakemuksesta poistaa selvitystapahtuman HEXClear-järjestelmästä.
- 4.2.33. Kun selvitystapahtuma poistetaan HEXClear-järjestelmästä, selvitystapahtuman perusteella tehdyt selvitysvaraukset raukeavat.

Suorituksen lopullisuus (*finality*)

- 4.2.34. HEXClear-järjestelmässä toteutus on lopullinen, kun selvitystapahtumaan liittyvät arvo-osuudet on kirjattu jakotietojen mukaiselle arvo-osuustilille ja kun rahavarat on siirretty myyjän puolesta toimivan selvitysosapuolen rahakatteeseen, jos selvitystapahtuma on suoritettava maksua vastaan. Optimoinnissa lopullisuus edellyttää tämän lisäksi optimointivarausten ja optimointiin liittyvien luovutusrajoitusten poistamista arvo-osuustileiltä.
- 4.2.35. Euroclear Finland ei takaa HEXClear-järjestelmässä selvittävän ja suoritettavan selvitystapahtuman toteutusta eikä tule selvitystapahtuman osapuoleksi.

Menettely HEXClear-järjestelmän selvitysosapuolen maksukyvyttömyys-tilanteessa

Maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoittaminen

- 4.2.36. Euroclear Finland ilmoittaa osapuolen maksukyvyttömyydestä ja sen johdosta tehtävistä toimenpiteistä viipymättä osapuolille, Finanssivalvonnalle, valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, keskusvastapuolille ja kauppapaikoille, joille Euroclear Finland tarjoaa palveluita sekä arvopaperikeskuksille, joiden kanssa Euroclear Finlandilla on linkki.

Asiakasrajoituksen kirjaaminen

- 4.2.37. Kun osapuoli menettää määräysvallan omaisuuteensa, osapuolen omille arvo-osuustileille kirjataan rajoitus arvo-osuustileistä annetun lain mukaisesti, mikä estää selvitystapahtumien toteuttamisen poistamalla selvitystapahtumiin liittyvät jakotiedot.

Rahavarojen käytön estäminen

- 4.2.38. Kun Euroclear Finland saa tiedon selvitysosapuolta kohtaan aloitetusta maksukyvyttömyysmenettelystä, Euroclear Finland estää selvitysosapuolen rahakatteessa olevien varojen käytön muuhun tarkoitukseen kuin selvitysosapuolen selvitystapahtumien suoritukseen eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Selvitysosapuoli voi siirtää Euroclear Finlandin suostumuksella rahakatteeseen lisää varoja sen jälkeen, kun Euroclear Finland on estänyt rahakatteen käytön.

Rahavarojen käyttäminen suoritukseen

- 4.2.39. Selvitysosapuolen rahakatteessa olevia varoja voidaan käyttää HEXClear-järjestelmässä selvitystapahtumien suoritukseen selvitysosapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn estämättä. Jos selvitystapahtuma on kirjattu ja täsmäytynyt vasta maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen, rahakatteessa olevia varoja voidaan käyttää tällaisen selvitystapahtuman suoritukseen ainoastaan maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivänä.

Maksuvalmiustakuun käyttäminen

- 4.2.40. Kun Euroclear Finland on saanut tietää selvitysosapuolen maksukyvyttömyydestä, Euroclear Finlandilla on oikeus vaatia välittömästi varoja osapuolen maksuvelvoitteiden täyttämiseksi osapuolen toimittaman maksuvalmiustakuun perusteella.

Selvitystapahtumien käsittely

- 4.2.41. Selvitysosapuoli voi kirjata selvitystapahtuman HEXClear-järjestelmään maksukyvyttömyyden estämättä, jollei Euroclear Finland ole estänyt selvitysosapuolen selvitystapahtumien kirjaamista HEXClear-järjestelmään näiden sääntöjen mukaisesti. Euroclear Finlandilla on kuitenkin oikeus harkintansa mukaan edellyttää, että konkurssipesän väliaikainen pesänhoitaja, pesänhoitaja tai muu vastaava velallisen asioista maksukyvyttömyysmenettelyssä huolehtiva taho osoittaa selvitystapahtuman toteutusedellytysten olemassaolon ennen selvitystapahtuman kirjaamista HEXClear-järjestelmään.
- 4.2.42. Maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen selvitysosapuolen selvitystapahtuma voidaan pyynnöstä siirtää edellä mainitun pesänhoitajan tai vastaavan tahon suostumuksella asianomaisen asiakkaan puolesta toimivan muun selvitysosapuolen suoritettavaksi, jos tämä selvitysosapuoli suostuu vastaamaan selvitystapahtumasta.
- 4.2.43. Jollei velallisen asioista maksukyvyttömyysmenettelyssä huolehtivan tahon kanssa ole sovittu toisin, Euroclear Finland toteuttaa seuraavat toimenpiteet maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevan osapuolen tilistössä oleville arvo-osuustileille, joissa säilytetään osapuolen asiakkaiden arvo-osuuksia:
- Ennen osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamista selvitysjärjestelmään ilmoitetut selvitystapahtumat saadaan toteuttaa maksukyvyttömyysmenettelyn estämättä.
  - Osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen selvitysjärjestelmään ilmoitetut selvitystapahtumat, jotka ovat tulleet peruuttamattomaksi ennen kuin Euroclear tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, saadaan toteuttaa vain maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivänä. Jos selvitystapahtuma on suorittamatta maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivän lopussa, Euroclear Finland epäaktivoi selvitystapahtuman.
  - Jos osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen selvitysjärjestelmään ilmoitettu selvitystapahtuma ei ole tullut peruuttamattomaksi ennen kuin Euroclear tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, Euroclear Finland epäaktivoi selvitystapahtuman.
  - Jos selvitystapahtuma on ilmoitettu selvitysjärjestelmään sen jälkeen kun Euroclear Finland tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, Euroclear Finland epäaktivoi selvitystapahtuman.
- 4.2.44. Jos maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen selvitysosapuolen selvitystapahtuma on suorittamatta toteutuspäivän lopussa, Euroclear Finland siirtää selvitystapahtuman suoritettavaksi seuraavana toteutuspäivänä. Selvitystapahtuman vastapuolena olevan selvitysosapuolen oikeudesta purkaa selvitystapahtuma määrätään jäljempänä 4.2.54 kohdassa.

Arvo-osuustilien siirron estäminen

- 4.2.45. Kun Euroclear Finland saa tiedon osapuolta kohtaan aloitetusta maksukyvyttömyysmenettelystä, Euroclear Finland estää arvo-osuustilien siirtämisen maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen hoidettavaksi, ellei velallisen asioista maksukyvyttömyysmenettelyssä huolehtivan tahon kanssa sovita toisin.

Osapuolen toiminnan keskeyttäminen ja erottaminen osapuoliaseamasta

- 4.2.46. Maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä määrätään kohdassa 5.1.11–5.1.14.
- 4.2.47. Maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen erottamisesta osapuoliaseamasta määrätään jaksossa 5.3.

Selvityksen keskeyttäminen

- 4.2.48. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi väliaikaisesti keskeyttää selvityksen, jos osapuolen maksukyvyttömyystilanteen turvallinen ja luotettava hoitaminen sitä edellyttää.

Maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutus selvitysaikatauluun

- 4.2.49. Euroclear Finlandilla on oikeus määrätä selvitysaikataulua muutettavaksi sekä pidentää ja lyhentää selvitysaikatauluun sisältyviä määräaikoja selvitysosapuolen maksukyvyttömyyden perusteella.

Erityiset määräykset**Selvityksen keskeyttäminen**

- 4.2.50. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi väliaikaisesti keskeyttää selvityksen erityisestä syystä mikäli selvitystoiminnan tai arvo-osuusjärjestelmän turvallinen ja luotettava toiminta tai selvitysosapuolten tai tilinhoitajien etu sitä edellyttävät. Selvityksen keskeyttäminen voidaan kohdistaa osaan selvityksen kohteena olevista arvo-osuuksista. Selvitys voidaan keskeyttää selvitystoiminnan suojaamiseksi tarvittavaksi ajaksi. Keskeyttämisestä ja selvityksen uudelleen aloittamisesta Euroclear Finland tiedottaa viipymättä selvitysosapuolille, relevanteille kauppapaikoille, keskusvastapuolille, Finanssivalvonnalle, valtiovarainministeriölle ja Suomen Pankille.
- 4.2.51. Euroclear Finlandilla on kuitenkin velvollisuus väliaikaisesti keskeyttää arvo-osuuslain selvitys, jos täsmätyksessä havaitaan arvo-osuuksien aiheutonta luomista tai poistamista eikä Euroclear Finland onnistu korjaamaan tilannetta seuraavan rekisteripäivän loppuun mennessä.
- 4.2.52. Euroclear Finland voi keskeyttää poikkeustilanteessa selvityksen kaupankäynti-, OM- tai keskusvastapuolen järjestelmän tai muun häiriön vuoksi määräajaksi.
- 4.2.53. OM-järjestelmän toimintahäiriötilanteessa menetellään Euroclear Finlandin toimitusjohtajan antamien toimintaohjeiden mukaisesti, jolloin selvitysaikaa voidaan muuttaa tai selvityshetkeä siirtää.

Selvitystapahtuman purkaminen

- 4.2.54. Jos selvitystapahtumaa ei ole suoritettu selvitysosapuolen laiminlyönnin takia toteutuspäivänä, on laiminlyöntiin syyttömällä selvitysosapuolella toteutuspäivää seuraavasta päivästä lukien oikeus purkaa selvitystapahtuma ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle selvitysosapuolelle ja Euroclear Finlandille sekä kyseessä olevalle kauppapaikalle.

Muun luovutuksen poistaminen selvityksestä

- 4.2.55. Jos muun luovutuksen kuin kauppapaikalla tehdyn selvitystapahtumien toteutus ei ole selvitysosa-puolesta johtuvasta syystä tapahtunut toteutuspäivänä, on laiminlyöntiin syyttömällä selvitysosa-puolella toteutuspäivää seuraavasta päivästä lukien oikeus saada luovutus poistettua selvityksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle selvitysosaapuolelle ja Euroclear Finlandille.

4.3. Määritys ja toteutus Infinityssä

Selvitystapahtuman kirjaaminen ja täsmäytyminen Infinityssä

- 4.3.1. Selvitystapahtuma voidaan kirjata selvitettäväksi Infinityssä seuraavasti:
- 1) Luovuttajan ja vastaanottajan puolesta toimiva osapuoli kirjaa selvitystapahtuman tiedot Infinityyn. Selvitystapahtuma voidaan kirjata Infinityyn sen aukioloaikana selvi-tysaikataulussa määrättävään ajankohtaan saakka; tai
  - 2) Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää menettelystä, jolla selvitystapahtuma voidaan kirjata Infinityyn selvitettäväksi.
- 4.3.2. Myyjän ja ostajan puolesta toimivan osapuolen on kirjattava Infinityyn vähintään:
- 1) ISIN koodi
  - 2) Kauppapäivä
  - 3) Sovittu toteutuspäivä (*intended settlement day*)
  - 4) Selvitys/maksutyyppi (toimitus ilman maksua tai maksua vastaan)
  - 5) Tapahtuman tyyppi (*transaction type*)
  - 6) Osto/myynti (*Securities movement type receive/deliver*)
  - 7) Kappalemäärä tai nimellisarvo
  - 8) Selvityshinta ja valuutta
  - 9) Myyjän osapuoli
  - 10) Ostajan osapuoli
  - 11) Myyjän arvopaperikeskus
  - 12) Ostajan arvopaperikeskus
  - 13) Ostajan/myyjän arvo-osuustili

Selvitystapahtuman ilmoittaminen selvitysjärjestelmään

- 4.3.3. Selvitystapahtuma on ilmoitettu eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain mukaisesti selvitysjärjestelmään kun osapuoli on kirjannut selvitystapahtu-man Infinityyn. Ennen osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamista selvitysjärjestelmään il-moitettut selvitystapahtumat saadaan toteuttaa maksukyvyttömyysmenettelyn estämättä.
- 4.3.4. Euroclear Finland tarkastaa osapuolten antamien tietojen yhtäpitävyyden. Jos selvitystapahtuman tiedot ovat Infinityn vaatimusten mukaan yhtäpitävät, selvitystapahtuma täsmäytyy.
- 4.3.5. Infinityyn kirjattu selvitystapahtuma saa viitteen, jolla selvitystapahtuma yksilöidään toteutuksen aikana.

Määrittäminen ja toteutus Infinityssä

- 4.3.6. Selvitystapahtumat toteutetaan bruttomääräisinä osapuolten välillä Infinityssä. Selvitys ei sisällä eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetussa laissa tarkoitettua nettoutusta.
- 4.3.7. Selvitystapahtumia toteutetaan jatkuvasti toteutuspäivän aikana selvitysaikataulussa tarkemmin kuvatulla tavalla.
- 4.3.8. Selvitystapahtuma suoritetaan toteutuspäivänä osapuolten välillä heti, kun luovuttavalla arvo-osuustilillä on selvitystapahtuman toteuttamiseen tarvittavat arvo-osuudet ja luovutuksensaaja on toimittanut toteutukseen tarvittavat varat maksujenvälitystilille ja erotellut ne selvitystapahtuman tietojen mukaiseen sisäiseen rahatalletukseen.
- 4.3.9. Euroclear Finland varaa toteutukseen tarvittavat arvo-osuudet ja ostajan puolesta toimivan osapuolen sisäisestä rahatalletuksesta toteutukseen tarvittavat varat toteutushetken ajaksi ja turvaamiseksi.
- 4.3.10. Selvitystapahtuma toteutetaan selvitystapahtuman tietojen mukaisesti siirtämällä varat ostajan puolesta toimivan osapuolen sisäisestä rahatalletuksesta myyjän puolesta toimivan osapuolen rahatalletukseen. Rahavarojen siirto toteutetaan samanaikaisesti arvo-osuustilien välillä toteutettavan arvo-osuussiirron kanssa selvitystapahtuman tietojen mukaisesti.
- 4.3.11. Saadut varat ja arvo-osuudet ohjataan selvitysprosessissa viipymättä seuraavien osto- ja myyntitapahtumien toteutukseen siten, että Infinityssä toteutettavien tapahtumien tai arvo-osuuksien määrä on mahdollisimman suuri.
- 4.3.12. Osapuolen on huolehdittava omalta osaltaan selvitystapahtumaan mukaisten velvoitteiden täyttämistä Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päätöksen mukaisissa määrärajoissa. Jos Infinityssä selvittävää selvitystapahtumaa ei voida toteuttaa toteutuspäivänä edellytysten puuttumisen takia, se siirretään automaattisesti toteutettavaksi seuraavana toteutuspäivänä. Tällöin velvollisuutensa laiminlyöneeseen osapuoleen voidaan soveltaa 5 luvun tehosteita.

Selvitystapahtuman täsmäytyminen ja peruuttamattomuus (irrevocability)

- 4.3.13. Täsmäytynyt selvitystapahtuma on otettu selvitettäväksi Infinityyn. Täsmäytynyt selvitystapahtuma on peruuttamaton ja sitoo osapuolta selvitystapahtuman ehtojen mukaisesti. Osapuolten välillä ja suhteessa Euroclear Finlandiin noudatetaan Infinityyn kirjattuja ja järjestelmästä ilmeneviä selvitystapahtuman ehtoja.
- 4.3.14. Osapuolen on noudatettava täsmäytyneen selvitystapahtuman ehtoja sillä uhalla, että Euroclear Finlandin ja osapuolen välisessä suhteessa osapuoleen voidaan kohdistaa sääntöjen 5 luvun mukainen tehoste ehtojen laiminlyönnin perusteella.
- 4.3.15. Osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen peruuttamattomaksi tulleen selvitystapahtuman saa selvittää eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain mukaisten edellytysten täytyessä vain maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivänä.
- 4.3.16. Osapuoli ei saa yksipuolisesti peruuttaa täsmäytynyttä selvitystapahtumaa Infinitystä.

Maksua vastaan toteutuksessa käytettävät arvo-osuustilit

- 4.3.17. Osapuolen on avattava ja pidettävä voimassa vähintään yksi kaupintatili tai muu tili, jota voidaan

käyttää selvitystapahtumien toteutuksessa maksua vastaan Infinityssä.

Selvitysaika

- 4.3.18. Selvitystapahtuman selvitysaika on kaksi (2) rekisteripäivää, jolleivät osapuolet ole sopineet selvitystapahtumalle muuta selvitysaikaa.
- 4.3.19. Osapuolet voivat sopia selvitystapahtumalle pidemmän selvitysaajan ainoastaan, jos arvo-osuuksilla ei käydä kauppaa kauppapaikoissa, kauppa on sovittu yksityisesti mutta toteutetaan kauppapaikoilla, kauppa toteutetaan kahdenvälisesti mutta ilmoitetaan kauppapaikaan tai arvopaperit kirjataan arvo-osuusmuotoon kyseisellä tapahtumalla.

Osapuolen varmistamisvelvollisuus ja määräajat

- 4.3.20. Osapuolen on täytettävä täsmäytyneen selvitystapahtuman toteutukseen liittyvät velvoitteensa selvitysaikataulun mukaisissa määräajoissa siten, että selvitystapahtuma voidaan toteuttaa toteutuspäivänä.

Euroclear Finlandin maksujenvälitystili

- 4.3.21. Euroclear Finlandilla on TARGET2- Suomen Pankki -järjestelmässä rahamääräinen maksujenvälitystili, jolle talletetaan ja jolta suoritetaan Infinityssä toteutettavien selvitystapahtumien maksusuoritukset. Maksujenvälitystilistä pidetään Infinityssä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua alakirjanpitoa, jossa erotellaan sitovasti osapuolten ja näiden asiakkaiden maksujenvälitystilillä kulloinkin olevat rahatalletukset. Osapuolella on oltava Infinityssä vähintään yksi sisäinen rahatalletus selvitystoimintaa varten.

Siirrot rahakatteisiin ja rahakatteista

- 4.3.22. Osapuolen on huolehdittava siitä, että sillä on maksujenvälitystilillä riittävästi rahavaroja selvitystapahtumien suorittamiseen toteutuspäivänä näiden sääntöjen mukaisesti. Osapuolen on huolehdittava myös siitä, että toteutusta varten tarvittavat rahavarat on eroteltu selvitystapahtumien tietojen mukaisesti riittävästi sisäisiin rahatalletuksiin. Osapuolen on siirrettävä toteutuspäivän aluksi maksujenvälitystilille riittävä kate turvaamaan toteutuksen sujuvuus.
- 4.3.23. Osapuolen on varmistuttava, että sen sisäisissä rahatalletuksissa erotellut varat kotiutetaan maksujenvälitystililtä toteutuspäivän loppuun mennessä.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus maksujen käsittelystä

- 4.3.24. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää tarkemmin osapuolen maksuvelvoitteiden toteuttamisessa noudatettavasta menettelystä, sisäisten rahatalletusten käsittelystä ja muista maksuihin liittyvistä kysymyksistä Infinityssä.

Markkinavelvoitteet (*market claims*) ja selvitysohjemuutokset (*transformations*)

- 4.3.25. Markkinavelvoite voidaan luoda jos selvitystapahtuma ei ole toteutunut selvitystapahtuman tietojen mukaisena aiottuna toteutuspäivänä ja tapahtuman kohteena olevaan arvo-osuuslajiin kohdistuu yhtiötapahtuma. Euroclear Finland luo markkinavelvoitteen osapuolten puolesta niiden väliseksi

velvoitteeksi.

- 4.3.26. Markkinavelvoite luodaan bruttomääräisenä ja yhtiötapahtuman mukaisesti.
- 4.3.27. Markkinavelvoite on toteutettava yhtiötapahtuman maksupäivänä.
- 4.3.28. Euroclear Finland korvaa osapuolten selvitysohjeet automaattisesti, jos selvitystapahtuman kohteena oleva arvo-osuuslaji on yhtiötapahtuman kohteena ja alkuperäistä velvoitetta ei muutoin voida toteuttaa yhtiötapahtumasta johtuen.
- 4.3.29. Selvitysohjemuutos ei vaikuta osapuolten ja oikeudenhaltijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin.
- 4.3.30. Markkinavelvoitteet ja muutetut selvitysohjeet toteutetaan Infinityn selvitysprosessissa.

Selvitystapahtuman poistaminen Infinitystä

- 4.3.31. Selvitystapahtuma voidaan poistaa Infinitystä siten, että kumpikin osapuoli hyväksyy poiston omalla merkinnällään.
- 4.3.32. Euroclear Finland voi erityisestä syystä omasta aloitteestaan ja osapuolten suostumuksella tai osapuolten Euroclear Finlandille tekemästä yhteisestä hakemuksesta poistaa selvitystapahtuman Infinitystä.

Suorituksen lopullisuus (*finality*)

- 4.3.33. Toteutus on lopullinen Infinityssä, kun selvitystapahtumaan liittyvät arvo-osuudet on kirjattu selvitysohjeen mukaiselle arvo-osuustilille ja kun rahavarat on siirretty myyjän puolesta toimivan osapuolen sisäiseen rahatalletukseen, jos selvitystapahtuma on suoritettava maksua vastaan. Lopullisuus edellyttää tämän lisäksi toteutukseen liittyvien varausten ja luovutusrajoitusten poistamista arvo-osuustileiltä.
- 4.3.34. Rahavarat ja arvo-osuudet ovat vapaat siirrettäviksi edelleen suorituksen lopullisuuden jälkeen.
- 4.3.35. Euroclear Finland ei takaa Infinityssä toteutettavaa selvitystapahtumaa eikä tule selvitystapahtuman osapuoleksi.

Menettely Infinityn osapuolen maksukyvyttömyystilanteessa

Maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta ilmoittaminen

- 4.3.36. Euroclear Finland ilmoittaa osapuolen maksukyvyttömyydestä ja sen johdosta tehtävistä toimenpiteistä viipymättä osapuolille, Finanssivalvonnalle, valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, keskusvastapuolille ja kauppapaikoille, joille Euroclear Finland tarjoaa palveluita sekä arvopaperikeskuksille, joiden kanssa Euroclear Finlandilla on linkki.

Asiakasrajoituksen kirjaaminen

- 4.3.37. Kun osapuoli menettää määräysvallan omaisuuteensa, osapuolen omille arvo-osuustileille kirjataan rajoitus arvo-osuustileistä annetun lain mukaisesti, jolloin näille arvo-osuustileille toteutetaan seuraavat toimenpiteet:
- Täsmäytyneet selvitystapahtumat asetetaan odotustilaan (*hold*),
  - Täsmäytymättömät selvitystapahtumat peruutetaan ja

- Selvitysjärjestelmässä toteuttamista odottavat määrättyihin arvo-osuuksiin kohdistuvat oikeudet ja rajoitukset peruutetaan.

Rahavarojen käytön estäminen

- 4.3.38. Kun Euroclear Finland saa tiedon osapuolta kohtaan aloitetusta maksukyvyttömyysmenettelystä, Euroclear Finland estää osapuolen sisäisessä rahatalletuksessa olevien varojen käytön muuhun tarkoitukseen kuin osapuolen selvitystapahtumien toteutukseen eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista annetun lain 11 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.
- 4.3.39. Osapuoli voi siirtää Euroclear Finlandin suostumuksella sisäiseen rahatalletukseen lisää varoja sen jälkeen, kun Euroclear Finland on estänyt talletuksen käytön.

Rahavarojen käyttäminen toteutukseen

- 4.3.40. Osapuolen sisäisessä rahatalletuksessa olevia varoja voidaan käyttää Infinityssä selvitystapahtumien toteutukseen osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn estämättä. Jos selvitystapahtuma on kirjattu ja täsmäytynyt vasta maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen, rahatalletuksessa olevia varoja voidaan käyttää tällaisen selvitystapahtuman suoritukseen ainoastaan maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivänä.

Selvitystapahtumien käsittely

- 4.3.41. Osapuoli voi kirjata selvitystapahtuman Infinityyn maksukyvyttömyyden estämättä, jollei Euroclear Finland ole estänyt osapuolen selvitystapahtumien kirjaamista järjestelmään näiden sääntöjen mukaisesti. Euroclear Finlandilla on kuitenkin oikeus harkintansa mukaan edellyttää, että konkurssipesän väliaikainen pesänhoitaja, pesänhoitaja tai muu vastaava velallisen asioista maksukyvyttömyysmenettelyssä huolehtiva taho osoittaa selvitystapahtuman toteutusedellytysten olemassaolon ennen selvitystapahtuman kirjaamista Infinityyn.
- 4.3.42. Jollei velallisen asioista maksukyvyttömyysmenettelyssä huolehtivan tahon kanssa ole sovittu toisin, Euroclear Finland toteuttaa seuraavat toimenpiteet maksukyvyttömyysmenettelyn kohteena olevan osapuolen tilistössä oleville arvo-osuustileille, joissa säilytetään osapuolen asiakkaiden arvo-osuuksia:
- Ennen osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamista selvitysjärjestelmään ilmoitetut selvitystapahtumat saadaan toteuttaa maksukyvyttömyysmenettelyn estämättä.
  - Osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen selvitysjärjestelmään ilmoitetut selvitystapahtumat, jotka ovat tulleet peruuttamattomaksi ennen kuin Euroclear tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, saadaan toteuttaa vain maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivänä. Jos selvitystapahtuma on suorittamatta maksukyvyttömyysmenettelyn alkamispäivän lopussa, Euroclear Finland asettaa selvitystapahtuman odotustilaan (*hold*).
  - Jos osapuolen maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen selvitysjärjestelmään ilmoitettu selvitystapahtuma ei ole tullut peruuttamattomaksi ennen kuin Euroclear tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, Euroclear Finland asettaa täsmäytyneen selvitystapahtuman odotustilaan (*hold*) tai peruuttaa täsmäytymättömän selvitystapahtuman.

- Jos selvitystapahtuma on ilmoitettu selvitysjärjestelmään sen jälkeen kun Euroclear Finland tiesi tai sen olisi pitänyt tietää maksukyvyttömyysmenettelyn alkamisesta, Euroclear Finland asettaa täsmäytyneen selvitystapahtuman odotustilaan (*hold*) tai peruuttaa täsmäytymättömän selvitystapahtuman.

4.3.43. Jos maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen selvitystapahtuma on suorittamatta toteutuspäivän lopussa, Euroclear Finland siirtää selvitystapahtuman suoritettavaksi seuraavana toteutuspäivänä.

Arvo-osuustilien siirron estäminen

4.3.44. Kun Euroclear Finland saa tiedon osapuolta kohtaan aloitetusta maksukyvyttömyysmenettelystä, Euroclear Finland estää arvo-osuustilien siirtämisen maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen hoidettavaksi, ellei velallisen asioista maksukyvyttömyysmenettelyssä huolehtivan tahon kanssa sovita toisin.

Osapuolen toiminnan keskeyttäminen ja erottaminen osapuoli asemasta

4.3.45. Maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä määrätään kohdassa 5.1.11–5.1.14.

4.3.46. Maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi joutuneen osapuolen erottamisesta osapuoli asemasta määrätään jaksossa 5.3.

Selvityksen keskeyttäminen

4.3.47. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi väliaikaisesti keskeyttää selvityksen, jos osapuolen maksukyvyttömyystilanteen turvallinen ja luotettava hoitaminen sitä edellyttää.

Maksukyvyttömyysmenettelyn vaikutus selvitysaikatauluun

4.3.48. Euroclear Finlandilla on oikeus määrätä selvitysaikatauluja muutettavaksi sekä pidentää ja lyhentää selvitysaikatauluun sisältyviä määräaikoja osapuolen maksukyvyttömyyden perusteella.

Eriyiset määräykset

Selvityksen keskeyttäminen

4.3.49. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi väliaikaisesti keskeyttää selvityksen erityisestä syystä mikäli selvitystoiminnan tai arvo-osuusjärjestelmän turvallinen ja luotettava toiminta tai selvitysosapuolten tai tilinhoitajien etu sitä edellyttävät. Selvityksen keskeyttäminen voidaan kohdistaa osaan selvityksen kohteena olevista arvo-osuuksista. Selvitys voidaan keskeyttää selvitystoiminnan suojaamiseksi tarvittavaksi ajaksi. Keskeyttämisestä ja selvityksen uudelleen aloittamisesta Euroclear Finland tiedottaa viipymättä osapuolille, relevanteille kauppapaikoille, keskusvastapuolille, Finanssi- ja valvonnalle, valtiovarainministeriölle ja Suomen Pankille.

4.3.50. Euroclear Finlandilla on kuitenkin velvollisuus väliaikaisesti keskeyttää arvo-osuuslain selvitys, jos täsmäytyksessä havaitaan arvo-osuuksien aiheutonta luomista tai poistamista eikä Euroclear Finland onnistu korjaamaan tilannetta seuraavan rekisteripäivän loppuun mennessä.

- 4.3.51. Euroclear Finland voi keskeyttää poikkeustilanteessa selvityksen kaupankäyntijärjestelmän tai keskusvastapuolen järjestelmän tai muun häiriön vuoksi määräajaksi.
- 4.3.52. Infinityn toimintahäiriötilanteessa menetellään Euroclear Finlandin toimitusjohtajan antamien toimintaohjeiden mukaisesti, jolloin selvitysaikaa voidaan muuttaa tai selvityshetkeä siirtää.

Selvitystapahtuman purkaminen

- 4.3.53. Jos selvitystapahtumaa ei ole suoritettu osapuolen laiminlyönnin takia toteutuspäivänä, on laiminlyöntiin syyttömällä osapuolella toteutuspäivää seuraavasta päivästä lukien oikeus purkaa selvitystapahtuma ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle ja Euroclear Finlandille sekä kyseessä olevalle kauppapaikalle.

Muun luovutuksen poistaminen selvityksestä

- 4.3.54. Jos muun luovutuksen kuin kauppapaikalla tehdyn selvitystapahtumien toteutus ei ole osapuolesta johtuvasta syystä tapahtunut toteutuspäivänä, on laiminlyöntiin syyttömällä osapuolella toteutuspäivää seuraavasta päivästä lukien oikeus saada luovutus poistettua selvityksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle osapuolelle ja Euroclear Finlandille

4.4. Arvopaperilainaus OM-järjestelmässä

Arvopaperilainaus

Lainaussopimusten selvittäminen OM-järjestelmässä

- 4.4.1. OM-järjestelmässä selvitetään järjestelmään liitettyjä arvo-osuuksia koskevia lainaussopimuksia sen mukaan kuin Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää selvityksen järjestämisestä. OM-järjestelmässä suoritetaan myös lainaustarkoitukseen käytettävien vakioitujen johdannaissopimusten mukaisia suorituksia.
- 4.4.2. OM-järjestelmässä sekä lainanantajan että lainaksiottajan puolesta toimiva selvitysosapuoli kirjaa lainatapahtuman tiedot järjestelmään. OM-järjestelmässä muodostetaan lainatapahtuman tietojen perusteella täsmäytynyt ja vahvistettu lainan palautustapahtuma, kun laina suoritetaan.
- 4.4.3. Sopimuksen selvityksessä noudatetaan selvitystapahtumien toteutusta OM-järjestelmässä koskevia sääntömääräyksiä sekä Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päätöksiä. Toimitusjohtaja voi päättää lainaussopimusten selvitystoiminnassa noudatettavista menettelytavoista, tarvittavista rajoituksista ja poikkeuksista selvitystapahtuman toteutusta koskeviin määräyksiin.
- 4.4.4. Euroclear Finland ei vastaa sopimusten mahdollisista vakuuksista eikä takaa osapuolten toimitus- tai maksukykyä muutoin kuin OM-järjestelmän selvitystoimintaa koskevien sääntöjen mukaisesti. Euroclear Finland antaa verottajalle verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaan vaadittavat tiedot.

5. VALVONTA JA TEHOSTEET

5.1. Euroclear Finlandin harjoittama valvonta

Valvonta, tarkastukset ja tiedonsaantioikeus

Valvonta

- 5.1.1. Euroclear Finland valvoo, että osapuolet ja liikkeeseenlaskijat noudattavat näitä sääntöjä ja niiden perusteella annettuja päätöksiä. Euroclear Finland valvoo lisäksi, että osapuolet noudattavat Euroclear Finlandin kirjausjärjestelmää koskevasta toiminnasta annettuja lain, asetuksen tai viranomaisen päätöksen säännöksiä. Laiminlyöntiin syyllistyneelle voidaan määrätä tässä luvussa tarkoitettu kurinpitotoimenpide.
- 5.1.2. Valvontatehtävän hoitamisessa voidaan käyttää Euroclear Finlandin tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön henkilökuntaa, jota sitovat Euroclear Finlandin henkilökunnan salassapitosäännökset.

Tiedonsaantioikeus

- 5.1.3. Euroclear Finlandilla on oikeus saada pyynnöstään osapuolelta ja liikkeeseenlaskijalta valvonnan kannalta tarpeelliset yksilöidyt tiedot. Euroclear Finlandilla on oikeus saada pankkisalaisuuden, liikesalaisuuden tai muun laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden alaisia tietoja vain Euroclear Finlandin lakisääteisen valvontavelvollisuuden toteuttamiseksi.

Euroclear Finlandin tarkastusoikeus

- 5.1.4. Euroclear Finlandilla on oikeus tarkastaa paikan päällä osapuolen ne työasemat, tietojärjestelmät, tietotekninen varustus, tietoliikenneyhteydet, turvallisuusjärjestelyt ja varautumismenetelmät, jotka ovat yhteydessä Euroclear Finlandin järjestelmään. Euroclear Finlandilla on oikeus vaatia maksutta näitä seikkoja koskevia, arvo-osuusjärjestelmän ja Euroclear Finlandin järjestelmien luotettavan toiminnan varmistamisen kannalta tarpeellisia selvityksiä kirjallisesti tai tietoteknisessä muodossa.

Ilmoitus Finanssivalvonnalle

- 5.1.5. Euroclear Finland saattaa Finanssivalvonnan tietoon osapuolen menettelyn, joka on ilmeisesti vastoin 5.1.1 kohdassa mainittuja säännöksiä, sääntöjä tai päätöksiä, jollei menettelyä viipymättä oikaista tai asiantila muutoin korjaannu.

Taloudellinen valvonta

Euroclear Finlandille säännöllisesti annettavat selvitykset

- 5.1.6. Osapuolen on toimitettava Euroclear Finlandin pyynnöstä seuraavat selvitykset Euroclear Finlandin erikseen vahvistamassa muodossa ja ajassa:
- 1) allekirjoitettu tilinpäätös sekä kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisesta
  - 2) tilintarkastuskertomus, kun se on annettu

- 3) osavuosikatsaus, kun se on valmistunut tai muu Euroclear Finlandin määräämä säännöllinen selvitys selvitysosaapuolen taloudellisesta asemasta.

- 5.1.7. Osapuolen on lisäksi ilmoitettava kohtuullisessa ajassa kirjallisesti Euroclear Finlandille vastuu- vapauden epäämistä koskevasta päätöksestä sekä yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muutosta kos- kevista yhtiökokouksen päätöksestä ja sen pääasiallisesta sisällöstä, jos muutos vaikuttaa osa- puolen asemaan Euroclear Finlandin järjestelmässä.
- 5.1.8. Suomen valtion ja Suomen Pankin ei ole annettava edellä tarkoitettuja selvityksiä. Euroclear Fin- land voi lisäksi päättää, ettei osapuolen ole annettava mainittuja selvityksiä, jos selvitysten antami- nen on asianomaisen osapuolen toiminnan julkisoikeudellisen luonteen tai muun vastaavan syy- n takia tarpeetonta.

Oikeus suorittaa tilintarkastus

- 5.1.9. Euroclear Finlandilla on oikeus suorittaa KHT-tilintarkastajan tai muun asiantuntijan avulla osa- puoleen kohdistuva tarkastus 5.1.3 - 5.1.4 ja 5.1.6 - 5.1.7 kohdissa tarkoitettujen tietojen saamiseksi. Kustannuksista vastaa tällöin tarkastuksen kohteena oleva yhteisö.

Euroclear Finlandin riskien rajoittaminen

Selvitysosaapuolten avoimet vastuut

- 5.1.10. Euroclear Finland voi seurata selvitysosaapuolen kirjaamien ja suorittamatta olevien selvitystapahtumien määrää ja arvoa sekä muita selvitysosaapuolen avoimia vastuuta Euroclear Finlandia tai mui- ta selvitysosaapuolia kohtaan. Tämän perusteella Euroclear Finland voi selvitystoiminnan luotetta- vuuden varmistamiseksi rajoittaa selvitysosaapuolen avoimia vastuuta suhteessa selvitysosaapuolen omiin varoihin sillä tavoin kuin nämä on määritelty luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) ja sijoituspalvelulaissa (747/2012). Jos rajoitus koskee selvitysosaapuolta, joka on Suo- men Pankin rahapoliittisten toimenpiteiden vastapuoli, ilmoittaa Euroclear Finland rajoittamisesta välittömästi Suomen Pankille. Rajoituksen kohteena oleva selvitysosaapuoli voi saattaa asian Euro- clear Finlandin hallituksen käsiteltäväksi. Rajoitusta on tästä huolimatta noudatettava, jollei hallitus päättä toisin.

Toiminnan keskeyttäminen

- 5.1.11. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi väliaikaisesti keskeyttää osapuolen toiminnan Euroclear Finlandissa estämällä uusien selvitystapahtumien tai muiden tapahtumien siirtämisen Euroclear Finlandin järjestelmiin tai muulla tarvittavalla menettelyllä, jos osapuolta kohtaan aloitetaan maksu- kyvyttömyysmenettely. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi vastaavasti keskeyttää osapuolen toiminnan Euroclear Finlandin piirissä, jos osapuoli lakkauttaa tai laiminlyö maksunsa, päättää sel- vitystilasta tai jos on muuten ilmeistä, että osapuolen toiminnan jatkuminen aiheuttaisi Euroclear Finlandille, arvo-osuusjärjestelmälle tai selvitystoiminnalle erityisiä riskejä.
- 5.1.12. Jos 5.1.11 kohdassa tarkoitettu olosuhde kohtaa liikkeeseenlaskijaa, Euroclear Finlandin toimitus- johtaja voi päättää, ettei liikkeeseenlaskijan arvo-osuuksia enää voida laskea liikkeeseen Euroclear Finlandin järjestelmissä.
- 5.1.13. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää toimenpiteistä, johon osapuolen toiminnan keskeyttä- minen antaa aiheutta.

- 5.1.14. Toiminnan keskeyttämistä koskeva Euroclear Finlandin toimitusjohtajan päätös on saatettava Euroclear Finlandin hallituksen käsiteltäväksi mahdollisimman pian.

5.2. Sääntöjen noudattamisen tehosteet ja kurinpito

Viivästysmaksut

Viivästysmaksupäätös

- 5.2.1. Jos selvitysosapuoli laiminlyö näissä säännöissä tai niiden perusteella annetussa päätöksessä asetetun määräajan tai jos selvitys- tai muun tapahtuman toteuttaminen Euroclear Finlandissa viivästyy selvitysosapuolesta johtuvasta syystä, tämä yhteisö on velvollinen maksamaan Euroclear Finlandille viivästysmaksun. Viivästysmaksu perustuu laiminlyönnin keston ja vakavuuteen Euroclear Finlandin toiminnan kannalta. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja päättää viivästysmaksujen määräytymisperusteista, perimistavasta ja maksujen määristä. Päätöksessä on osoitettava ne laiminlyönnot, joista maksu peritään. Euroclear Finlandilla on oikeus ilmoittaa selvitysosapuolen laiminlyönneistä asianomaiselle kauppapaikalle.

Viivästysmaksun periminen

- 5.2.2. Viivästysmaksun perimisestä selvitysosapuolelta päättää Euroclear Finland.

Viivästysmaksun siirtäminen laiminlyöntiin syyttömälle osapuolelle

- 5.2.3. Euroclear Finland voi suorittaa laiminlyöntiin syyllistyneen selvitysosapuolen viivästysmaksun vastapuolena olevalle selvitysosapuolelle, joka ei ole syyllistynyt laiminlyöntiin ja jonka toimintaa laiminlyönti on vaikeuttanut.
- 5.2.4. Euroclear Finland voi HEXClear-järjestelmässä ja Infinityssä kertoa viivästyksen aiheuttaneen osapuolen HEXClear-järjestelmän tai Infinityn tietojen perusteella sille osapuolelle, joka ei ole syyllistynyt laiminlyöntiin ja jonka toimintaa viivästys on vaikeuttanut.

Vahingonkorvaus

- 5.2.5. Viivästysmaksun maksaminen ei rajoita osapuolen tai liikkeeseenlaskijan velvollisuutta korvata aiheuttamansa vahingot.

Kurinpitomenettely

Kurinpitoasiat ja -elimet

- 5.2.6. Kurinpitomenettelyyn sovelletaan tämän jakson määräysten lisäksi mitä kurinpitolautakunnan säännöissä määrätään.
- 5.2.7. Kurinpitoasioita voivat käsitellä Euroclear Finlandin lisäksi Euroclear Finlandissa hallituksen nimitämä kurinpitomenettelystä vastuullinen henkilö, joka toimii kurinpitolautakunnan sihteerinä sekä hallituksen nimittämä kurinpitolautakunta.
- 5.2.8. Hallituksen nimittämän kurinpitolautakunnan sihteerin on oltava oikeustieteellisen loppututkinnon

suorittanut. Kurinpitolautakunnalle varataan mahdollisuus esittää mielipiteensä kurinpitolautakunnan sihteerin soveltuvuudesta tehtävään ennen hänen nimittämistä. Hallitus voi vapauttaa kurinpitolautakunnan sihteerin tehtävästään vasta kuultuaan kurinpitolautakuntaa.

- 5.2.9. Euroclear Finlandin hallitus vahvistaa kurinpitolautakunnan säännöt. Hallitus nimittää kurinpitolautakuntaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joilla on oltava kokemusta tuomarin tehtävistä. Lisäksi hallitus nimittää kurinpitolautakuntaan vähintään kaksi ja enintään neljä muuta jäsentä, joista vähintään kahdella on oltava hyvä arvopaperimarkkinoiden tuntemus. Kurinpitolautakunnan jäsenet nimitetään kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Euroclear Finlandin hallitus voi vapauttaa kurinpitolautakunnan jäsenen tehtävästään vain erityisen painavasta syystä.
- 5.2.10. Kurinpitolautakunnan jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on sellaisen yhteisön palveluksessa, joka omistaa suoraan tai välillisesti vähintään 10 % osuuden Euroclear Finlandin osakepääomasta tai äänimäärästä taikka joka kuuluu tällaisen yhteisön kanssa samaan konserniin. Lautakunnan jäseneksi ei voida myöskään valita henkilöä, joka on tässä kohdassa tarkoitetun yhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen jäsen taikka joka suorittaa toimeksiantoa tällaisen yhteisön lukuun muutoin kuin tilapäisesti.
- 5.2.11. Kurinpitolautakunnan ja kurinpitolautakunnan sihteerin tiedonsaantioikeuteen sovelletaan mitä 5.1 jaksossa määrätään Euroclear Finlandin tiedonsaannista.

Kurinpitoasian käsittely, vireillepano, kurinpitotoimenpiteet ja niiden julkisuus

- 5.2.12. Kurinpitolautakunnan sihteeri käsittelee kurinpitoasian. Kurinpitolautakunnan sihteerin on annettava asianosaiselle muistutus, ellei rikkomus ole vähäinen.
- 5.2.13. Kurinpitolautakunnan sihteerin on saatettava asia vireille kurinpitolautakunnassa, jos asian laatu, rikkomuksen toistuminen tai muu niihin verrattava syy sitä edellyttää. Kurinpitolautakunnan sihteeri voi myös saattaa asian vireille kurinpitolautakunnassa, jos kurinpitolautakunnan kannan saaminen asiaan on asian ennakkotapaoluonteen vuoksi tarpeen.
- 5.2.14. Jos kurinpitolautakunnan sihteeri ei saata asiaa vireille kurinpitolautakunnassa, voi myös se, jonka velvollisuuksia tai etua asia välittömästi koskee, saattaa asian vireille kurinpitolautakunnassa.
- 5.2.15. Kurinpitolautakunta voi kurinpitolautakunnan sihteerin esityksestä tai omasta aloitteestaan päättää osapuolen oikeuden väliaikaisesta peruuttamisesta, jos se on perusteltua asian laadun, kiireellisyyden tai muun vastaavan seikan johdosta. Kurinpitolautakunnan päätös väliaikaisesta oikeuden peruuttamisesta on voimassa kurinpitolautakunnan päättämisen ajan, kuitenkin enintään siihen asti, kunnes Euroclear Finlandin hallitus on käsitellyt kohdassa 5.2.18 tarkoitetun kurinpitolautakunnan esityksen. Mikäli asian kiireellisyys sitä vaatii, kurinpitolautakunnan puheenjohtaja tai hänen ollessa estyneenä varapuheenjohtaja voi tehdä kurinpitolautakunnan puolesta tässä kohdassa tarkoitetun päätöksen väliaikaisesti, kunnes kurinpitolautakunta on käsitellyt asian.
- 5.2.16. Kurinpitolautakunta voi antaa asianosaiselle muistutuksen. Jollei muistutus ole riittävä kurinpitotoimenpide asian laadun, rikkomuksen toistumisen tai muun niihin verrattavan syyn vuoksi, kurinpitolautakunta voi antaa asianosaiselle huomautuksen.
- 5.2.17. Muistutukseen tai huomautukseen liittyvänä kurinpitotoimenpiteenä kurinpitolautakunta voi määrätä asianosaisen suorittamaan Euroclear Finlandille kurinpitomaksun. Kurinpitomaksun vähimmäis- ja enimmäismäärästä määrätään kurinpitolautakunnan säännöissä.
- 5.2.18. Jos rikkomus on vakava, kurinpitolautakunta voi kurinpitomaksun määräämisen lisäksi esittää Euroclear Finlandin hallitukselle, että osapuolen oikeudet peruutetaan määräaikaaisesti tai kokonaan.

Kurinpitolautakunnan on tällöin annettava hallitukselle lausunto rikkomuksen vakavuudesta. Hallituksen oikeudesta peruuttaa osapuolen oikeudet määrätään 5.3 jaksossa.

- 5.2.19. Kurinpitolautakunnan sihteerin ja kurinpitolautakunnan on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi ennen kurinpitoasian ratkaisemista.
- 5.2.20. Kurinpitolautakunnan sihteerin antama muistutus ei ole julkinen, ellei hän erityisestä syystä päättä toisin. Kurinpitolautakunnan antama muistutus ei ole julkinen, ellei kurinpitolautakunta erityisestä syystä päättä toisin. Kurinpitolautakunnan antama päätös muusta kurinpitotoimenpiteestä on julkinen ja se on julkistettava viipymättä. Päätöksen perustelut ovat julkisia lautakunnan päättämässä laajuudessa.
- 5.2.21. Kurinpitolautakunnan sihteerin ja kurinpitolautakunnan on ilmoitettava hallitukselle ja Finanssivallvonnalle käsittelemästään kurinpitoasiasta sekä siinä annetusta ratkaisusta.

Maksujen laiminlyönti

Toimenpiteet

- 5.2.22. Sen lisäksi, mitä 7.1 jaksossa tarkoitettussa Euroclear Finlandin hinnastossa määrätään viivästyskorosta ja muista maksuviivästyksen seuraamuksista, Euroclear Finlandin hallitus voi antaa huomautuksen osapuolelle tai liikkeeseenlaskijalle, joka ei maksa sille kuuluvia, Euroclear Finlandin hinnaston mukaisia maksuja tai Arvopaperikeskuksen rahaston maksuja. Hallituksen huomautus voidaan julkistaa. Jos edellä mainittu yhteisö on laiminlyönyt useita maksueriä, Euroclear Finlandin hallitus voi keskeyttää yhteisön toiminnan 5.1.11 - 5.1.14 kohdissa tarkoitettulla tavalla.

Vastuunrajoitus

- 5.2.23. Euroclear Finland, kurinpitolautakunnan sihteeri tai kurinpitolautakunta eivät vastaa osapuolta tai liikkeeseenlaskijaa kohtaan vahingosta, joka johtuu laissa, näissä säännöissä tai niiden perusteella tehdyissä päätöksissä taikka kurinpitolautakunnan säännöissä tarkoitettua toimenpiteestä, johon Euroclear Finlandilla, kurinpitolautakunnan sihteerillä tai kurinpitolautakunnalla on oikeus ryhtyä, ellei osoiteta, että Euroclear Finland, kurinpitolautakunnan sihteeri tai kurinpitolautakunta on ryhtynyt toimenpiteeseen yksinomaan tai pääasiallisesti aiheuttaakseen vahingon.

5.3. Osapuoliasemasta eroaminen ja erottaminen

Eroaminen osapuoliasemasta

Eroaminen kokonaan

- 5.3.1. Osapuoli voi erota osapuoliasemasta ilmoittamalla eroamisesta kirjallisesti Euroclear Finlandin toimitusjohtajalle. Eroavan yhteisön velvollisuus toimia osapuolena lakkaa eroamisilmoituksen mukaisesti, kuitenkin aikaisintaan, kun kolme (3) kuukautta on kulunut eroamisilmoituksen tekemisestä, jollei Euroclear Finlandin toimitusjohtaja ole hyväksynyt toiminnan lopettamiselle aikaisempaa ajankohtaa.

Toiminnan lopettaminen osittain

- 5.3.2. Jos osapuoli lopettaa osan toiminnoistaan Euroclear Finlandin piirissä, lopetettujen toimintojen irtisanomisaika on kolme (3) kuukautta. Osatoiminnan lopettavan yhteisön velvollisuus harjoittaa lopetettavaa toimintaa lakkaa irtisanomisilmoituksen mukaisesti, kuitenkin aikaisintaan, kun (3) kolme kuukautta on kulunut irtisanomisilmoituksen tekemisestä, jollei Euroclear Finlandin toimitusjohtaja ole hyväksynyt toiminnan lopettamiselle aikaisempaa ajankohtaa.

Erottaminen osapuoliasemasta ja toiminnan rajoittaminen

Erottaminen osapuoliasemasta

- 5.3.3. Euroclear Finlandin toimitusjohtajalla on oikeus peruuttaa osapuolen oikeus toimia Euroclear Finlandin järjestelmässä, jos
1. osapuoli ei enää täytä laissa tai näissä säännöissä asetettuja osapuolivaatimuksia,
  2. osapuoli on rikkonut olennaisesti lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, osapuolioikeuksia koskevaan päätökseen sisältyviä ehtoja tai rajoituksia taikka Euroclear Finlandin sääntöjä tai niiden perusteella annettuja päätöksiä,
  3. osapuoli ei ole toiminut kuuteen kuukauteen,
  4. osapuolen toimintaa tai osaa siitä ei ole aloitettu 12 kuukauden kuluessa oikeuksien myöntämisestä tai
  5. oikeuksia haettaessa on annettu olennaisesti vääriä tai puutteellisia tietoja osapuoli-toiminnan kannalta keskeisistä seikoista.
- 5.3.4. Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on lisäksi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 8 §:n mukaisesti peruutettava tilinhoitajan oikeus, jos Finanssivalvonta laissa säädetyin edellytyksin niin päättää.

Toiminnan rajoittaminen

- 5.3.5. Euroclear Finland voi arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 9 §:n mukaisesti rajoittaa määräajaksi osapuolen toimintaa, jos osapuolen toiminnassa on todettu taitamattomuutta tai varomattomuutta tai jos on ilmeistä, että osapuolen toiminta vaarantaa arvo-osuusjärjestelmän tai arvo-osuusrekisterin vakaata toimintaa tai sijoittajien etua.

Kuulemisvelvollisuus ja valitusoikeus

- 5.3.6. Ennen oikeuksien peruuttamista ja toiminnan rajoittamista koskevaa päätöstä Euroclear Finlandin toimitusjohtajan on varattava asianosaiselle tilaisuus tulla kuulluksi.
- 5.3.7. Osapuoli, jonka oikeudet on peruutettu tai toimintaa on rajoitettu, voi saattaa oikeuksien peruuttamista tai toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen Finanssivalvonnan käsiteltäväksi 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ilmoitukset

- 5.3.8. Euroclear Finland ilmoittaa järjestelmästä eroamisesta ja erottamisesta sekä toiminnan rajoittamisesta valtiovarainministeriölle, Suomen Pankille ja Finanssivalvonnalle. Jos peruutus tai toiminnan rajoittaminen koskee OM-järjestelmän selvitysosapuolen oikeuksia, Euroclear Finland ilmoittaa pe-

ruuttamisesta myös kauppapaikoille.

Arvo-osuuksien käsittely ja vastuut

Arvo-osuuksien käsittely

5.3.9. Kun tilinhoitajan toiminta Euroclear Finlandin järjestelmässä lakkaa tai jos toimintaa on rajoitettu, tilinhoitajan on tilinhaltijan pyynnöstä siirrettävä arvo-osuusrekisterissä oleva arvo-osuustili tilinhaltijan osoittaman tilinhoitajan hoitoon. Siirtoa voi pyytää myös vastaanottava tilinhoitaja. Euroclear Finland toteuttaa siirron arvo-osuustileistä annetun lain 16 b §:n perusteella.

Toiminnan lopettaneen osapuolen vastuu

5.3.10. Osapuoli vastaa toiminnan lopettamisesta huolimatta siitä toiminnasta, jota osapuoli on harjoittanut Euroclear Finlandin järjestelmissä ennen toiminnan lopettamista.

6. LINKIT ULKOMAIISIIN JÄRJESTELMIIN

6.1. Kansainvälinen yhteistyö

Ulkomaiset laitokset

6.1.1. Euroclear Finland toimii yhteistyössä ulkomaisten pörssien, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjien, arvopaperien määritys-, selvitys- ja talletuslaitosten, arvopaperikeskusten, arvosuusjärjestelmään verrattavien järjestelmien ylläpitäjien ja säilytysyhteisöjen kanssa. Euroclear Finland voi harjoittaa yhteistoimintaa vain sellaisen edellä mainitun ulkomaisen laitoksen kanssa, joka on riittävän julkisen valvonnan alainen ja jonka taloudelliset toimintaedellytykset ja hallinto ovat riittäviä yhteistoiminnan luotettavuuden kannalta.

Riskienhallinta

6.1.2. Yhteistyöstä päätettäessä Euroclear Finlandin hallituksen ja toimitusjohtajan on otettava huomioon se, millaisen riskin yhteistyöhön osallistuminen aiheuttaa Euroclear Finlandille ja se, millä tavalla Euroclear Finlandin toimintaa turvaava vakuutus kattaa nämä riskit.

Yhteistoiminta talous- ja rahaliitossa

6.1.3. Euroclear Finland osallistuu Euroopan talous- ja rahaliiton sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän piirissä tapahtuvaan arvopaperikeskusten väliseen yhteistoimintaan siinä sovittavien sääntöjen ja periaatteiden mukaisesti.

Edustaminen kansainvälisissä yhteyksissä

6.1.4. Euroclear Finland edustaa Suomen kansallisena arvopaperikeskuksena Suomen näkemyksiä toimintaansa kuuluvista asioista kansainvälisissä järjestöissä ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä.

6.2. Euroclear Finlandin linkit ulkomaisiin järjestelmiin

Osallistuminen ulkomaisiin selvitys- ja säilytysjärjestelmiin

6.2.1. Euroclear Finland voi kansainvälisen yhteistyön toteuttamiseksi hakea jäsenyyttä, osapuolen asemaa tai muuta vastaavaa asemaa ulkomaisen laitoksen järjestelmässä. Euroclear Finland voi avata tähän asemaan kuuluvan arvopaperitilin ja pyytää tilin rekisteröimistä Euroclear Finlandin nimiin. Yhteistyön toteuttamiseksi Euroclear Finland voi avata myös rahamääräisen tilin ulkomaisessa pankissa tai ulkomaisen keskuspankin maksujärjestelmässä, joka on yhteydessä Suomen Pankin järjestelmään. Euroclear Finlandin nimissä avatulla arvopaperitilillä ja rahamääräisellä tilillä säilytetään sellaista Euroclear Finlandin osapuolten ja näiden asiakkaiden omaisuutta ulkomaisessa järjestelmässä, jota hallinnoidaan Euroclear Finlandin kansainvälisten yhteyksien avulla. Tässä kohdassa tarkoitettu asia on käsiteltävä Euroclear Finlandin hallituksessa.

6.2.2. Edellä 6.2.1 kohdassa tarkoitettusta yhteistoiminnasta on tehtävä sopimus, jossa määrätään Euroclear Finlandin ja mainitun laitoksen vastuista, palkkioista sekä muista asiaan liittyvistä kysymyksistä. Yhteistoiminnan toteuttamiseksi Euroclear Finland sitoutuu tarvittaessa noudattamaan toimintaan sovellettavaa ulkomaista lainsäädäntöä ja mainitun laitoksen sääntöjä.

- 6.2.3. Jäsenyys tai osapuolen aseman hakeminen ja käyttäminen ei saa vaarantaa arvo-osuusjärjestelmän tai Euroclear Finlandin Suomessa tapahtuvan toiminnan luotettavuutta.

Omaisuiden hallinnointi ulkomaisessa järjestelmässä

- 6.2.4. Euroclear Finland voi sopia ulkomaisen laitoksen kanssa siitä, että tämän laitoksen säilytettävänä olevia ulkomaisia arvopaperitodisteita, arvo-osuuksia tai niihin verrattavia taikka kohdistuvia oikeuksia erotetaan Euroclear Finlandin nimissä olevaan säilytykseen Suomessa liikkeeseen laskettavien ulkomaisten arvo-osuuksien haltijoiden lukuun. Erottaminen voidaan toteuttaa ulkomaisen laitokseen sovellettavan lain, laitoksen sääntöjen ja käytäntöjen mukaan avaamalla Euroclear Finlandin nimissä arvopaperi- tai muu vastaava säilytystili. Jos arvo-osuudet, arvopaperitodisteet, tai oikeudet rekisteröidään niihin sovellettavan ulkomaisen lain mukaan, Euroclear Finland voi poiketa tämän jakson määräyksistä täyttäessään ulkomaisessa laissa asetettuja vaatimuksia arvo-osuusjärjestelmään liitettävien arvo-osuuden haltijoiden oikeuksien varmistamiseksi. Rekisteröinnin yhteydessä Euroclear Finlandilla on oikeus vaatia, että arvo-osuustilille kirjataan rekisteröinnin hoitamiseksi tarvittavat rajoitukset.
- 6.2.5. Säilytyksessä olevien arvopaperitodisteiden, arvo-osuuksien tai oikeuksien on niihin sovellettavan lain mukaan
- 1) oltava luovutettavissa,
  - 2) korvattava toisensa siten, ettei samaan lajiin kuuluvien arvopapereiden todisteiden tai oikeuksien eroilla ole oikeudellista tai käytännön merkitystä luovutettavuuden kannalta ja
  - 3) oltava Euroclear Finlandin määrättävissä.
- 6.2.6. Säilytys voidaan avata vain, jos
- 1) säilytyksessä olevat, Euroclear Finlandin nimissä säilytettävät arvopaperit tai oikeudet voidaan riittävästi erottaa säilytystä pitävän ulkomaisen laitoksen omaisuudesta sekä laitoksen velkojilta ja seuraajilta,
  - 2) säilytyksestä ulkomaisessa laitoksessa ylläpidettävät tiedot mahdollistavat sen, että arvopaperit tai oikeudet voidaan erottaa Euroclear Finlandin omaisuudesta arvo-osuusjärjestelmään liitettyjen ulkomaisten arvo-osuuksien haltijoille konkurssilain 5 luvun 6 §:n, ulosottokaaren 4 luvun 9 §:n ja muiden vastaavien säännösten perusteella siitä huolimatta, että Euroclear Finland on asetettu konkurssiin tai joutunut yritys-saneerauksen tai muun maksukyvyttömyysmenettelyn kohteeksi.

6.3. Ulkomaiset arvo-osuudet arvo-osuusjärjestelmässä

Ulkomaisten arvo-osuuksien liikkeeseenlasku

- 6.3.1. Kun Euroclear Finland on saanut ulkomaiselta laitokselta tiedon ulkomaisten arvopaperien tai oikeuksien erottamisesta Euroclear Finlandin nimiin, Euroclear Finland liittää arvopapereita tai oikeuksia vastaavan määrän ulkomaisia arvo-osuuksia arvo-osuusjärjestelmään. Arvo-osuuksia käsitellään ulkomaisen arvopaperin yksilöintitunnuksella. Euroclear Finland kirjaa arvo-osuuslajin liikkeeseenlaskutilille arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 4 §:n 3 momentissa vaaditut perustiedot. Ulkomaisen arvopaperin tai oikeuden sitovat ehdot ovat voimassa arvo-osuuden haltijaa kohtaan siitä huolimatta, ettei niitä ole kirjattu liikkeeseenlaskutilille tai arvo-osuuslajiluetteloon. Euroclear Finland valvoo ulkomaisen laitoksen toimittamien tietojen ja ilmoitusten perusteella, ettei arvo-osuusjärjestelmässä liikkeessä oleva määrä ylitä Euroclear Finlandin ni-

miin ulkomaisessa laitoksessa eroteltujen arvopaperien tai oikeuksien määrää.

Sovellettava laki

- 6.3.2. Ulkomaisia arvopapereita tai oikeuksia, joihin ulkomaiset arvo-osuudet kohdistuvat, säilytetään ulkomaisessa laitoksessa, ja säilytykseen sovelletaan asianomaisen valtion lakia ja laitoksen sääntöjä. Arvopaperin liikkeeseenlaskijan ja arvopaperin tai sitä koskevan oikeuden haltijan välinen oikeus määräytyy liikkeeseenlaskijaan sovellettavan lain mukaan. Euroclear Finlandin, osapuolten sekä arvo-osuuksien haltijoiden oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät näistä ulkomaisista säännöksistä ja säännöistä.

Ulkomaiseen arvo-osuuteen sisältyvä oikeus

- 6.3.3. Arvo-osuusjärjestelmään liitettävä ulkomainen arvo-osuus sisältää ulkomaisen lain ja ulkomaisen laitoksen sääntöjen mukaisen oikeuden, joka voidaan toteuttaa Euroclear Finlandin kautta. Tämä oikeus voi olla kappalemääräinen osuusoikeus ulkomaisessa laitoksessa säilytettäviin, samaan lajiin tai luokkaan kuuluviin arvopapereihin tai oikeuksiin taikka muu yhteisomistusoikeus.

Tiedonantovelvollisuus ulkomaisista arvo-osuuksista

- 6.3.4. Sovellettavan lain tai sääntöjen mukaan Euroclear Finland tai osapuoli saattaa olla velvollinen antamaan rahoitusvalvonta- tai veroviranomaisille, liikkeeseenlaskijalle tai muulle tietojen saantiin oikeutetulle taholle tietoja ulkomaisten arvopaperien tai oikeuksien omistajista. Jos ulkomaiseen säilytykseen liittyy tällainen velvollisuus, Euroclear Finland täyttää pyynnöstä tiedonantovelvollisuuden käytettävissään olevista tiedoista lakisääteisen salassapitovelvollisuutensa puitteissa tai siirtää tiedonantopyynnön tilinhoitajan vastattavaksi. Euroclear Finland toimittaa osapuolelta saamansa tiedot edelleen tietoa pyytäneelle, oikeutetulle taholle. Osapuolen on huolehdittava siitä, että se ja sen asiakkaat noudattavat ulkomaisiin arvo-osuuksiin liittyviä, ulkomaan lain mukaisia omistuksen ilmoitus- ja tiedonantovelvoitteita. Jos osapuoli ei täytä tiedonantovelvollisuuttaan, sen on korvattava Euroclear Finlandille kaikki oikeudelliset tai taloudelliset vahingot, jotka johtuvat tietojen antamatta jättämisestä. Euroclear Finland ei vastaa osapuolelle tai arvo-osuuden haltijalle tietojen antamatta jättämisestä johtuvista vahingoista.

Ulkomaisiin arvo-osuuksiin liittyvät maksut

- 6.3.5. Euroclear Finland ottaa vastaan ulkomaisiin arvopapereihin ja oikeuksiin liittyvät tuotonmaksut, lyhennykset ja pääomanpalautukset ulkomaiselta laitokselta. Jos maksu suoritetaan muussa valuutassa kuin euroissa, Euroclear Finlandilla on oikeus huolehtia maksun valuutan vaihtamisesta markkinoilla euroksi, jotta maksu voitaisiin suorittaa edelleen ulkomaisten arvo-osuuksien haltijoille arvo-osuusjärjestelmässä noudatettavien maksumenettelyjen mukaisesti. Euroclear Finland on velvollinen siirtämään vastaanottamansa maksut osapuolille, joiden osuusrekistereissä on asianomaista arvo-osuuslajia. Sen jälkeen kun Euroclear Finland on ottanut vastaan maksun, noudatetaan maksumenettelyssä asianomaista Euroclear Finlandin järjestelmää koskevia, maksuun liittyviä määräyksiä. Euroclear Finland on velvollinen maksamaan vain, jos se on itse saanut maksettavan määrän ulkomaiselta laitokselta. Euroclear Finland ei takaa ulkomaisiin arvo-osuuksiin liittyviä maksuja. Jos tuotonmaksuun liittyy ulkomaisen arvopaperin tai oikeuden haltijan mahdollisuus valita eri vaihtoehtojen välillä, eikä arvo-osuusjärjestelmässä ole käytännöllisistä syistä mahdollista antaa tätä valinnan mahdollisuutta arvo-osuuksien haltijoille, Euroclear Finlandilla on oikeus päättää

tuotonmaksun toteuttamisessa käytettävästä vaihtoehdosta ja sen toteuttamistavasta.

Ulkomaisia arvo-osuuksia koskevat yhtiöjärjestelyt

- 6.3.6. Ulkomaisia arvopapereita ja oikeuksia koskeva yhtiöjärjestely, sen aikataulu ja toteutustapa ulkomaisessa järjestelmässä määräytyy ulkomaisen lain ja käytännön mukaan. Euroclear Finland pyrkii ulkomaisen laitoksen kanssa tehtävän sopimuksen mukaisesti toteuttamaan yhtiöjärjestelyn arvo-osuusjärjestelmässä siten, että sen lopputulos vastaa ulkomaisen arvo-osuuden haltijan kannalta mahdollisimman paljon ulkomaista arvopaperia tai oikeutta koskevaa järjestelyä. Euroclear Finland voi poikkeuksellisesti ottaa vastaan ja antaa edelleen toteutettavaksi ulkomaisia merkintä- ja muita oikeuksia koskevia toimeksiantoja, jos tämä on välttämätöntä ulkomaisen arvo-osuuden haltijan oikeuksien kannalta.
- 6.3.7. Euroclear Finlandilla on oikeus toteuttaa ulkomaisia arvo-osuuksia koskeva yhtiöjärjestely päättämällä, teknisesti tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Toteutuksessa noudatetaan Euroclear Finlandin päätöksen mukaisesti soveltuvin osin Euroclear Finlandin järjestelmissä käytössä olevia, suomalaisia arvo-osuuksia koskevia menettelytapoja.
- 6.3.8. Euroclear Finlandilla on oikeus muuntaa ulkomaiseen arvopaperiin tai oikeuteen kohdistuvat ulkomaiset arvo-osuudet vastaamaan yhtiöjärjestelyn perusteella muutettuja ulkomaisia arvopapereita tai oikeuksia arvo-osuusjärjestelmässä käytettävällä menettelyllä kuten arvo-osuuksia jakamalla, yhdistämällä tai arvo-osuuden tunnusta muuttamalla.
- 6.3.9. Jos Euroclear Finland ei teknisistä tai taloudellisista syistä voi antaa ulkomaisen arvo-osuuden haltijalle oikeutta osallistua ulkomaista arvopaperia tai oikeutta koskevaan yhtiöjärjestelyyn, Euroclear Finlandilla on oikeus parhaaksi katsomallaan tavalla myydä ja muuttaa rahaksi yhtiöjärjestelyyn liittyvät oikeudet ja suorittaa tästä saatava tuotto lain ja näiden sääntöjen mukaisesti oikeutelle maksun saajalle, kun tuotosta on vähennetty rahaksi muuttamisesta johtuvat kulut ja verot.

Verokäsittely

- 6.3.10. Jos ulkomaisiin arvo-osuuksiin liittyvistä tuotonmaksuista, lyhennyksistä tai pääoman palautuksista on vähennetty ulkomailla veroja tai vastaavia maksuja, Euroclear Finland antaa pyydetessä tilinhoitajan käyttöön veronpalautuksen vaatimista varten tarvittavan todistuksen säilytyksen määrästä.

Ulkomaiseen arvo-osuuteen liittyvät hallinnointioikeudet ja rekisteröitävät osakkeet

- 6.3.11. Euroclear Finland säilyttää ulkomaisia arvopapereita tai oikeuksia ulkomaisessa laitoksessa pääsääntöisesti omissa nimissään ja ulkomaisten arvo-osuuksien haltijoiden lukuun. Euroclear Finland pyrkii kuitenkin tilinhoitajan pyynnöstä ja tämän avulla rekisteröimään ulkomaisen arvo-osuuden haltijan ulkomailla pidettävään omistajaluetteloon sekä siirtämään haltijalle ulkomaisiin arvopapereihin tai oikeuksiin mahdollisesti liittyvät hallinnointioikeudet, kuten äänioikeuden yhtiökokouksessa. Oikeuden siirtämisessä ja käyttämisessä noudatetaan asianomaista ulkomaista lakia ja liikkeenlaskijan sääntöjä. Rekisteröitymistä tai äänioikeuden käyttämistä varten tilinhoitajan on tarvittaessa kirjattava arvo-osuustilille luovutusrajoitus tai varattava arvo-osuudet muutoin Euroclear Finlandin ohjeiden mukaan. Tilinhoitaja vastaa rekisteröimisestä ja äänioikeuden siirtämisestä johtuvien kustannusten, kuten rekisteröintimaksujen korvaamisesta Euroclear Finlandille.

Tiedottaminen ulkomaisista arvo-osuuksista

- 6.3.12. Euroclear Finland ei arvopaperimarkkinalain mukaan ole tiedonantovelvollinen ulkomaisista arvo-osuuksista. Jos Euroclear Finland saa ulkomaisiin arvo-osuuksiin liittyviä tietoja ulkomaiselta laitoksesta, ulkomaisen arvopaperin liikkeeseenlaskijalta tai muulta taholta, antaa Euroclear Finland nämä tiedot tilinhoitajille toimitettavaksi asianomaisten ulkomaisten arvo-osuuksien haltijoille.

Euroclear Finlandin vastuu

- 6.3.13. Euroclear Finland ei vastaa Euroclear Finlandin osapuolen tai asiakkaan vahingoista, jotka johtuvat sen ulkomaisen laitoksen toiminnasta tai laiminlyönneistä, jossa ulkomaisia arvopapereita tai oikeuksia säilytetään. Euroclear Finland ei myöskään vastaa ulkomaisen arvopaperin liikkeeseenlaskijasta eikä sen toimenpiteistä tai laiminlyönneistä. Euroclear Finlandin on kuitenkin noudatettava asianmukaista huolellisuutta valitessaan ja ohjeistaessaan ulkomaista laitosta. Jos Euroclear Finland saa asemansa perusteella korvauksen ulkomaiselta laitoksesta, Euroclear Finland siirtää korvauksen vahingon kärsineille osapuolille.

Euroclear Finlandin osapuolen vastuu

- 6.3.14. Tilinhoitaja kantaa hoidossaan olevien ulkomaisten arvo-osuuksien mukaisessa suhteessa kaikki taloudelliset tai oikeudelliset riskit, haitat ja vahingot, jotka kohdistuvat ulkomaisessa laitoksessa säilytettävään, asianomaiseen ulkomaiseen arvopaperilajiin, jos nämä riskit, vahingot tai haitat eivät johdu Euroclear Finlandin tuottamuksesta tai laiminlyönnistä. Jos ulkomainen laitos kohdistaa Euroclear Finlandiin tappion tai häviöiden jakoon liittyviä, ulkomaisen lain tai sääntöjen mukaisia vaatimuksia, Euroclear Finlandilla on oikeus periä ulkomaisen lain tai sääntöjen mukaan Euroclear Finlandin maksettavaksi kuuluva osuus tilinhoitajalta tämän säilytyksessä olevien ulkomaisten arvo-osuuksien mukaisessa suhteessa.

Ulkomaisten arvopaperitodisteen tallettaminen tai noutaminen

- 6.3.15. Jos Euroclear Finlandin on ulkomaan lain tai ulkomaisen laitoksen sääntöjen perusteella tarjottava mahdollisuus tallettaa ulkomaisia arvopaperitodisteita ulkomaiseen laitokseen tai nostaa arvopaperitodisteita laitoksesta, tallettamista tai nostoa pyytävä tilinhoitaja on velvollinen vastaamaan kaikkien toimenpiteeseen liittyvien kustannusten ja mahdollisten tappioiden korvaamisesta Euroclear Finlandille.

Kansainvälisen yhteyden lakkauttaminen ja ulkomaisten arvo-osuuksien poistaminen

- 6.3.16. Jos Euroclear Finlandin ja ulkomaisen laitoksen välinen sopimus, jonka perusteella arvo-osuusjärjestelmään on liitetty ulkomaisia arvo-osuuksia, irtisanotaan tai jos sopimuksen voimassaolo lakkaa muusta syystä ja jos Euroclear Finlandin on siirrettävä ulkomaiset arvopaperit tai oikeudet säilytyksestä ulkomaisessa laitoksessa, Euroclear Finland ilmoittaa voimassaolon lakkaamisesta tilinhoitajille. Näiden on ilmoitettava Euroclear Finlandille ennen Euroclear Finlandin siirtovelvollisuuden erääntymistä, mille ulkomaisen laitoksen osapuolelle ja mille tilille arvopaperit tai oikeudet on siirrettävä. Jollei tilinhoitaja ilmoita arvopaperien tai oikeuksien vastaanottajaa, Euroclear Finland siirtää arvopaperit tai oikeudet valitsemalleen, ulkomaisen laitoksen osapuolena toimivalle säilyttäjälle siihen saakka, kunnes tilinhoitaja on ilmoittanut vastaanottajan. Euroclear Finlandilla on oikeus periä säilytyksen järjestämisestä johtuvat kustannukset tilinhoitajalta.

Toimitusjohtajan päätöksenantovaltuus

- 6.3.17. Euroclear Finlandin toimitusjohtaja voi päättää Euroclear Finlandin kansainvälisen yhteistoiminnan vaatimista käytännön toimenpiteistä, toiminnassa noudatettavista tarkemmista määräyksistä sekä Euroclear Finlandin järjestelmissä toimivien osapuolten ja liikkeeseenlaskijoiden mahdollisuudesta osallistua Euroclear Finlandin kautta mainittuun yhteistoimintaan.

7. ERINÄISET KYSYMYKSET

7.1. Hinnasto

Euroclear Finlandin hinnaston noudattaminen

- 7.1.1. Osapuolen, liikkeeseenlaskijan ja muun Euroclear Finlandin palveluja käyttävän on maksettava Euroclear Finlandin kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaiset maksut, palkkiot ja korvaukset.

7.2. Arvopaperikeskuksen rahasto

- 7.2.1. Sen mukaan kuin Euroclear Finland on velvollinen ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua kirjausrahastoa sekä lain 2 luvun 9 §:n 2 momentissa ja 4 luvun 14 §:ssä tarkoitettua selvitysrahastoa, nämä rahastot yhdistetään, jos valtiovarainministeriö on antanut tähän luvan. Jos asianomaista rahastoa ylläpidetään, tilinhoitajan ja selvitysosapuolen on sitouduttava noudattamaan Arvopaperikeskuksen rahaston sääntöjä ja maksettava sääntöjen mukaan määrättävät kartutusmaksut. Jos tilinhoitaja tai selvitysosapuoli rikkoo rahaston sääntöjä, voi Euroclear Finland soveltaa rikkoneeseen yhteisöön 5 luvun mukaisia toimenpiteitä.

7.3. Ylivoimainen este

Velvoitteista vapautuminen

- 7.3.1. Euroclear Finland, osapuoli ja liikkeeseenlaskija vapautuvat näiden sääntöjen mukaisista velvollisuuksistaan siksi ajaksi, jonka ne ovat estyneet täyttämästä velvoitteitaan Euroclear Finlandista tai muusta osapuolesta riippumattoman ja niiden vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevan ylivoimaisen esteen takia, jota Euroclear Finland tai muu osapuoli ei voi kohtuullisin keinoin välttää.

Vahingonkorvauksesta vapautuminen

- 7.3.2. Euroclear Finland ja muu 7.3.1 kohdassa tarkoitettu osapuoli ei vastaa vahingosta, joka johtuu ylivoimaisesta esteestä.

Huolenpitovelvollisuus

- 7.3.3. Euroclear Finlandin ja muiden 7.3.1 kohdassa tarkoitettujen osapuolten on käytettävissään olevin keinoin pyrittävä rajoittamaan ylivoimaisen esteen aiheuttamia hankaluuksia ja taloudellisia menetyksiä.
- 7.3.4. Euroclear Finlandin ja mainittujen osapuolten on ilmoitettava toisilleen ylivoimaisesta esteestä niin pian kuin se on mahdollista. Ylivoimaisesta esteestä voidaan ilmoittaa valtakunnallisessa päivälehdessä.

7.4. Välimiesmenettely ja kustannusten periminen tuomiois-

tuinteitse

Riitaisuuksien ratkaiseminen

Välityslauseke

- 7.4.1. Näistä säännöistä johtuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjen mukaisesti, jollei erikseen ole kirjallisesti sovittu muusta riitojen ratkaisumenettelystä.

Saatavien periminen tuomioistuinteitse

Oikeuspaikka

- 7.4.2. Euroclear Finlandilla on oikeus periä näiden sääntöjen ja 7.1 jaksossa tarkoitetun hinnaston mukaiset erääntyneet saatavansa tuomioistuinteitse, jolloin oikeuspaikkana on Helsingin kärjäoikeus.

Post-trade made easy

www.euroclear.com

© 2017 Euroclear Finland Oy is incorporated in Finland (Company n° 654 686) (business identity code 1061446-0), with registered mailing address at PO Box 1110, 00101 Helsinki, Finland, and office address Urho Kekkosen katu 5C, 00100 Helsinki, Finland – Tel: +358 (0)20 770 6000. Euroclear is the marketing name for the Euroclear System, Euroclear plc, Euroclear SA/NV and their affiliates. All rights reserved. The information and materials contained in this document are protected by intellectual property or other proprietary rights. All information contained herein is provided for information purposes only and does not constitute any recommendation, offer or invitation to engage in any investment, financial or other activity. We exclude to the fullest extent permitted by law all conditions, guarantees, warranties and/or representations of any kind with regard to your use of any information contained in this document. You may not use, publish, transmit, or otherwise reproduce this document or any information contained herein in whole or in part unless we have given our prior written consent. Your use of any products or services described herein shall be subject to our acceptance in accordance with the eligibility criteria determined by us.

Euroclear is a carbon neutral company PAS2060 certified